

Og Gomba'is nog Guksugan pa'ali dia ni Isukristu nog sinulat ni **Luk**

Og Piuna Talu' pa'ali sog Gomba'is nog Guksugan nog Sinulat ni Luk

Og libru koni nog sinulat ni Luk, og mikposun pa'ali dia ni Isus nog ion og pinasad kitu' nog Polonabang nog bansa Israel, bu ion dosop og Polonabang sog glam nog gotowanen. Sa'an ini iningolanan nog Gomba'is nog Guksugan. Sinulat dosop ni Luk nog si Isus, bianan dia sog Bolakat nog Mikpongong, dinondag ion mogustal nog Gomba'is nog Guksugan dia sog ain miskinan. Bu motongow sog guksugan koni, og pona'ub nog Mikpongong sog glam nog ginis nog kulang kobus nog gotowanen. Motongow dosop sog guksugan koni, nog kololiag, labi na sog tolipunan pa'ali sog kodatong ni Isus dini, bu dia dosop sog doksu'an, dangan miktolabang na si Isus ditu' sog glangit.

Og piguksugan sog kopituluanan 1-2 bu sog kopituluanan 9-19, di' motongow dia sog guksugan nog sinulat ni Matiu, ni Mark, otawaka ni Jan. Mama' nog guksugan kitu' pa'ali sog sanglit nog moloikataanan bu og kangoy tumontong nog polongipat nog bilibiliyan dia ni Isus nog bogu pa ion bota'loy. Bu og kobon pa nog bata' pa si Isus dun, ditu' ion sog dialom Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongong, bu og pononggi'an pa'ali sog kolongas nog gotow Samaria, bu og gotow nog minawa' dia sog mokogulang non. Sog sinulat ni Luk koni, motongow bog andun kobololaga' og kopogyakin, bu pa'ali sog Bolakat nog Mikpongong. Motongow dosop og ponginangon nog kolibunanan dia sog ginang ni Isus, bu og kopogampun nog Mikpongong dia sog dusaanan.

1. Og bokna nog guksugan ni Luk, 1:1-4.
2. Og kobata' bu masa nog bata'bata' pa si Jan nog Polomunyag bu si Isus, 1:5–2:52.
3. Og piginang ni Jan nog Polomunyag, 3:1-20.
4. Og kobunyag bu kopongyuba' dia ni Isus, 3:21–4:13.

5. Og piginang ni Isus dia sog kodokolan nog gotowanana diu' sog Galili, 4:14–9:50.
 6. Og piginang ni Isus sog kopanow non kitu' tidu sog Galili mangoy diu' sog Jerusalem, 9:51–19:27.
 7. Og gimpusan nog simana non sog Jerusalem bu sog glumibut nog gimbolayan koyon dion, 19:28–23:56.
 8. Og kopokpotubu' dianon tidu sog patoy, og kopokpotongow non sog gotowanana, bu og kopoktolabang non sog glangit, 24:1–53.
-

1

¹ Og sulat koni tidu dia ni Luk posungu' dia ni Teopilus.^a

Modakol og gotow nog migapas sumulat nog guksugan pa'ali sog piginang ni Isukristu kobon nog dini pa ion nita. ²Og sinulat nilan kitu' ion non og piguksugan nog gotowanana kitu' dianami nog mikotaksi' nog ginang non tidu pa sog tolipunan. Bu ilan dosop og mikpulonag nog Gomba'is kitu' nog Guksugan pa'ali sog ginang nog Mikpongong dia sog gotowanana. ³Dadi, akon, pigonadan ku dosop mahatul og glam non kitu' tidu pa sog tolipunan non. Mipikil u dosop nog pokpolaspolason ku sumulat og guksugan pa'ali dianon bu poiton ku dianika, Pogodaban Teopilus, ⁴bagun mu da kosunan nog motud doda' og pianad kitu' dianika nog sakup ni Isus.

**Pidonsama' tumalu' nog moloikat nog Mikpongong
og kobata' dia ni Jan nog Polomunyag**

⁵Kobon pa nog si Herod og migdatu' sog probinsia nog Judia, ngon sala kotow bolian nog bansa Hudyu og ngalan non si Sakaraya. Ion og sakup nog sala kampung nog boliananan kitu' nog dia sog pangkat ni Apu' Abidya. Bu og ngalan nog duoy non si Elisabet. Ion si'oy miktidu dosop dia sog pangkat ni Apu' Aron.^b ⁶Og pogduoy koyon midulus og kotubu' nilan dia sog motaan nog Mikpongong bu onda' ilan kosimoy dia sog glam nog dondagana bu glam nog po'atan nog Mikpongong. ⁷Tibua, da'idun og bata' nilan po' si Elisabet, asta mogulang na, ondi' mogbata'.

⁸Dadi, dangan minatong na og tang nog sakup nog kampung ni Apu' Abidya og mogokbit sog Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongong, si Sakaraya og bolian dun. ⁹Po' og botad nog boliananan, moglogindanan ilan bog sima tumutung nog komangyan dia sog poktutungan nilan kitu' sog dugu kitu' nog mosigda. Bu si Sakaraya og mipili' nilan. ¹⁰Sonuk ni Sakaraya moktutung nog komangyan, glam nog gotowanana dion, sosuku og miktamuy, miyakin ilan sog glowasan. ¹¹Sonuk ni Sakaraya tumutung, gomonsunoy pa, og moloikat nog Mikpongong

^a **1:1** Og Teopilus koni og Ginirik. Og ma'ana non, og gotow kitu' nog molalam sog Mikpongong. ^b **1:5** Si Aron koni, og piktolipunan nog glam nog boliananan nog bansa Hudyu.

mikpotongow dianon nog dia pogindog sog dapit glintu nog poktutungan nog komangyan koyon. ¹²Dadi, kitokowan ion bu kiondokan dun dangan mitongow non. ¹³Tibua, miktalu' og moloikat koyon nog, “Na' a kondokan Sakaraya po' og gyakin mu midongog nog Mikpongong. Og duoy mu nog si Elisabet mogbata' nog glaki bu sumboy ingolanan mu ion nog Jan. ¹⁴Bu bila bota'on og bata' koyon, landu' gloliag mu dun bu modakol dosop og gotowanen og mogda'da' dun. ¹⁵Og bata' niu koyon mimung motas dia sog motaan nog Mikpongong. Bu sumboy di' ion minum nog sosuku mokobisa. Bu tidu sog kobata' dianon, dia non na og Bolakat nog Mikpongong. ¹⁶Bu bianan dianon modakol og pangkat ni Apu' Israel og motiguli' dia sog Mikpongong nog Kounutan nilan. ¹⁷Bu ion moguna dia sog Kounutan. Mongon dianon og bolakat bu og baya' mama' nog bolakat kitu' bu og baya' nog dia ni Iladya, og polomolatas kitu' nog talu' nog Mikpongong kobon nitu'. Bu sabap sog pomali nog bata' mu koyon, og mokogulanganan bu og gombata'anan nilan nog da' pomoksulut, motiguli' ilan dun. Bu og gotowanen kitu' nog onda' pokokunut sog glegan nog Mikpongong, mokpuli' na dia sog Mikpongong bu mokopikil ilan na moginang nog kodulusan. Bianan dianon, og gotowanen mosimpan sog kodatong nog Kounutan nilan.”

¹⁸Tubus nion, miktalu' si Sakaraya dia sog moloikat koyon nog, “Olo ma kisunoy u dun nog og talu' nika koyon motuman doda? Po' mogulang ami na!”

¹⁹Dadi, tinumabal og moloikat koyon nog, “Akon si Gabriel nog miktidu ditu' sog sungu'an nog Mikpongong. Ion og dinumondag dianakon mangoy dini nika mangoy mogabit nog molongas nog guksugan koni. ²⁰Tibua, sabap nog ondi' a ma tumud nog tinalu' u koni nog saka motud bosisa, moktimaluy a bod. Moktolipun numun kitu' di' a mokopoktalu' asta sog gondow nog motuman na og piktalu' u koni dianika.”

²¹Og gotowanen sop kitu' nog migbagad dia ni Sakaraya dia sog glowasan nog Baloy nog Poktomuyan koyon, kisobu'an ilan bog olo og kiobon non sog dialom. ²²Dangan linumi si Sakaraya, ondi' na ion mokopoktalu'. Dadi, misabut nilan nog ongon pitongow nog Mikpongong dianon sonuk nog ditu' ion sog dialom. Dadi, sabap nog di' ma ion mokopoktalu', mikpopononggi' tibua ion dia sog gotowanen koyon dion.

²³Dangan midoksu' na og polosuku'an ni Sakaraya dia sog Baloy nog Poktomuyan koyon, minuli' ion ditu' sog bonua nilan. ²⁴Tubus nitu', si Elisabet migbogat doda', bu lima bulan nog da' ion pogliiliu sog baloy. ²⁵Bu miktalu' ion nog, “Kilolatan u doda' tokodoy nog Pogbaya' po' bianan sog gininang non koni dianakon, miawa' og sipogan ku dun dia sog gotowanen.”

**Pidonsama' tumalu' nog moloikat nog Mikpongona'li sog
kobata' dia ni Isus**
Matiu 1:18-21

²⁶Dangan midopot na gonom bulan og tian ni Elisabet, og moloikat kitu' nog si Gabriel dinondag nosop nog Mikpongong mangoy ditu' sog

Nasaret nog sakup nog probinsia nog Galili,²⁷ mangoy moguksug dia sog sala kotow dolaga nog da' sibon kotuyok, og ngalan non si Maria. Si Maria koni, pigbayal ilan na ni Jusep og pangkat ni Apu' Dabid.²⁸ Bu og moloikat koyon mikpolani dianon mangka poktal^u nog, "Og kotikna¹ nog pikilan mongon dianika, po' pipia a nog Mikpongong bu Ion dion nika."²⁹ Dadi, kiondokan dun si Maria dangan midongog non og piktal^u nog moloikat koyon, bu pikpikilpikil non bog olo og ma'ana nog kogolun kitu¹ dianon.³⁰ Bu miktalu¹ nosop og moloikat koyon dianon nog, "Na¹ a kondokan Maria, po' kisu'atan dianika og Mikpongong.³¹ Po' di¹ mobon mogbogat a. Bu bila mogbata¹ a na, og bata¹ mu og glaki bu ingolanoy mu ion nog Isus.³² Bu ion mimung nog motas bu og pogingalan dianon nog Bata¹ nog Mikpongong. Og Mikpongong di¹ kolobian. Bu ion og Pogbaya!. Tugdakon non dianon og kopogdatu¹ nog pangkat non kitu¹ nog si Dabid.³³ Bu ion og mogdatu¹ dia sog pikpongkatan ni Jakub. Og kopogdatu¹ non da'idun kopus non."

³⁴ Dadi, miktalu¹ si Maria dia sog moloikat koyon nog, "Olo mogandun kopogbogat u nog da¹ u pa tanan sibon kotuyok?"

³⁵ Tinumabal og moloikat koyon nog, "Og Bolakat nog Mikpongong tumona¹ dianika. Bu kotindungan ka nog baya¹ nog Mikpongong nog di¹ kolobian. Dadi, og bata¹ mu koyon da¹ dusa non bu og pogingalan dianon og Bata¹ nog Mikpongong.³⁶ Midongog mu ta¹ og goguapu¹ mu kitu¹ nog si Elisabet, talu¹ nog gotowanen dun, ondi¹ na dow ion mogbata?¹ Tibua, tontong mu, minsan si¹oy mogulang na, numun koni gonom bulan na og tian non.³⁷ Po¹ da¹idun og mologon dia sog Mikpongong."

³⁸ Tinumabal si Maria nog, "Akon koni, sagya u da og sosoligan nog Mikpongong. Dadi, molongas u da bila motuman dianakon og poktolu¹on mu koyon." Tubus nitu¹, ginonatan ion nog moloikat koyon.

Minumbaloy si Maria ditu¹ ni Elisabet

³⁹ Dadi, migulikos si Maria mangka pogdali¹ ditu¹ sog kobukidan nog probinsia nog Judia, sog bonua ni lo¹ Sakaraya.⁴⁰ Dangan minatong ion ditu¹ sog baloy ni lo¹ Sakaraya, sinumolod ion bu ginolun non si Elisabet.⁴¹ Dangan midongog ni Elisabet og talu¹ ni Maria, migdodial mogdayun og bata¹ dia sog dialom tian non. Bu og Bolakat nog Mikpongong minulu¹ mogdayun dia ni Elisabet⁴² bu mangka ion poktal^u nog mosikad nog, "Sog glam nog kolibunanan, ika og pipia nog Mikpongong. Bu popiaon dosop og bata¹ koyon dia sog dialom tian mu.⁴³ Onda¹ u tokodoy bibola¹oy nog og gina¹ nog Kounutan ku mokoponumbaloy dini nakon.⁴⁴ Sa'an kisunan ku nog ika og gina¹ non, po¹ dangan mibatik u ika, og bata¹ koni sog dialom tian ku, migdayun mogdodial dun.⁴⁵ Pipia a nog Mikpongong po¹ sabap sog tud mu nog glam nog piktal^u nog Mikpongong dianika, motuman nododa!"

Og bobat ni Maria

⁴⁶Dadi, tinumabal si Maria,

“Landu' og sanglit u sog Pogbaya⁴⁷bu landu' og da'da'an ku po' ion og Polonabang u. ⁴⁸Po' da' non akon su'usa kolingowoy minsan si'oy sagya u da ombaba' nog sosoligan non. Dadi, moktolipun sog numun koni, og glam nog gotowanen moktalu' nog akon pipia u nog Mikpongong ⁴⁹po' ion og di' kontuan, mosolag og tabang nog miinang non dianakon. Mosigda og ngalan non. ⁵⁰Tidu sog tigana' nog pangkat momangkat pitongow nog Mikpongong og glolat non dia sog glam nog gotowanen nog ain mogadab dianon. ⁵¹Bianan sog Bolakat non, pikpolo' non og mokpotaspotas kitu' sog dialom pikilan non, ⁵²mangka non poboba'oy og mokokosog nog kodotu'an, bu potasoy og mikpobaba' nog bolatabat non. ⁵³Piokan non og kigutoman nog sosuku mokoba'is, tibua, binugow non og pongdoyahan kitu', nog da'idun og binogoy non dun. ⁵⁴Ita og sosoligan non nog bansa Israel, tinobangan non ita. Bu da' non koringowoy og glolat non ⁵⁵dia ni Apu' Abraham bu glam nog pangkatanan non. Po' tinuman non og pasad non dia sog mokogulanganan ta kitu' kobon nitu' asta sog pangkatanan nilan kitu' asta nog da' kopus non.”

⁵⁶Tubus nion, minguli'an si Maria ditu' ni Elisabet goktob nog tolu bulan mangka ion uli'.

Og kobata' dia ni Jan nog Polomunyag

⁵⁷Dadi, dangan minatong og tang nog pogbota'an ni Elisabet, migbata' ion nog glaki. ⁵⁸Bu glam nog sumbaloyanan non bu og pigoloanan non, mikpogda'da' ilan dosop dangan midongog nilan nog kololatan tokodoy ion nog Mikpongong.

⁵⁹Dangan og bata' koyon midopot walu ondow tidu bota'on, inangoy nilan tukoy ion.^c Bu songoyon nilan bosia og ngalan nog bata' koyon dia sog ngalan nog gama' non nog si Sakaraya. ⁶⁰Tibua, si Elisabet miktalu' nog, “Di' mokusoy! Po' sumboy og ngalan non si Jan.”

⁶¹Dadi, mikpoktalu' sala dua' nog, “O'o ma, tibua, sog glam nog pigilugananan nika da'idun pa ma' nion og ngalan non.” ⁶²Mangka ilan pononggi' dia ni Sakaraya bog sima og kolegan non og ngalan nog bata' non koyon.

⁶³Dadi, minonggi' si Sakaraya nog bogayan ion nog ponulatan non mangka ion sulat nog, “Og ngalan non si Jan.” Dangan mitongow

^c 1:59 Po' ma' nitu' og botad nog bansa Hudyu nog og bata' nilan nog glaki, walu ondow tidu bota'on sumboy nododa' tukon.

nog gotowan'an og sinulat non koyon, kisobu'an ilan dun. ⁶⁴Tubus non tibua sulatoy og ngalan koyon, miglandan ion mokopoktal' puli'. Bu miksanglit ion mangka pokposolamat sog Mikpongong. ⁶⁵Og sumbaloyanan nilan, kisobu'an ilan dun dunut gondok nilan. Bu og dongogan koyon mipulonag mogdayun sog kobukidan nog probinsia nog Judia sabap sog guksugan nog gotowan'an koyon. ⁶⁶Dadi, ain mikodongog dun, mikpikilpikil ilan bog olo gidoy og bata' koyon bila sumolag na po' motampal tokodoy nog dianon og Bolakat nog Mikpongong.

Og bobat ni Sakaraya

⁶⁷Tubus nitu', si Sakaraya og gama' nog bata' koyon tinosopan nog Bolakat nog Mikpongong mangka pomitunga nog talu' nog Mikpongong nog,

⁶⁸ "Sanglit sog Mikpongong, og piktamuy nog bansa Israel po' inangoy non tobangoy og pigotowan non. ⁶⁹Bu pitua' non dianita og bolokatan nog Polonabang nog ion tidu dia sog pangkat nog sosoligan kitu' nog Mikpongong nog si Apu' Dabid. ⁷⁰Kobon nitu' pa bianan sog polomolatasanan non kitu' nog midulus, ⁷¹pinasad non na nog tobangan non nododa' ita tidu sog bantaanan ta bu tidu sog baya' nog ain mokangit dianita. ⁷²Bu mikatalu' ion nog potongowon non og glolat non dia sog mokogulanganan ta kitu' bu ondi' non nododa' poksolingawan og pasad non dianilan. ⁷³Og pasad kitu', ion non og pinasad non kitu' dia ni Apu' Abraham nog tobangan non ita tidu sog baya' nog bantaanan ta ⁷⁴bagun ita da mokokunut dianon bu ondi' ita mondok dia sog bantaanan ta, ⁷⁵bu bagun dosop modulus og kotubu' ta bu molonu' og pikilan ta dia sog motaan non solian totubu' ita pa.

⁷⁶ Bu ika sop bata' u, sog gunanunan koyon, ingolanan ka nog polomolatasan nog Mikpongong nog ion ondi' kolobian. Moguna a dia sog kounutan ta moksimpan nog bianan non. ⁷⁷Po' posunon mu dia sog pigotowan nog Mikpongong pa'ali sog tabang non dianilan bianan sog kopongampun nog dusaanan nilan ⁷⁸sabap sog landu' tokodoy og glolatan non dianilan. Og bayu' nog kotabang non dianita ompononggi' sog gondow nog mimola'as dia sog silangan nog posungu' na sumilow dianita. ⁷⁹Po' ampun matong ion dini nita, ain dia sog kodoloman otawaka sog kopotayan, kosilowan ilan na nog dolag non bagun ilan da koponulu'an dia sog kotikna' nog kopoglokotubu'."

⁸⁰ Bu og bata' koyon sinumolag bu mipagon og pikilan non dia sog Mikpongong. Bu ditu' ion migonong sog bonua nog mologon pogonongan asta minatong og gondow nog mangoy ion mokpulonag nog pomali sog gotow Israelanan.

Og kobata' dia ni Isus

Matiu 1:18-25

2 ¹Sog tang koyon, si Datu' Agustu og migdatu' dia sog glam nog bonuaanan nog mikau nog bansa Roma. Dinondag non ain og misakup dia sog pigdotu'an non nog sumboy mangoy ilan mokpolista. ²Og ginang koni nog monglista nog ngalan nog gotowanen ugat pa ini kinang dia sog bonua nog Siria masa nog kopoglogubernador ni Kirinius. ³Dadi, kokonia dianilan sumboy mangoy ilan mokpolista dia sog dili bonua nog ganakapu'anan nilan.

⁴Dadi, si Jusep tidu sog koliwagan bonua nog Nasaret nog misakup sog probinsia nog Galili tinumukad dosop ditu' sog koliwagan bonua ni Datu' Dabid sog Betlehem nog dia misakup sog probinsia nog Judia po' ion og pangkat ni Dabid. ⁵Bu si Maria, og posungu' non kitu' pogduoyon, migunut dosop dianon mangoy mokpolista. Sog tang koyon mosolag na og tian ni Maria. ⁶Kobon nilan ditu' sog Betlehem, kiso'utan nog migbata' si Maria. ⁷Og bata' non koyon og glaki. Tigana' non pa ion mogbata'. Pilimumu'an non mangka non bolilidoy sog bogan po' mitipot na og duguanan dion botukoy nog gotowanen.

Og polongipat nog bilibiliyan bu moloikatanan

⁸Bu ngon og polongipatanan nog bilibiliyan sog bukidbukid nog koliwagan bonua koyon nog migonduk ilan mogipat nog bilibiliyan nilan. ⁹Sintak nilan mogonduk, mikpotongow dianilan og moloikat nog Mikpongong bu og dolag tidu sog Mikpongong sinumilow dianilan. Dadi, kiondokan ilan tokodoy dun. ¹⁰Tibua, miktalu' og moloikat koyon dianilan nog, "Na' amu mondok po' ngon og molongas nog guksugan nog tolu'on ku dianiu nog mimung landu' da'da'an nog glam nog gotowanen sog dunya. ¹¹Po' gondow koni, og Polonabang niu, nog ion og Kristu,^d og Kounutan, binata' na ditu' sog koliwagan bonua ni Dabid. ¹²Og gindanan niu nog ion non doda' og bata' koyon nog pogolongan ku, motongow niu ion pinutus nog glimumu' bu binolilid dia sog bogan."

¹³Gomonsunoy pa mikponua' og landu' kodakol nog moloikatanan tidu sog glangit minangoy mampu' dia sog solabuk moloikat koyon mangka ilan poksanglit sog Mikpongong. ¹⁴Long nilan dun, "Sanglit sog Mikpongong ditu' sog glangit, bu mongon og gomigus dia sog gotowanen kitu' dini sog dunya, ain kisu'atan og Mikpongong dun."

¹⁵Dangan ginonatan ilan nog moloikatanan koyon bu minuli' ilan na ditu' sog glangit, miksitalu' og polongipatanan koyon nog bilibiliyan

^d **2:11** Og Kristu koni og Ginirik. Og ma'ana non og Pipangoy nog Mikpongong Mogdatu' dini sog dunya.

nog, "Alung, mangoy ita sog Betlehem! Ongoyon ta tontongoy bog olo miinang koyon ditu', nog pinosun nog Mikpongong dianita."

¹⁶Dadi, mikpogdali'dali' ilan mangoy ditu' sog Betlehem. Minatong ilan ditu', mitongow nilan dion si Maria bu si Jusep, bu mitongow nilan dosop og popula nog binolilid dia sog bogan. ¹⁷Dangan mitongow nilan, piguksugan nilan dion og pa'ali dia sog bata' koyon nog piosun nog moloikat dianilan. ¹⁸Bu glam nog mikodongog nog bitan nilan koyon, kisobu'an ilan dun. ¹⁹Tibua, piktitukan ni Maria og glam nog midongog non koyon bu tinagu' non sog dialom pikilan non. ²⁰Tubus nion, minuli' og polongipatanan nog bilibiliyan koyon dunut mikpogda'da' ilan kobon nilan moksanglit sog Mikpongong sabap sog glam nog midongog bu mitongow nilan po' motud doda' og glam nog tinalu' nog moloikat kitu' dianilan.

Iningolanan nilan og bata' koyon nog Isus

²¹Dangan midopot na og gondow nog sumboy ion tukon, og kowalu ondow non tidu ion bota'on, tinuk nilan ion mangka nilan ingolanoy nog Isus. Ion non ion og ngalan nog binogoy nog moloikat kitu' nog kobon nog da' pa si Maria pogbogat dun.

Inuakil nilan si Isus sog Mikpongondia sog Baloy nog Poktomuyan

²²Dangan mitoktub na og ginondowan nog inangon og po'atan kitu' nog sinulat ni Muses kobon nitu' nog ngalan non og poglonu' tidu mogbata', minangoy si Maria bu si Jusep ditu' sog Jerusalem, sog Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongong po' momalas ilan ditu'. Bu pinitang nilan og bata' nilan koyon po' uokilon nilan ion dia sog Mikpongong.

²³Po' tinalu' dosop dia sog po'atan nog sinulat ni Muses nog og glam nog tigana' nog bata' bila glaki, sumboy nododa' uokilon sog Mikpongong.^e

²⁴Dadi, inunut nilan og pogbotadon kitu' nog binogoy nog Mikpongong dia ni Muses nog sumboy momalas ilan nog dua' buk kolopati doko' bu dolukan otawaka dua' buk kolopati nog mokolobud pa.^f

²⁵Tubus nion, ngon sala kotow ngalan non si Simiu nog dion sog Jerusalem. Midulus ion bu polotamuy sog Mikpongong, bu dia non dosop og Bolakat nog Mikpongong. Migbagad ion nog tabang nog Mikpongong dia sog bansa Israel. ²⁶Bu pisabut nog Bolakat nog Mikpongong dianon nog ondi' ion matag matoy taman da ondi' non motongow poguna og Kristu nog miktidi sog Mikpongong. ²⁷Dadi, pinulu'an ion nog Bolakat nog Mikpongong mangoy ditu' sog Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongong. Da' kobon, minatong si Maria bu si Jusep dion sog Baloy nog Poktomuyan koyon bu pinitang nilan og bata' nilan koyon mangoy tumuman

^e 2:23 Exodus 13:2 ^f 2:24 Levitikus 12:8

dianon nog po'atan kitu' nog sinulat ni Muses kobon nitu!. ²⁸Dangan mitongow ni Simiun og bata' koyon, pigdoyunan non sumipit mangka ion pokposolamat sog Mikpongong nog,

²⁹"Mikpongong, songlitan ku ika, po' ika og Pogbaya' sog glam non. Bu tinuman mu og pasad mu. Dadi, numun kitu' minsan si'oy matoy u na, omba's na pikilan ku ³⁰po' mitongow u na og polonabang tido dianika ³¹nog sinimpan mu dia sog tinontongan nog glam nog gotow ³²nog miimung ion nog dolag sumilow dia sog gotowanano nog kona' Hudyu bagun nilan mosabut bog olo og glegan mu dianilan, bu bagun da kodongya'an og bansa Israel, og pigotowan mu."

³³Dangan miluksad og talu' ni Simiun koyon, kisobu'an si Jusep ilan ni Maria nog glam nog piktaluu' nog mogulang koyon pa'ali sog bata' koyon. ³⁴Tubus nitu', pigyokinan ilan ni Simiun mangka ion poktaluu' dia ni Maria nog, "Og bata' koni og pinili' nog Mikpongong. Sabap dianon, modakol gotow Israel og mogla'at. Bu modakol dosop og motabang. Bu mimung dosop ion nog gindanan tido sog Mikpongong nog susion nilan ion. ³⁵Bianan dion mitampal og doksu'an nog dialom pikilan nog modakol nog gotowanano. Bu ika si'oy, og gina' non, miimung kosokitan pusung mu dun ma' nog kodokso'an nog kalis."

³⁶Bu ongon og mogulang glibun sog bonua koyon, og mokosun bu og ngalan non si Ana. Ion og bata' ni Panuel bu og pangkat ion ni Apu' Aser. Og mogulang koyon mikobian na mogduoy goktob nog pitu ton.

³⁷Tibua, asta sog numun koni, balulibun pa bu ngen na tanan walu pulu' bu pat og tinonan non. Bu kobon non dia ion sog Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongong, moktamuy ion gobi gondow bianan sog moyakin bu mokpuasa. ³⁸Linumpak non si lo' Jusep mangka pokposolamat sog Mikpongong bu mangka non ustaloy dia sog gotowanano pa'ali sog bata' koyon, sog ain og migdodama kitu' nog tabang nog Mikpongong dia sog Jerusalem.

³⁹Dangan midoksu' ni lo' Jusep inangoy og polosuku'an nilan koyon nog botad tido sog Mikpongong, minuli' ilan na ditu' sog koliwagan bonua nog Nasaret nog dia sog sakup nog Galili. ⁴⁰Bu og bata' koyon sinumolag bu modasig. Bu ompantas og pomikilan non, bu og popia nog Mikpongong dianon kobon non.

Si Isus dia sog Baloy nog Poktomuyan

⁴¹Giap nog ton, og mokogulang ni Isus, mangoy ilan sog Jerusalem sumakup nog kologya'an nog Hudyuanaan nog iningolanano og Liniusan.

⁴²Dangan midopot na sopulu' bu dua' og tinonan non, minangoy ilan nosop sumakup sog kologya'an po' ma' nitu' og kiloyaman nilan.

⁴³Dangan midoksu' na og kologya'an koyon, og glam nog gotowanano

mikponguli' na sog konia konia bonuaanan nilan. Bigya' non, si Isus onda' dion sog gluyud koyon po' mibagak ditu' sog Jerusalem. Tibua, da' ion kosunoy nog mokogulang non ⁴⁴ po' balu' nilan dun, og bata' nilan koyon dion da sog gluyud nilan koyon. Dadi, mipanow ilan sumondow koyon mangka nilan pa tolipunoy monontong dia sog pigoloan nilan bu sog pakasibata'anan nilan. ⁴⁵ Tibua, da' nilan kotongow dion. Dadi, pinuli' nilan monontong ditu' sog Jerusalem. ⁴⁶ Sog kotolu ondow non, sokali' nilan mitongow si Isus ditu' sog dialom nog Baloy nog Poktomuyan dia nog Mikpongong mikpogadapadap ilan nog polopanadanan nog botad nog bansa Hudyu. Og piginang ni Isus monginongog nog glam nog bitan nog gotowanen koyon bu moksak dosop dianilan. ⁴⁷ Dadi, og glam nog mikodongog nog talu' ni Isus koyon, kisobu'an ilan po' bianaan sog tabal non motongow nilan ompantas og sabut non. ⁴⁸ Bu og mokogulang non, kisobu'an ilan dosop dianon dangan mitongow nilan ion sog Baloy koyon nog Poktomuyan. Dadi, sinabi ion nog gina' non bu tolu'oy nog, "Nu', iduma ma' nion ma og piginang mu dianami? Saka misusa ami monontong dianika?"

⁴⁹ Dadi, tinumabal si Isus nog, "Da' niu na bosia akon ponontongoy sog ainain nog bonua, po' onda' niu ta' kosunoy nog dini u nododa' sog baloy nog Gama' u?" ⁵⁰ Tibua, og mokogulang non koyon, onda' nilan kosabut og ma'ana nog piktalu' ni Isus koyon.

⁵¹ Tubus nion, si Isus migunut na dia sog mokogulang non koyon muli' ditu' sog Nasaret bu mikokunut ion sog glam nog glegan nog mokogulang non koyon. Tibua, og glam nini tinagu' nog gina' non dia sog dialom pikilan non. ⁵² Bu og bata' koyon tinumulin bu pododungag og kotoan non, bu pododungag kosu'atoy dianon og Mikpongong bu og gotowanen.

Si Jan nog Polomunyag miktolipun momali
Matiu 3:1-12, Mark 1:2-8, Jan 1:19-28

3 ¹Sog kosopulu' bu lima ton nog kopogdatu' ni Datu' Tiberias, si Puntus Pilatu og gubernador dia sog Judia. Si Herod, og miglokounutan dia sog bonua nog Galili, bu og gilug non kitu' nog si Pilip miglokounutan dia sog bonua nog Iturea bu Trankonitis, bu og miglokounutan dia sog bonua nog Abilen si Lisinas. ²Og tang koni si Anas bu si Kaypas og kounutan nog boliananan nog bansa Hudyu. Bu si Jan, og bata' kitu' ni Sakaraya, ditu' migonong sog bonua kitu' nog mologon pogonongan. Bu ongon og tinalu' nog Mikpongong dianon. ³Dadi, minangoy ion momali dia sog glam nog bonuaanan nog mingigbid sog glawas nog tubig nog Jurdan. Og pomali non koyon pa'ali dia sog kopoglila' nog dusa mangka pokpobunyag bagun ilan kompunanan nog Mikpongong. ⁴Ion non ini og kotumanan nog talu' nog Mikpongong nog sinulat nog polomolatas non nog si Isaya kobon nitu' nog,

“Ngon og moktawag sog bonua kitu' nog mologon pogonongan nog, ‘Simpan niu og bianan nog Pogbaya' nog posungu' matong bu pologdong niu og dalan non.^g ⁵ Glam nog kobuludbuludan bu globaklobakanan sumboy potagon, glam nog moliku' nog dalan sumboy pologdongan, bu ain og mikpogla'at sumboy pogusayan. ⁶ Bianan dion, motongow nog glam nog gotow og tabang nog Mikpongong.’ ”^h

⁷Dadi, modakol nog gotowanen og mikpogangoy ditu' non po' mangoy ilan mokpobunyag dianon. Tibua, ma' long ni Jan dia sog duma gotowanen koyon dion, “Amu, og tupu'anen amu nog mamak kitu' nog molala! Sima og miktalu' dun dianiu nog mokopolaguy amu sog posungu' koyon matong nog polihala' nog Mikpongong? ⁸ Sumboy potongowon niu nog miktantu amu tumolikud dia sog dusa niu bianan sog glangkalangka niu. Bu na' amu sumalig nog dangan pa pangkat amu ni Abraham nog motabang amu na. Po' tolu'on ku dianiu, bila tiboba'on nog Mikpongong, minsan og batuanan koni moktimaluy nog pangkat ni Abraham. ⁹Og bayu' nog kopongukum nog Mikpongong ompononggi' dia sog kapa nog pitom na dia sog pun nog kayu nog posungu' na ponoga'on. Bu ain og kayu kitu' nog ondi' mogbunga nog molongas, ponoga'on mangka tikpu'oy sog gapuy.”

¹⁰“Dadi, olo ma buan og ginangon nami dun?” Ma' long nog gotowanen koyon dun.

¹¹Tinabal non ilan nog, “Bila ongon dianiu og togo logdoy dua' buk, bogoy niu og solabuk koyon dia sog ain da'idun glogdoy non. Bu bila ongon ponganon niu, otuloy niu og da'idun kitu' og ponganon non.”

¹²Ongon dosop og polongabatanan nog buis minangoy mokpobunyag dion. Miksak ilan dia ni Jan nog, “Polopanad, ami sop buan, olo ma sumboy inangon nami?”

¹³Tinabal non ilan, “Bila mongabat amu nog buis, na' niu posowadan.”

¹⁴Bu ongon og sundaluanan dion nog miksak ilan dosop dianon nog, “Ami sop buan, olo sop sumboy inangon nami?”

Tinabal ilan sop ni Jan nog, “Na' niu na pongondokon otawaka pongimungan og gotow bagun amu mokosin dun. Suga'id non, tolima' niu ain tindanan kitu' dianiu.”

¹⁵Dangan ion ma' nion, og gotowanen koyon nog migdodama nog pasad nog Mikpongong kitu', mikpikilpikil ilan bog kona' ta' gidoy ni Jan og Kristu? ¹⁶Tibua, dangan kisunan ni Jan nog ma' nion og pomikilan nog gotowanen koyon, miktalu' ion dianilan nog, “Akon, bunyagan ku amu bianan sog tubig. Tibua, ongon sala kotow posungu' matong nog motas pa tokodoy dianakon nog minsan og gikot nog ponyapak non, di”

^g 3:4 Somo' ita da, simpanon nilan pikilan nilan tumabuk dianon. ^h 3:6 Isaya 40:3-5

u tanan patut mubad dun. Ion og momunyag dianiu bianan sog Bolakat nog Mikpongong bu og gapuy. ¹⁷Po' og bayu' nog kopongukum non pinonggi' dia sog gotow nog minangoy mokpalid nog paloy non. Ain og glinggas polenan non bu togu'oy sog komalig. Tibua, ain og pis, doksuman non nog gapuy nog ondi' ompalang somul non."

¹⁸Bu modakol pa pomali ni Jan dia sog gotowanana bu gustalan non dianilan pa'ali sog Gomba'is nog Guksugan.

¹⁹Bu pigbina'an ni Jan si Herod, og kounutan dia sog bonua koyon sabap sog pigduoyduoy non og pimikitan non nog si Herodias, bu sabap dosop sog modakol pa lumual og kohinangan ni Herod nog molaton.

²⁰Dadi, og dungag nog kohinangan ni Herod koyon nog molaton, kinolobusu non si Jan.

Si Isus binunyagan ni Jan

Matiu 3:13-17, Mark 1:9-11

²¹Kobon nog da' pa kolobusuoy si Jan, bu kobon non pa momunyag nog modakol nog gotow, si Isus si'oy binunyagan non dosop. Dangan midoksu' na si Isus bungayagoy, migyakin ion. Sonuk non moyakin mibuka' glangit ²²bu og Bolakat nog Mikpongong nog ma' nog bantuk nog kolopati tinumona' dianon. Bu ngon og talu' nog tidu sog glangit nog ma' nini, "Ika og bata' u, nog kololaman ku. Kisu'atan u tokodoy dianika."

Og pikpongkatan ni Isus

Matiu 1:1-17

²³Si Isus miktolipun nog ginang non momali dangan midopot na ion tolu pulu' ton. Bu dia sog pomikilan nog gotowanana koyon si Isus og bata' ni Jusep. Si Jusep og bata' ni Heli. ²⁴Si Heli og bata' ni Matat. Si Matat og bata' ni Lebi. Si Lebi og bata' ni Melki. Si Melki og bata' ni Hanai. Si Hanai og bata' ni Jusep. ²⁵Og Jusep koni og bata' ni Matatias. Si Matatias og bata' ni Amos. Si Amos og bata' ni Nahum. Si Nahum og bata' ni Esli. Si Esli og bata' ni Nagai. ²⁶Si Nagai og bata' ni Maat. Si Maat og bata' ni Matatias. Og Matatias koni og bata' ni Semein. Si Semein og bata' ni Josek. Si Josek og bata' ni Joda. ²⁷Si Joda og bata' ni Joanan. Si Joanan og bata' ni Resa. Si Resa og bata' ni Serubabel. Si Serubabel og bata' ni Seltiel. Si Seltiel og bata' ni Neri. ²⁸Si Neri og bata' ni Melki. Og Melki koni og bata' ni Adi. Si Adi og bata' ni Kosam. Si Kosam og bata' ni Elmadam. Si Elmadam og bata' ni Er. ²⁹Si Er og bata' ni Josua. Si Josua og bata' ni Eliesar. Si Eliesar og bata' ni Jorim. Si Jorim og bata' ni Matat. Og Matat koni og bata' ni Lebi. ³⁰Og Lebi koni og bata' ni Simiun. Si Simiun og bata' ni Juda. Si Juda og bata' ni Jusep. Og Jusep koni og bata' ni Jonam. Si Jonam og bata' ni Eliakim. ³¹Si Eliakim og bata' ni Melia. Si Melia og bata' ni Mina. Si Mina og bata' ni Matata. Si Matata og bata'

ni Natan. Si Natan og bata' ni Dabid. ³²Si Dabid og bata' ni Jese. Si Jese og bata' ni Obed. Si Obed og bata' ni Boas. Si Boas og bata' ni Salmun. Si Salmun og bata' ni Nason. ³³Si Nason og bata' ni Aminadab. Si Aminadab og bata' ni Ram. Si Ram og bata' ni Hesron. Si Hesron og bata' ni Peres. Si Peres og bata' ni Juda. ³⁴Og Juda koni og bata' ni Jakub. Si Jakub og bata' ni Isak. Si Isak og bata' ni Abraham. Si Abraham og bata' ni Tera. Si Tera og bata' ni Nahor. ³⁵Si Nahor og bata' ni Serug. Si Serug og bata' ni Reu. Si Reu og bata' ni Peleg. Si Peleg og bata' ni Eber. Si Eber og bata' ni Sela. ³⁶Si Sela og bata' ni Kainan. Si Kainan og bata' ni Arpaksad. Si Arpaksad og bata' ni Sem. Si Sem og bata' ni Nowa. Si Nowa og bata' ni Lamek. ³⁷Si Lamek og bata' ni Metusela. Si Metusela og bata' ni Inok. Si Inok og bata' ni Jared. Si Jared og bata' ni Mahalel. Si Mahalel og bata' ni Kainan. ³⁸Og Kainan koni og bata' ni Inos. Si Inos og bata' ni Set. Si Set og bata' ni Adan. Bu si Adan, og gama' non og Mikpongong.

Og kopongyanguba' ni Kindagow dia ni Isus
Matiu 4:1-11, Mark 1:12-13

4 ¹Dangan midoksu' bunyagoy si Isus sog glawas nog tubig nog Jurdan, bu tinosopan ion nog Bolakat nog Mikpongong, pinulu'an ion nog Bolakat mangoy sog bonua kitu' nog mologon pogonongan. ²Sog solod nog pat pulu' gobi ion ditu', pingyuba'an ion ni Kindagow. Bu sog tang koyon da' ion poglokanlokan. Bu dangan mitimpus og pat pulu' gobi, migutom ion.

³Dadi, miktalu' si Kindagow dia ni Isus. Long non dun, “Bila motud nog Bata' a doda' nog Mikpongong, dondag mu dow buan og batu koni nog moktimaluy pan.”

⁴Tinumabal si Isus nog, “Sinulat dia sog Kitab nog kona' sagya og pan og kotubu'an nog gotow.”ⁱ

⁵Tibus nitu', inoit nosop ion ni Kindagow ditu' sog ditas bu pigdoli'an non mokpotongow dia ni Isus og glam nog pigdotu'an dini sog dunya ⁶mangka non ion tolu'oy nog, “Binogoy na dianakon og baya' mogdatu' sog glam nion bu glam nog pogongonon dion. Bu ombogoy u dia sog ain og glegan ku kitu' nog bogayan ku dun. Dadi, bogoyon ku dianika og baya' bu glam nog pogongonon dion ⁷bila tomuyon mu akon. Og glam nini mimung ika na dun.”

⁸Tibua, tinabal ion ni Isus nog, “Sinulat dia sog Kitab nog tamuy mu og Mikpongong nog ion og Diwata mu bu ion da tibua og pokokunutoy mu.”^j

⁹Tibus nitu', inoit ion ni Kindagow ditu' sog Jerusalem mangka non ion popunoy dia sog kolowaan nog dibabow nog Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongong mangka ion poktalu' nog, “Bila motud nog Bata' a doda'

ⁱ 4:4 Deuteronomy 8:3 ^j 4:8 Deuteronomy 6:13

nog Mikpongon, okpu a! ¹⁰Po' sinulat dia sog Kitab nog, ‘Og Mikpongon, dondagon non og moloikatanan non mogipat dianika mahatul. ¹¹Bu toyakan nilan ika bagun da minsan si'oy og botis mu ondi' mosugat dia sog batu.’ ”^k

¹²Tibua, tinumabal si Isus nog, “Tinalu' dosop dia sog Kitab nog, ‘Sumboy di' mu sulayan og Mikpongon nog ion og Diwata mu.’ ”^l

¹³Dangan mitaman si Kindagow mongyuba' dia ni Isus nog saka ondi' non ion dagon, ginonatan non ion solianlian.

Miktolipun si Isus mogustal sog Galili

Matiu 4:12-17, Mark 1:14-15

¹⁴Tubus nion, mikpuli' si Isus sog Galili dunut og pagas nog Bolakat nog Mikpongon. Bu og dongogan non mipulonag dia sog gliwag nog bonua koyon. ¹⁵Bu mikpanad ion sog gotowanen dia sog baloyanan nog poglumpukan nog bansa Hudyu. Bu pigdongya'an ion nog glam nog gotowanen.

Minangoy si Isus ditu' sog Nasaret

Matiu 13:53-58, Mark 6:1-6

¹⁶Tubus nitu', minangoy si Isus ditu' sog Nasaret, og bonua koyon, dion ion sinumolag. Og kiloyaman non, giap matong og Gondow nog Pogulali, mangoy ion sog baloy nog poglumpukan nog bansa Hudyu. Dadi, sog gondow koyon minangoy ion ditu'. Tubus nitu', minindog ion dia sog sungu'an nilan po' mogbasta ion nog Kitab. ¹⁷Dadi, tinulun dianon og sinulat ni Isaya kitu' nog polomolatas nog talu' nog Mikpongon kobon nitu', mangka non bokladoy, bu mitongow non og talu' dion mangka non bostaoy nog,

¹⁸“Og Bolakat nog Mikpongon dini nakon po' tinondu' non akon mogustal nog Gomba'is nog Guksugan dia sog ain miskinan. Pipangoy non akon mokpulonag sog ain miulipon nog bianan nilan mokoluas, bu ain og di' mokotongow mokotongow ilan na, bu mangoy tumabang nog ain pibian dianon og glogon. ¹⁹Bu mangoy mokpulonag nog tang nog kogawon nog Mikpongon dia sog pigotowan non.”^m

²⁰Dangan midoksu' ni Isus bostaoy og sinulat koyon, inuli' non dia sog polongusiba' koyon mangka ion ingkud sog sungu'an nilan mogustal nog ma'ana nog binasta non kitu'. Dadi, og glam nog mata nog gotowanen koyon dion mibunag dianon. ²¹Mangka ion poktalu' nog, “Og talu' koni sog Kitab mituman na bianan sog kobasta u dun dianiu gondow koni.”

²²Dadi, kisu'atan og glam nog gotowanen koyon dianon. Bu kisobu'an ilan nog kolongas nog gustalan non. Tibua, mikpoktalu' ilan nog, “Kona' non ta' ion og bata' ni Jusep kitu’?”

^k 4:11 Salmu 91:11-12 ^l 4:12 Deuteronomy 6:16 ^m 4:19 Isaya 16:1-2

²³ Ma' long ni Isus dianilan, "Sog da'idun dua'dua' non, tolu'an niu akon nog ma' nog ponolu'on kitu' nog mokogulang nog, 'Ika polomulung, bulung nika glawas mu.' Bu long niu dosop dun, sumboy inangon ku dosop dini sog dili bonua u og gingyata' nog midongog niu nog ininang u ditu' sog Kapernaum. ²⁴ Tibua, tolu'on ku dianiu nog og polomolatas nog talu' nog Mikpongong ondi' tolima'on sog dili bonua non. ²⁵ Motud ion, po' tolu'on ku dianiu nog masa pa ni Iladya, og polomolatas kitu' nog talu' nog Mikpongong, minian nog da' pogdipi' sog solod nog tolu ton bu gonom bulan. Dadi, ginutom og gotowanen sog gliwag nog bonua. Sog tang koyon modakol og balulibunanen sog bonua ta nog Israel nog pingunusan. ²⁶ Tibua, si Iladya onda' dondagoy nog Mikpongong mangoy tumabang dianilan, suga'id non, ditu' ion dinondag mangoy tumabang sog balulibun kitu' nog len bansa nog ditu' migonong sog Sarepat dia sog sakup nog bonua nog Sidon. ²⁷ Bu sog masa ni Elisiu, og polomolatas nog talu' nog Mikpongong, modakol dosop og gotow sog bonua ta nog Israel og tinubu'an nog gipul. Tibua, minsan sala kotow si'oy dianilan, da'idun og kiuli'an dun lual dia ni Naaman nog gotow Siria nog saka kona' tanan ion og Hudyu."

²⁸ Dangan midongog nog gotowanen koyon dion sog baloy koyon nog poglumpukan og tinalu' ni Isus koyon, linolingitan ilan dun. ²⁹ Dadi, mikpogbuat ilan mangka nilan gonggutoy si Isus posungu' sog glowasan nog koliwagan bonua koyon. Po' poksipian nilan bosia ion lumabu' sog pampang po' og koliwagan bonua koyon dia sog dibabow nog bontud. ³⁰ Tibua, mingoklok notibua ion ompanow sog titonga' nog kodokolan nog gotowanen koyon.

Binugow ni Isus og glatdiwata nog tinumosop sog gotow Mark 1:21-28

³¹ Tubus nitu', dinumiksun si Isus posungu' sog Kapernaum nog sakup nog Galili. Bu sog Gondow koyon nog Pogulali, mikpanad ion sog gotowanen. ³² Glam nog gotowanen nog mikodongog nog pikpanad non koyon, kisobu'an ilan dun po' og kopokpanad non, ion og togo baya!. ³³ Sog baloy koyon nog poglumpukan, ongon og gotow dion nog tinosapan nog glatdiwata. Dangan mitongow non si Isus, ginumapis nog mosikad. Long non dun, ³⁴ "Hoy! Ika Isus, og gotow Nasaret, olo og dunon mu dianami? Ongoyon mu nota' ami lo'atoy? Kilolaan ku ika. Ika og Mosigda kitu' nog miktidi sog Mikpongong!"

³⁵ Tibua, pimag ni Isus og glatdiwata koyon nog, "Lota' a moktaluu! Awa' a na dianon!" Bu mangka si'oy awa', binuksak non pa poguna dia sog sungu'an nilan og gotow koyon nog sinongan non, tibua, da' da supisupi non.

³⁶ Dadi, og glam nog gotowanen koyon dion, kisobu'an ilan dun bu miksinaaksakoy ilan nog, "Olo gidoy og piktalu' non koni? Togo baya!"

bu togo dasig po' momugow ion nog glatdiwataanan bu momilang ma dianon!" ³⁷Bu og dongogan pa'ali dia ni Isus, mipulonag na sog glam nog bonua dia sog glumibut nilan koyon.

Modakol og di' mokokodag nog kiuli'an ni Isus

Matiu 8:14-17, Mark 1:29-34

³⁸Tubus nion, ginonatan ni Isus ilan sog baloy koyon nog poglumpukan mangka poglandan sog baloy ni Simun. Sog tang koyon og ponugangan ni Simun nog glibun, ompatok tokodoy og panas non. Dadi, mikitabang ilan dia ni Isus. ³⁹Dadi, pilonian ni Isus og di' koyon mokodag mangka non dondagoy mawa' og panas non koyon. Bu sododu'un kinumodag og mogulang koyon bu pogbuat mangka non ilan poktologadoy.

⁴⁰Dangan poksindop na og gondow, og glam nog gotowanen kitu' nog ngor og pakasibata'anan nilan nog miglogoinis og mosakit non, pingoit nilan ditu' ni Isus. Dadi, pingdoponan ni Isus og monala kotow dianilan bu kiuli'an ilan. ⁴¹Bu og glatdiwataanan kitu' nog pimugow ni Isus mikpoglosek bu mangka pongluas kobon nilan moktalu', "Ika og Bata' a doda' nog Mikpongong!"

Tibua, pimag non ilan bu da' non ilan tugdakoy moktalu' dun. Po' ilan koni, kisunan nilan nog si Isus ion og Kristu.

Minangoy si Isus mogyakin sog molili'

Mark 1:35-39

⁴²Dangan migdali'ondow bonua, minangoy si Isus mogyakin sog molili'. Dadi, pinontong ion nog gotowanen. Dangan mitongow nilan ion, pigondi'an nilan bosia ion gumonat. ⁴³Tibua, miktalu' si Isus dianilan nog, "Sa'an ini pipangoy u dini po' ustalon ku og Gomba'is nog Guksugan koni pa'ali sog pigdotu'an nog Mikpongong. Sa'an na' niu akon pogondi'an mogustal dun sog len bonuaan."

⁴⁴Dadi, gininang ni Isus moguliugan sog bonua nog Hudyu mogustal dia sog baloyanan nog poglumpukan nog bansa Hudyu.

Og mikuna onggaton ni Isus nog sulanggu'an'an non

Matiu 4:18-22, Mark 1:16-20

5 ¹Ongon gondow non, solian ni Isus mogindogindog sog goksid nog danow nog Genesaret, modakol og gotowanen nog mikpogagow mokpolani dianon mangoy monginongog nog talu' nog Mikpongong. ²Ngon dua' buk bolangoy nog mitongow non nog dia sog posa'an nabok nog danow koyon nog ginonatan nog gapu'an'an non po' mingugas ilan nog pokot nilan. ³Dadi, sinumakoy si Isus sog solabuk bolangoy koyon nog og gapu' non si Simun, mangka non dondagoy sumindo' dia ni Simun mangka ion ingkud dia sog bolangoy koyon momali dia sog gotowanen koyon dion.

⁴Dangan midoksu' si Isus momali, dinondag non si Simun mokpodibaba' bu mangka nilan lobu'oy og pokot nilan.

⁵Dadi, miktalu' si Simun nog, "Polopanad, sogobi gobi ami na ini momokot, tibua, onda' ami pokalap. Bigya' non, og dondagan mu ma, inangon ku."

⁶Dadi, linabu' ni lo' Simun og pokot nilan koyon. Bu dangan binalut nilan, landu' kodakol og taban non nog soda' nog boy'a'an moksipi tanan ombogyang og pokot nilan koyon. ⁷Dadi, kinopayan nilan og dumaanan nilan sog solabuk bolangoy kitu' mangoy tumabang dianilan. Bu mikpolani ilan doma mangka nilan ponu'oy og dua' buk bolangoy koyon nog soda' nog boy'a'an agonagon ilan notanan molonod. ⁸Dangan mitongow na ni Simun Piter og gininang ni Isus koyon, miningu'ud ion dia sog sungu'an ni Isus mangka poktalau', "Kounutan, pokpolayu' a dianakon po' akon og gotow nog bolodusao!" ⁹Po' si Simun bu og dumaanan non dion sog bolangoy koyon, kisobu'an ilan tokodoy nog landu' kodakol og soda' nog mialap nilan. ¹⁰Bu og dumaanan non si'oy nog si lo' Jems bu si Jan nog gombata' ni Sebedi, kisobu'an ilan dosop tokodoy dun.

Dadi, si Isus miktalu' dia ni Simun. Long non dun, "Na' a mondok po' moktolipun numun kitu' kona' na og soda' og pogolapon mu, suga'id non, og gotow na." ¹¹Tubus nion mikpongonggu' ilan mangka nilan pongdekoy og bolangoyanan nilan koyon, bu gonatoy og glam non mangka ilan pogunut dia ni Isus.

Kiuli'an ni Isus og gotow nog gipulon
Matiu 8:1-4, Mark 1:40-45

¹²Solian ni Isus dia sog solabuk bonua, ongon og gotow dion nog milokop nog gipul og glawas non. Dangan mitongow non si Isus, mikpolani ion mangka ion inglu'ud bu pokilolat dianon kobon non moktalau' nog, "Polopanad, somo' moleg a da, ompokodag mu akon."

¹³Dadi, dinoponan ion ni Isus mangka poktalau' nog, "Moleg u da, le. Kuli'an ka na!" Bu sododu'un og gotow koyon kiuli'an doda'.

¹⁴Bu mangka ni Isus ion dondagoy nog, "Na' mu ini posunoy og minsan sima. Suga'id non, angoy a ditu' sog bolian bu potongow mu dianon og glawas mu mangka a pomalas sog Mikpongong nog ma' nog dinondag ni Muses kitu' kobon nitu!, bagun kotoksi'an nog gotowanano nog kiuli'an ka nododa!."

¹⁵Tibua, og dongogan koyon pa'ali dia ni Isus migdungag tanan ompulonag nog boy'a'an modakol og gotowanano mikpogangoy ditu' non mokinongog nog pomali non bu bagun kuli'an og mokosakitanan nilan. ¹⁶Tibua, si Isus alu'alu' mangoy ion dia sog bonua kitu' nog molili'lili' mogyakin sog Mikpongong.

Og daday kiuli'an ni Isus
Matiu 9:1-8, Mark 2:1-12

¹⁷Ongon gondow non, sonuk ni Isus mokpanad sog baloy, ongon og parasiuanan bu og polopanadanano nog botad nog bansa Hudyu nog

mikponginkud dion. Ditu' ilan miktidi sog bonuaanan nog sakup nog Galili, bu Judia, bu og koliwagan bonua nog Jerusalem. Minangoy ilan monginongog dia ni Isus. Po' si Isus, dia non og pagas nog Bolakat nog Mikpongon mokokuli' nog glam nog gininisan nog mosakit. ¹⁸Dadi, ongon og gotowanen minatong nog inoyungan nilan og daday sog pigbolilidan non. Bu mogapas ilan bosia sumolod sog baloy koyon, po' botangon nilan sog sungu'an ni Isus og daday koyon. ¹⁹Tibua, da' ilan pokosolod kobal nog gotowanen koyon dion. Dadi, mimonek ilan sog gatop mangka nilan lodutoy mangka nilan tontunoy og daday koyon dunut og pigbolilidan non koyon dia sog sungu'an ni Isus sog titonga' nog piglumpukan nog gotowanen koyon. ²⁰Dangan mitongow ni Isus og kopongandol nilan, tinolu'an non og di' koyon mokodag, "Aki, og dusaanan mu inompunan na."

²¹Dangan midongog nog parasiuanan bu polopanadanan nog botad nog bansa Hudyu og tinalu' ni Isus koyon, migdialominawa ilan nog, "Sima gidoy og gotow koni nog moglaka'laka' monalu' dia sog Mikpongon? Po' onda'idun ma lual og mokampun nog dusa lual da og Mikpongon."

²²Tibua, kisunan ni Isus og pomikilan nog gotowanen koyon. Dadi, miktalu' ion dianilan nog, "Iduma pogdialominowaan niu ma akon nog ma' nion? ²³Ain gidoy og molomu tolu'on, 'Og dusaanan mu inompunan na,' otawaka moktalu' nog, 'Pogbuat a mangka a panow?' ²⁴Tibua, bagun niu kosunan, potongowon ku dianiu nog og Binata' sog Kilawan togo baya' mongampun nog dusa nog gotowanen dini sog glupa'an." Mangka non tolu'oy og daday koyon nog, "Aki, tolu'on ku dianika, pogbuat a na, imud mu og pigbolilidan mu koyon bu pitang mu muli!" ²⁵Dadi, sododu'un migbuat ion sog sungu'an nog glam nog gotowanen koyon dion, mangka non imudoy og pigbolilidan non koyon mangka uli' kobon non moksanglit sog Mikpongon. ²⁶Dadi, glam nilan koyon dion kisobu'an tokodoy dun bu miksanglit ilan dia sog Mikpongon dunut og gondok nilan kobon nilan moktalu' nog, "Kosobu'sobu' tokodoy og pitongow nog Mikpongon dianita gondow koni!"

Inonggat ni Isus si Lebi
Matiu 9:9-13, Mark 2:13-17

²⁷Tubus nitu', dangan linumuas si Isus, mitongow non og polongabat nog buis nog ngalan non si Lebi pogingkud sog baloybaloy nog pokpongobatan non nog buis. Tinolu'an ion ni Isus nog, "Pogunut a le dianakon." ²⁸Dadi, migbuat ion mogdayun mangka non gonatoy og glam nog ginang non koyon bu pogunut dia ni Isus.

²⁹Dadi, sabap dion miglokologya'an si Lebi dia sog baloy non bu modakol og polongabatanan nog buis bu duma gotowanen minadap ilan kuman dianilan. ³⁰Tibua, og parasiuanan bu polopanadanan nog

botad nilan, mitongow nilan si Isus, migadap ilan kuman nog gotowanen koyon. Dadi, sinila' nilan og sulanggu'anen ni Isus nog, long nilan dun, "Iduma mampu' amu ma kuman bu minum dia sog polongabatanan nog buis koyon bu sog bolodusaon?"ⁿ

³¹Dadi, tinabal ilan ni Isus. Long non dun, "Og gotow nog mokodag da'idun na og balan non nog polomulung. Tibua, og gotow nog di' mokodag, ngon og kobalan non dun. ³²Dadi, kona' og gangoy u dini mangoy mongonggat sog ain mokpikil nog ilan midulus na. Suga'id non, inangoy u onggatoy ain og gotow nog bolodusaon nog moglila' ilan na nog dusa nilan."

Og sak pa'ali sog mokpuasa
Matiu 9:14-17, Mark 2:18-22

³³Dadi, ongon gotowanen nog miksak dia ni Isus nog, "Og sulanggu'anen ni Jan nog Polomunyang mokpokpuasa bu mokpogyakin bu ma' nitu' dosop og sulanggu'anen nog parasiuanan koyon. Iduma og sulanggu'anen mu koyon, ginangon nilan ma tibua og kuman bu minum?"

³⁴Dadi, tinumabal si Isus bianne sog pononggi'an nog, "Mogusoy ta' gidoy nog og pongantim mokpuasa nog kobon nog dion pa nilan og koingon koyon? Ondi' nododa'. ³⁵Tibua, ongon da gondow non nog bigdason dianilan og koingon koyon, mangka ilan pa pokpuasa."^o

³⁶Tubus nion, inuksugan non nosop ilan nog len nog pononggi'an. Long non dun, "Da'idun og gotow nog bila monilob, gobason non og bogu logdoy non mangka non tiloboy nog danul. Po' bila ma' nitu', piglo'atan non tibua og bogu logdoy non koyon. Bu og bogu gabas koyon ondi' duma'it tilobon dia sog danul. ³⁷Bu domikian dosop nog da'idun og gotow tumagu' nog bogu galak dia sog dan togu'an nog di' na lumagyat.^p Po' bila ma' nitu', bila tumulin og bogu galak koyon, ombogdak og togu'an koyon dun. Dadi, doksu' non mogla'at og tinogu'an non koyon bu mogula' og galak koyon. ³⁸Suga'id non, og bogu galak dia nododa' togu'oy sog bogu togu'an nog lumagyat. ³⁹Bu og gotow nog milayam na moginum nog galak nog migbati' ompok na minum nog bogu galak. Po' long non dun, omba'is og galak nog migbati' na."

ⁿ 5:30 Og pigolong koyon nog iningolanen og bolodusaon, og gotowanen kitu' nog long nog parasiuanan dun, sumboy ponumpilian po' da' pokokunut sog Botad nog bansa Hudyu.

^o 5:35 Og Koingon koyon si Isus. Bu ngon gondow nog mokawa' ion dianilan bianne sog kopatoy non. ^p 5:37 Og pononggi'an non koni pa'ali dia sog bogu pomali non bu og dan tud nog gotowanen kitu' ondi' pia poglongkiton mogunut. Og bansa Hudyu, og gomiton nilan nog togu'an galak og panit nog potubu'on.

Og sak pa'ali sog Gondow nog Pogulali

Matiu 12:1-8, Mark 2:23-28

6 ¹Ongon gondow non, og Gondow nog Pogulali, minian si Isus bu sulanggu'an'an non sog polayan. Og sulanggu'an'an non koyon, mingotu' ilan dun bu pomuliasoy mangka nilan kanoy. ²Dadi, ngon parasiuanan miksak dianilan nog, “Iduma moginang amu ma nog kona' botad sog Gondow nog Pogulali?”

³Dadi, tinabal ilan ni Isus, “Da' niu ta' buan kobasta og sinulat kitu' sog Kitab pa'ali sog gininang ni Dabid kitu' nog dangan kigutoman ilan nog dumaanan non? ⁴Sinumolod ion sog dialom nog Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongong mangka non olapoy og pan kitu' nog inuakil na dia sog Mikpongong mangka non kanoy bu mangka non dosop pomogoyoy dun og dumaanan non. Saka da'idun bosia og mokokan dun lual da og boliananan po' ma' nitu' og bonduan dia sog Botad.^q ⁵Og Binata' sog Kilawan, ion og Pogbaya' sog Gondow nog Pogulali.”

Kiuli'an ni Isus og gotow nog minguyomong komot non

Matiu 12:9-14, Mark 3:1-6

⁶Dangan minatong nosop og Gondow nog Pogulali, sinumolod bu mikpanad nosop si Isus sog baloy nog poglumpukan nog bansa Hudyu. Sog tang koyon ngon og glaki dion minguyomong og komot non nog glintu. ⁷Og duma polopanadanan nog botad nog bansa Hudyu bu og duma parasiuanan koyon, piktima'an'an nilan si Isus bog uli'an non ta' og komot nog glaki koyon nog saka og Gondow nog Pogulali. Po' bila uli'an non doda', kitu' og gimungon nilan nog sumbungan dianon. ⁸Tibua, kisunan ni Isus og pomikilan nilan. Dadi, tinolu'an non og gotow koyon nog minguyomong komot non nog, “Le, pogbuat a, bu indog a sog sungu'an nog gotowanen koni.” Dadi, minindog gotow koyon dion sog sungu'an nilan. ⁹Tibus nion, miktalu' si Isus sog gotowanen koyon nog, “Sakan ku polo'ma amu. Olo gidoy og tinugdak dia sog botad nog ginangon ta sog Gondow nog Pogulali? Moginang ta' nog molaton otawaka og molongas, tumabang ta' otawaka luma'at ta'?” ¹⁰Liniboyan non nog mata og glam nog gotowanen koyon sog glumibut non mangka ion poktalu' sog minguyomong koyon og komot non nog, “Ogot mu og komot mu koyon.” Dadi, inunut non og tinalu' ni Isus koyon dianon bu mioksud na ma' nog dan og komot non koyon. ¹¹Tibua, linolingitan ilan tokodoy dun dianon mangka ilan pogupakat bog olo og gondunon nilan dia ni Isus.

^q **6:4** Og ma'ana nog piktalu' ni Isus koyon, minsan si'oy ma' nitu' og gininang nilan, da' ilan da sila'oy dun nog Mikpongong.

Si Isus mimili' nog sopulu' bu dua' sosugu'onanan non
Matiu 10:1-4, Mark 3:13-19

¹² Ongon gondow non, tinumukad si Isus ditu' sog bontud bu miglokondawan ion moyakin dia sog Mikpongong. ¹³ Dangan miksisolom bonua, pilumpuk non og gla'ayatanan non mangka non pomili'oy og sopulu' bu dua' kotow dianilan nog iningolanan non dosop nog sosugu'onanan non. ¹⁴ Og pimili' non koyon, ion non ion si Simun (nog iningolanan non si Piter) bu og putupusod non nog si Andriu. Tubus nitu' si Jems, si Jan, si Pilip, si Bartolomi, ¹⁵ si Matiu, si Tomas, si Jems dosop og bata' ni Alpius, bu si Simun og ombolu' kitu' tumindog nog salu bansa non, ¹⁶ si Judas og bata' ni Jems, bu si Judas Iskariot, og mongula'at kitu' dia ni Isus.

Kiuli'an ni Isus ain og di' mokokodag
Matiu 4:23-25

¹⁷ Tubus nion, migdunut ilan dumiksun ditu' sog dotagan. Bu ditu' modakol tokodoy og sulanggu'anana non, bu duma gotowanana nog mikpoktidu ilan dia sog ainain nog bonua nog Judia, sog koliwagan bonua nog Jerusalem, bu tidu dosop ditu' sog goksid dagat nog koliwagan bonua nog Tair bu Sidon. ¹⁸ Miglumpuk ilan dion mangoy monginongog nog pomali ni Isus bu bagun non kuli'an og mokosakitanan nilan. Bu ain og gotowanana kitu' nog pisinsa nog glatdiwataanan, kiuli'an ilan dosop. ¹⁹ Bu og glam nog gotowanana dion migapas tumuyok dianon po' og pagas nog miktidu koyon dianon ion non da og mikokuli' koyon dia sog glam nilan.

Og gloliag bu og susaan
Matiu 5:1-12

²⁰ Tubus nitu', pigbontayan ni Isus og sulanggu'anana non koyon mangka poktalu' dianilan, "Pipia amu, amu og miskinan po' mikampu' amu na sog pigdotu'an nog Mikpongong!

²¹ "Pipia amu, amu og kigutoman solian numun koni po' ongon gondow non nog pobosugon amu nog Mikpongong! Pipia amu, amu og mikpoksogow solian numun koni po' ongon da og gondow non nog mogloliag amu!

²² "Pipia amu bila pokongitan amu, bu pogbongkis amu, bu tompola'on amu, bu tolu'an amu nog molaton amu nog gotow, sabap sog kopogunut niu dia sog Binata' sog Kilawan!

²³ "Pogloliag amu bu pogloksuloksu amu nog da'da'an niu bila kobianan niu og ma' nion koyon po' mosolag og sugda nog sinimpan dianiu ditu' sog glangit. Po' ma' nitu' dosop og piginang nog mokogulanganan nilan kitu' dia sog polomolatasanan nog talu' nog Mikpongong.

24 "Tibua, kosusasusa amu og pongdoyahan po' mialap niu na og sugda dianiu sog solian niu pa dini sog dunya!

25 "Kosusasusa amu dosop ain mibosug solian numun koni po' matong da og gondow nog mogutom amu! Bu kosusasusa amu ain og mikpogloliag solian numun koni po' ongon da og gondow nog mosusa amu bu moksogow amu!

26 "Kosusasusa amu bila pogdongya'an amu nog glam nog gotow po' ma' nitu' og piginang nog mokogulanganan nilan dia sog polomolatasanan kitu' nog di' motud.

Kololat amu sog ain minanta dianiu

Matiu 5:38-48, 7:12

27 "Tibua, tolu'on ku dianiu sosuku og mikinongog dianakon, kololat amu sog ain minanta dianiu. Ain og mangit kitu' dianiu, inangoy niu ilan nog molongas. 28 Ain monuyud dianiu popia niu. Bu ain og sumolap dianiu pogyokinoy niu. 29 Bila dopi'on og sobola' mulu' niu, tan niu og sobola' mulu' niu dianon. Bila olapon dianiu og sulagbon niu, na' niu ion pogondi'an malap minsan si'oy og glogdoy niu. 30 Bogoyoy niu ain mongoni dianiu. Bu bila olapon nog gotow og balan niu, na' niu na owi'on. 31 Inang niu dia sog pakasi niu ain og kolegan niu kitu' nog inangon non dianiu.

32 "Bila mololat amu tibua sog ain og milolat kitu' dianiu, na' amu mogdodama nog popiaon amu nog Mikpongong. Po' minsan si'oy og bolodusao, mololat ilan dosop dia sog ain mololat kitu' dianilan. 33 Tubus nitu', bila mokpolongas amu tibua sog ain molongas kitu' dianiu, na' amu mogdodama nog popiaon amu nog Mikpongong. Po' minsan og bolodusao moginang ilan dosop nog ma' nion koyon. 34 Bu bila og poboloson niu ain tibua og mokabayad kitu' dianiu, na' amu mogdodama nog popiaon amu nog Mikpongong. Po' minsan og bolodusao mokpobolos ilan dosop sog ma' nilan, sog ain kitu' og motoktub og kopogbayad non dianilan. 35 Tibua amu, kololat amu nog ain minanta dianiu bu inangoy niu ilan nog molongas mangka niu ilan pobolosoy nog di' amu mogdodama nog boyadan nilan amu nog minsan olo. Bila ma' nitu' og ginangon niu, motas nog sugda dun dianiu bu mimung amu nog gombata'anan nog Mikpongong nog ion ondi' kolobian. Po' molongas ion dia sog ain mokolaton kitu' bu dia sog ain di' kitu' moto mokposolamat. 36 Sumbay molilolatoy amu dosop mama' nog Gama' niu sog glangit nog og Mikpongong nog ion molilolatoy.

Na' amu mongukum nog pakasi niu

Matiu 7:1-5

37 "Bu bila di' amu mongukum nog pakasiotow niu, di' amu dosop ukumon nog Mikpongong. Bu bila di' amu momolihala' nog pakasiotow

niu, di' amu dosop polihola'on nog Mikpongong. Bu bila ompunan niu og pakasiotow niu, ompunan amu dosop nog Mikpongong. ³⁸Bila mogbogoy amu, bogayan amu dosop nog Mikpongong. Bu og bogoy non dianiu modakol tokodoy po' kongkugon non pa, dosokon non pa, bu dungagoy boyan nog moglipuas sog togu'an niu dun. Po' og galan nog gomiton niu dia sog pakasi niu, ma' nitu' dosop og gomiton nog Mikpongong nog galan non dianiu."

³⁹Bu inuksug non dosop dianilan og gibolatan nog ma' nini, "Mogusoy ta' buan og gotow nog buta, mogagak sog pakasi non buta? Ondi' le! Po' og dua' ilan koyon, molabu' ilan sog gluang. ⁴⁰Og pikponadan ondi' nododa' motas dia sog mikpanad koyon dianon. Suga'id non, bila mitoktub na og kopoganad non og pikponadan non koyon, og kotoan non mimung dosop mama' nog polopanad kitu' dianon.

⁴¹"Iduma sokali' motongow niu og puling ma nog duma niu nog gahatgahat tanan kotongow, saka potiangon niu ma og puling nog migbolabag dia sog dili mata niu nog ma' nog glolosan kosolag? ⁴²Olo ma mogandun kotalu' niu dia sog duma niu nog, 'Takun dow, owa'on ta og puling mu,' saka da' niu tanan kotongow og dili puling nog mibolabag sog mata niu? Mokpopotongow amu doda' tibua! Awa' niu poguna og puling nog migbolabag dia sog dili mata niu bagun niu motongow mahatul bu mawa' niu og bata'bata' puling sog mata nog pakasi niu."

Og kayu kilolaan dia sog bunga non
Matiu 7:17-20, 12:34-35

⁴³Bu ma' long sop ni Isus dun, "Og kayu nog molongas ondi' mogbunga nog molaton, otawaka og kayu nog molaton ondi' mogbunga nog molongas. ⁴⁴Og ginis nog kayu kilolaan bianan sog bunga non. Po' og bunga nog paras ondi' mupu' dia sog totulug, bu og bunga nog igera ondi' mupu' dia sog bonganga. ⁴⁵Domikian dosop dia sog gotow. Po' bila molongas og mitagu' dia sog pomikilan non, molongas dosop og polomotadon non bu ponolu'on non. Tibua, bila molaton og mitagu' dia sog pomikilan non, molaton dosop og polomotadon non bu ponolu'on non. Po' og talu' nog gotow nog lumuas sog baba' non, dia miktidu sog dialom pikilan non."

Og dua' kotow og polongimung nog baloy
Matiu 7:24-27

⁴⁶Bu ma' long sop ni Isus dun, "Iduma moksabi amu ma dianakon nog Kounutan, saka di' niu tanan inangon ain og dondag an ku dianiu. ⁴⁷Simasima og mangoy mokinongog dianakon mangka non unutoy ain poktolu'on ku, suksugan ku dianiu bog olo og kima'ma'an non. ⁴⁸Mama' ion nog gotow kitu' nog mikpasok nog baloy non. Kinukutan non nog modalom mangka non

pingkudoy og gugdokanan non dia sog dolonitan. Dangan binianan nog ba' nog modalom, og baloy non koyon, onda' kokundu' po' ompagon og kopasok non dun. ⁴⁹Tibua, og gotow kitu' nog pikinonganog non og talu' u saka da' non unutoy, mama' ion nog gotow kitu' nog migimung nog baloy non nog sagya non tibua inuntul dia sog dibabow nog glupa!. Dadi, dangan linudusan nog ba', mibuksak og baloy non koyon boy'a'an nog miloglag mahatul."

**Og kopongandol nog kounutan nog sundaluanan
Matiu 8:5-13**

7 ¹Dangan midoksu' ni Isus tolu'oy og glam non koyon dia sog gotowanen, minangoy ion sog Kapernaum. ²Bu sog koliwagan bonua koyon, ngnon sala kotow dion og kounutan nog sundalu nog Roma. Ongon sala kotow dodondagon non nog kisu'atan ion tokodoy dun nog di' mokodag nog moglamlam na matoy. ³Midongog nog kounutan nog sundalu koyon pa'ali dia sog kohinangan ni Isus. Dadi, ongon og kobogolalan nog Hudyuanan pigobok non ditu' ni Isus po' ongoyon non pa pokodagoy og dodondagon non koyon. ⁴Dangan minatong og gobokanan koyon ditu' ni Isus, mikilolat ilan tokodoy dianon nog, "Polopanad, og gotow kitu' omiba'is tokodoy tobangan. ⁵Po' milolat ion dia sog bansa ta koni. Ion tanan og mikpimumg nog baloy nog poglumpukan nami nog bansa Hudyu." ⁶Dadi, si Isus migunut dianilan.

Dangan dali' ilan na datong dia sog baloy nog kounutan nog sundaluanan koyon, og kounutan nog sundaluanan kitu' sinugu' non og glokoleanan non lumumpak dia ni Isus mangka poktalu' dianon nog, "Polopanad, long nog glokole nami kitu' nog na' a na dow mogdayun po' di' dow ion patut mokpodangan dianika dia sog baloy non ⁷bu di' dow ion opmatut nog minsan lumumpak dianika. Suga'id non, tolou'on mu dow tibua nog kumodag na og dodondagon non kitu' po' kumodag na ion dun. ⁸Po' ion si'oy dow ngnon dosop og kounutan nog mogbaya' dianon. Bu ongon dosop dow og sundaluanan nog bila dondag non ompanow mokokunut da dianon. Bu bila sop dondag non mokpolani dianon mokokunut dosop. Bu bila dondag non og sosugu'on non moginang nog ain kolegan non, inangnon non dosop."

⁹Dangan midongog ni Isus og tinalu' nog linumumpak koyon dianon, kisobu'an ion dun nog boy'a'an sinungu' non og gotowanen nog migunutunut dianon bu poktalu' nog, "Totu da, da' u pa sibon pokolumpak nog gotow nog ma' nini kopagon og kopongandol non, minsan si'oy sog bansa Israel." ¹⁰Dadi, mikpuli' na og linumumpak koyon dianon, ditu' sog baloy nog kounutan nog sundaluanan koyon bu kidotongan nilan og dodondagon non koyon mikodag na.

Pitubu' puli' ni Isus og bata' nog balulibun nog glaki

¹¹Da' ion kobon, si Isus minangoy ditu' sog koliwagan bonua nog Nain dunut og sulanggu'an anan non bu modakol dosop og gotowanen

nog migunut dianon. ¹²Dangan dali' ilan na datong sog koliwagan bonua koyon, milumpak nilan og gluyud nog gotowanen mian tidu sog bongawan nog koliwagan bonua koyon mangoy lumobut nog minatoy. Og minatoy koyon og bata' nog balulibun nog boktung. Modakol og gotowanen dion migunut dianon. ¹³Dangan mitongow ni Isus og balulibun koyon nog linumangos, milolat ion dun mangka poktalu' dianon, "Na' a na moksogow."

¹⁴Tubus nion, mikpolani si Isus mangka non doponoy og pigbolilidan nog bangkoy koyon bu migindog og gotowanen koyon nog mikpisan dun mangka tolu'oy ni Isus nog, "Aki, tolu'on ku dianika, pogbuat a." ¹⁵Dadi, miningkud doma doda' og minatoy koyon mangka poktalu' bu uokiloy ni Isus dia sog gina' non.

¹⁶Dadi, og glam nog gotowanen koyon dion, kisobu'an ilan bu kiondokan ilan. Bu miksanglit ilan sog Mikpongong mangka ilan poksitalu', "Og polomolatas nog molingga minangoy na dini nita!" Bu miktalu' ilan dosop, "Og Mikpongong minangoy na dini nita tumabang sog pigotowan non!" ¹⁷Bu og dongogan koni nog pa'ali dia ni Isus mipulonag na dia sog gliwag nog bonua nog Judia bu sog bonuaanan dion sog glumibut koyon.

Og sak ni Jan nog Polomunyag dia ni Isus
Matiu 11:1-19

¹⁸Dangan tinalu' nog sulanggu'anan ni Jan dianon pa'ali sog glam nog gininang ni Isus koyon, sinabi non og dua' kotow dianilan ¹⁹mangka non ilan dondagoy mangoy ditu' ni Isus moksak nog, "Ika nota' og pokpodotongan kitu' nog mangoy dini nog moktidu sog Mikpongong, otawaka mogbagad ami pota' nog len?"

²⁰Dadi, dangan minatong ilan ditu' ni Isus miksak ilan. Long nilan dun, "Si Jan nog Polomunyag, dinondag non ami mangoy moksak dianika bog ika ta' dow og pokpodotongan kitu' nog popongoyon dini otawaka mogdodama ami pota' nog len?"

²¹Sog tang koyon sonuk ni Isus monguli' nog modakol nog mokosakitanan nog gotowanen, bu ain di' mokokodag, asta dosop og ain pingtosopan kitu' nog glatdiwataanan. Bu ain og butaanan kitu' kiuli'an non dosop. ²²Dadi, tinabal ilan ni Isus nog, "Pokpuli' amu ditu' ni Jan mangka niu pogobitoy bog olo og mitongow niu bu midongog niu. Talu' niu dianon nog og butaanan mikotongow na. Og dadayanan mikopanow na. Bu ain og gipulon kiuli'an na. Bu og bongolanan mikodongog na. Bu og minatoy mitubu' puli'. Bu ain og miskinan kisuksugan na nog Gomba's nog Guksugan. ²³Ain da' kitu' pogdua'dua' nog pikilan non dianakon, popiaon na."

²⁴Dangan mikogonat na og dinondag ni Jan koyon, miktolipun si Isus mogustal sog gotowanen pa'ali dia ni Jan. Long non dun, "Dangan

minangoy amu ditu' ni Jan sog bonua kitu' nog mologon pogonongan, olo ma og pigdodomaan niu nog motongow niu ditu'? Migdodama amu ta' nog si Jan og gotow kitu' nog moguya' og pomikilan non mama' nog dawon nog timbolow nog diadia kopalid bila oyupan nog galu'? Ondi' le! ²⁵Bila ma' nitu' ondi' ma, olo ma og pigdodomaan niu sog kangoy niu kitu' ditu'? Og gotow ta' kitu' nog omba'is og ponopoton non? Kona' le! Po' og gotowanen koyon nog minapot nog mokologan bu molongas kibotangan non, dia migonong sog baloy nog datu'. ²⁶Olo doda' buan og inangoy niu tontongoy ditu'? Og polomolatas ta' nog talu' nog Mikpongong? O'o, motud ion. Po' tolu'on ku dianiu, og mitongow niu kitu' ditu' kona' tibua og polomolatas nog talu' nog Mikpongong, suga'id non, labi pa ion ditu'. ²⁷Pa'ali dia ni Jan, ion og pigolong kitu' nog sinulat dia sog Kitab nog, ‘Ongon og sosugu'on ku nog punaon ku dianika moksimpan nog bianne mu.’ ”^r

²⁸Bu ma' long sop ni Isus dun, “Tolu'on ku dianiu, og glam nog binata' nog gotow sog dunya koni, da'idun og motas pa dia ni Jan. Tibua, og gotow kitu' nog ombaba' sog glam non dia sog pigdotu'an nog Mikpongong, motas pa dia ni Jan.”

²⁹Dangan midongog nog glam nog gotowanen asta og polongabatanan nog buis og piktalu' ni Isus koyon, mikopoktalu' ilan nog motud doda' og gininang nog Mikpongong po' binunyagan ilan buan ni Jan. ³⁰Tibua, og parasiuanan bu og polopanadanano nog botad nog bansa Hudyu, da' ilan pokokunut nog glegan nog Mikpongong dianilan. Dadi, da' ilan pokpobunyag dia ni Jan.

³¹Bu ma' long sop ni Isus dun, “Ain gidoy kopononggi' og gotowanen numun koni? Olo gidoy kima'ma'an nilan? ³²Mama' ilan nog gombata'anan kitu' nog miglumpuklumpuk dia sog tobu'an nog moktotowagoy ilan nog, ‘Miglami ami bosia saka ompok amu mongigal. Linumangos ami saka onda' amu ampu' moksogow.’ ³³Dangan minangoy dini si Jan nog Polomunyang nog og piginang non mokpuasa bu da' poginum nog gombisa, tinolu'an niu ion nog tinosapan nog glatdiwata! ³⁴Bu dangan minangoy dini og Binata' sog Kilawan bu og piginang non kuman bu moginum, tinolu'an niu dosop ion nog gibogon bu pololangu, bu og glokoleanan non og polongabatanan nog buis bu og bolodusao. ³⁵Tibua, kotoksi'an og kotoan nog miktidi sog Mikpongong og motud sog ain mikokunut dun.”

Si Isus dia sog baloy ni Simun nog parasiu

³⁶Ongon gondow non, inonggat si Isus nog sala kotow parasiu mangoy kuman ditu' non. Dadi, migunut si Isus ditu' mangka ilan pogadap

^r 7:27 Malakai 3:1

kuman. ³⁷Sog bonua koyon ngon og glibun dion nog bolodusaon tokodoy. Dangan kisunan non nog si Isus ditu' sog baloy nog parasiu koyon, minangoy ion ditu' bu mikpitang ion nog bata'bata' gunsu' nog miponu' nog pogomut. ³⁸Bu minangoy ion mindog sog molani nog botis ni Isus, kobon non moksogow nog boy'a'an mibasa' og botis ni Isus nog glua' non. Tubus nion, pinunasan non nog buk non og botis ni Isus koyon mangka non pongolokoy bu mangka non ududoy nog pogomut non koyon.

³⁹Dangan mitongow nog parasiu koyon nog migonggat kitu' dianon og piginang nog glibun koyon dia ni Isus, migdialominawa ion nog, "Somo' motud doda' og gotow koni nog ion og polomolatas nog talu' nog Mikpongong, kosunan non bosia bog sima og glibun koni bu olo og tantu polomotadon non."

⁴⁰Tibua, kisunan ni Isus bog olo sog dialom pikilan nog parasiu koyon. Dadi, miktalu' ion dianon nog, "Simun, ongon og tolu'on ku dianika."

Tinumabal si Simun, "Olo nion, Polopanad?"

⁴¹Long ni Isus dun, "Ongon og dua' kotow nog mikutang nog sin dia sog sala kotow doyahan. Og sala kotow koyon, lima gatus dinari^s

⁴²Tibua, da'idun og mikobayad dianilan. Dadi, pionda' na nog doyahan koyon og gutang nog dua' kotow kitu'. Dadi, sima gidoy sog dua' ilan koyon og mololat tokodoy dia sog doyahan koyon?"

⁴³Tinumabal si Simun, "Intoman ku dun, ain bayu' og mikutang kitu' nog modakol po' mosolag og gampun dianon."

Tinabal ion ni Isus, "Motud og tabal nika koyon, Simun." ⁴⁴Tubus nion, liningoy non og glibun koyon mangka ion poktalu' dia ni Simun, "Mitongow mu og piginang nog glibun koni. Inonggat mu akon dini sog baloy mu koni, tibua, da' mu tanan akon bogoyoy nog tubig nog pongugas u nog botis u saka ma' nitu' bosia og botad. Tibua, og glibun koni, inugasan non og botis u nog glua' non mangka non punasoy nog buk non. ⁴⁵Bu dosop, da' nika akon ollokoy saka ma' nitu' bosia og botad. Tibua, og glibun koni, da' non lota'oy mongalok og botisanan ku dangan pa minutong ion dini. ⁴⁶Bu da' nika tanan lonaoy og gulu u nog saka ma' nitu' bosia og molongas nog botad. Tibua, og glibun koni, inududan non og botis u nog pogomut. ⁴⁷Tolu'on ku dianika, minsan si'oy miinang nog glibun koni og modakol tokodoy nog dusa, mitampal dia sog glangka non nog kiompunan na ion po' pitongow non nog landu' og glolamon non dianakon. Tibua, ain mika'an da og dusa non nog kiompunan nog Mikpongong, mika'an dosop og glolamon non." ⁴⁸Tubus nitu', miktalu' si Isus dia sog glibun koyon, "Ibun, og glam nog dusa nika inompunan na."

⁴⁹Dangan midongog nog gadap nilan koyon kuman og pictalu' ni Isus koyon, mikpokumodumod ilan. Long nilan dun, "Sima gidoy ini nog minsan og dusa kompunan non ma?"

^s 7:41 Og glaga' nog sala dinari koyon, mokotindan laga' son dow nog sala kotow.

⁵⁰Tibua, miktalu' si Isus sog glibun koyon nog, “Bianan dia sog kopongandol mu mitabang a. Dadi, panow a na bu kotikna' nog pikilan mongon dianika.”

Miguliugan si Isus mogustal nog Gomba'is nog Guksugan

8 ¹Tubus nitu', miguliugan si Isus dia sog bonuaanan koyon dion mogustal nog Gomba'is nog Guksugan pa'ali dia sog pigdotu'an nog Mikpongong. Bu migunut dianon og sopulu' kitu' bu dua' sulanggu'an anan non, ²bu og duma kolibunanan kitu' nog kiuli'an og mosakit nilan, bu og binugowan non kitu' nog glatdiwata, mama' ni lo' Maria nog og kodua' ngalan non si Magdalena. Ion non og tinosopan kitu' nog pitu ginis glatdiwataanan nog pimugow ni Isus. ³Migunut dosop si Jana og kodumanan ni Kusa og binogayan nog baya' ni Datu' Herod, bu si Susana, bu modakol pa duma kolibunanan nog tinumabang mona'ub dia ni Isus ilan nog sulanggu'an anan non bianan sog kopogbogoy nilan nog duma gakod nilan.

Og pononggi'an pa'ali sog sinumigwag nog boni'

Matiu 13:1-9, Mark 4:1-9

⁴Mikpogdatong na ditu' ni Isus og gotowanano nog miktidu sog ainain nog bonuaanan nog boy'a'an modakol tokodoy miglumpuk dianon. Dadi, inuksugan non ilan nog solabuk pononggi'an. ⁵Long non dun, “Ngon sala kotow minangoy sumigwag nog boni!. Dangan sinigwag non og boni' non koyon, og duma, dia mitona' sog dalan nog boy'a'an midogyak nog gotowanano bu pingoktuk nog manukmanukanan. ⁶Og duma sop, dia mitona' sog dolonitan. Dadi, dangan linumawa, milanos po' og glupa' koyon modali' pomala. ⁷Og duma sop, dia mitona' sog sompinitan. Dadi, dangan linumawa og sompinitan koyon, miumos og pomulan koyon dun. ⁸Bu og duma sop, dia mitona' sog monapu' nog glupa!. Dadi, dangan tinumubu', mokosubuk bu migbunga nog molongas mangka songku!” Tubus nitu', pisikad ni Isus og talu' non, “Ain togo tolinga, sumboy pokinongogan non og piktalu' u koni!”

Og potugyanog pononggi'an ni Isus

Matiu 13:10-17, Mark 4:10-12

⁹Tubus nion, miksak dia ni Isus og sulanggu'an anan non bog olo og ma'ana nog pononggi'an non koyon. ¹⁰Dadi, tinabal non ilan nog, “Amu koyon, pisabut na dianiu og milimod kitu' nog pa'ali sog pigdotu'an nog Mikpongong. Tibua, podongogon ku dia sog duma gotowanano bianan sog pononggi'an nog minsan mokotongow ilan da bosia, tibua, ondi' nilan kosunan. Bu minsan si'oy mokinongog ilan, ondi' nilan mosabut.”

Pingma'ana ni Isus og pononggi'an non koyon

Matiu 13:18-23, Mark 4:13-20

¹¹Tubus nion, long ni Isus dun, “Ma' nini og ma'ana nog pononggi'an ku koyon. Og boni' koyon, ion non og talu' nog Mikpongong. ¹²Og dalan

kitu' nog kitona'an nog boni' domikian da ma' nog gotowanen kitu' nog mikodongog si'oy nog talu' nog Mikpongong, tibua, inangoy owa'oy ni Kindagow dia sog pikilan nilan bagun ilan da di' tumud boy'a'an di' ilan motabang dun. ¹³Og dolonitan kitu' nog kitona'an nog boni' domikian da ma' nog gotowanen kitu' nog pu'un midongog nilan og gustalan kitu' nog pa'ali sog Mikpongong tinabuk nilan dunct landu' og gloliag nilan dun. Tibua, da' nilan ungodoy mahatul dia sog pikilan nilan. Tinumud ilan solianlian tibua dangan dinotongan ilan nog suloy sog kotubu' nilan, binolong nilan og tud nilan. ¹⁴Og glupa' kitu' nog sompintan nog kitona'an nog boni' domikian da ma' nog gotowanen kitu' nog mikodongog nog talu' nog Mikpongong. Tibua, dinag ilan nog susaan nilan bu kopogapas nilan nog daya, bu og gloliag nilan nog dinunya. Dadi, og tud nilan miimung da' doksu' non. ¹⁵Bu og glupa' kitu' nog monapu' nog kitona'an nog boni' domikian da ma' nog gotowanen kitu' nog molongas nog mikodongog nog talu' nog Mikpongong nog inungod nilan dia sog pikilan nilan, bu kobon non potubudan nilan og glangka nilan bagun motongow og bunga nog tud nilan."

Og sulu' sumboy untulon dia sog guntulan dun
Mark 4:21-25

¹⁶ Ma' long sop ni Isus dun, "Da'idun og tumutud nog sulu' nog dia non togu'oy sog dialom sibulan otawaka lingodon non og dolag non. Suga'id non, dia non nododa' botangoy sog motampal bagun da simasima sumolod dion kodolagan ilan dun. ¹⁷Po' da'idun og pigbuni nog ondi' ompolanta!. Bu og glam nog da' niu kosabut posobutan da dianiu sog binaya' nog gondow. ¹⁸Sa'an pokpotubud amu sog koponginongog niu nog pomali u koni po' simasima ongon dianon dungagan pa. Tibua, ain balu' non dun nog ongon na dianon, owa'on pa dianon, minsan si'oy dakoldakol non na."^t

Og gina' bu og putupusodanan ni Isus nog kolokian
Matiu 12:46-50, Mark 3:31-35

¹⁹Tubus nion, minangoy ditu' ni Isus og gina' non bu og putupusodanan non nog kolokian. Tibua, da' ilan pokopokpolani dianon po' modakol og gotowanen nog linumumpuk dianon. ²⁰Dadi, ongon sala kotow dion nog miktalu' dianon nog, "Polapanad, og gina' mu bu og putupusodanan mu nog kolokian, ditu' ilan sog glowasan po' moleg ilan bosia moktongow dianika."

^t **8:18** Somo' ita da, simasima og monginongog dun dungagan pa nog Mikpongong og sabut non. Tibua, ain og ompok monginongog dun owa'on pa dianon minsan og dakoldakol na nog sabut non.

21 Tinumabal si Isus nog, “Og gina' u bu og putupusodanan ku, ion non og gotowanen kitu' nog makinongog nog talu' nog Mikpongong mangka ilan pokokunut dun.”

Pilota' ni Isus og goyup
Matiu 8:23-27, Mark 4:35-41

22 Ongon gondow non miktalu' si Isus dia sog sulanggu'an anan non nog, “Alung, tumolipag ita ditu' sog dipag nog danow koni.” Dadi, sinumakoy ilan sog bolangoy koyon mangka ilan tulak. **23** Sonuk nilan koyon lumayag mikotulug si Isus. Gomonsunoy pa miglogoyup nog mosikad nog boyan kisigoban nog nabok og bolangoy nilan koyon. Dadi, kondokondok og kibotangan nilan koyon. **24** Dadi, inangoy ion tonudoy nog sulanggu'an anan non. Long nilan dun, “Kounutan! Kounutan! Mogla'at ita!”

Dadi, si Isus migbuat mangka non polota'oy og galu' koyon nog molandos bu og nabok koyon nog moluksang. Dadi, sododu'un tinumodo' og danow koyon. **25** Tubus nitu', tinolu'an non ilan nog, “Ain noma og kopongandol niu?” Tibua, og sulanggu'an anan non koyon, kisobu'an bu kiondokan ilan mangka ilan poksinaksakoy nog, “Sima gidoy og gotow koni? Kopogboya'an non ma og goyup bu nabok, bu mogbilang ma dianon!”

Kiuli'an ni Isus og gotow nog tinosopan nog glatdiwataanan
Matiu 8:28-34, Mark 5:1-20

26 Dadi, ditu' ilan dinumonggu' sog bonua nog ngalan non Gadarinis, migdipag ilan nog bonua nog Galili. **27** Dangan tinumukpa si Isus sog pontad, linumpak ion nog gotow nog tinosopan nog glatdiwataanan nog tidu ion sog bonua koyon. Miobon na ion da' ponapot bu da' pogonong sog baloy. Suga'id non, dia na migonong sog kolobongan. **28** Dangan mitongow non si Isus, miglosek ion mangka kobuksak sog sungu'an ni Isus mangka poktalu' nog mosikad nog, “Olo og dunon mu dianakon Isus, ika og Bata' a nog Mikpongong nog di' kolobian? Su'usa, na' mu pa akon posinsaon.” **29** Sa'an ma' nitu' po' dinondag ni Isus og glatdiwataanan kitu' mawa' dia sog glawas nog gotow koyon. Po' tatap na ion posinsaon nog glatdiwataanan koyon mangka ion oitoy nog glatdiwataanan koyon ditu' sog bonua kitu' nog da'idun og migonong dun. Bu minsan si'oy pusasan og komot non bu botis non nog glantaylantay bu mangka ion pogipatoy, ponggotuson non da og glantaylantay non koyon.

30 Dadi, sinakan ion ni Isus nog, “Sima og ngalan mu?”

Tinumabal og gotow koyon nog, “Og ngalan ku si Nginibuan.” Po' landu' kodakol og glatdiwataanan nog tinumosop dianon. **31** Dadi,

mingapu'ngapu' og glatdiwataanan koyon dia ni Isus nog di' ilan na popongoyon ditu' sog dialom nog Abis.^u

³²Sog molani nilan koyon, ongon og panun nog babuy nog solian nilan monungkal dia sog pun bilid koyon. Migbubut og glatdiwataanan koyon nog dia ilan pa sangon sog babuyanan koyon. Dadi, kinumboy ilan ni Isus. ³³Dadi, mikpongglas og glatdiwataanan koyon tidiu sog gotow koyon mangka ilan sangon sog babuyanan koyon. Bu og panun nog babuy koyon, mikpongobok ilan dumiksun mangka pokpongokpu sog danow bu mitipot ilan kolomos.

³⁴Dangan mitongow nog polongipat nog babuyanan koyon og ma' nion koyon, mikpongobok ilan mangka nilan poguksugoy ditu' sog koliwagan bonua koyon og glam nog mitongow nilan koyon. ³⁵Dadi, inangoy nog gotowanen koyon tontongoy og bianbian koyon. Dangan minatong ilan ditu' ni Isus, mitongow nilan og gotow kitu' nog bakas poktosopan nog glatdiwataanan pogingkud dia sog sungu'an ni Isus nog minapot na bu molongas na og pomikilan non. Dadi, kiondokan ilan dun. ³⁶Og gotowanen sop nog ain mikotongow nog bianbian koyon, miguksug ilan dosop sog duma gotow bog olo bianbian nog gotow koyon nog boy'a'an kiuli'an. ³⁷Dadi, og glam nog gotow nog miktidi sog bonua nog Gadarinis, pigbubut nilan si Isus nog mawa' pa dion sog bonua nilan koyon po' kiondokan ilan tokodoy. Dadi, sinumakoy si Isus dia sog bolangoy po' dali' na tulak.

³⁸Tibua, og gotow koyon nog kiuli'an, migbubut blesia mogunut dia ni Isus. Tibua, dinondag ni Isus muli' mangka non tolu'oy nog, ³⁹"Uli' a mangka mu uksugoy bog andun kosolag og miinang nog Mikpongong dianika." Dadi, minuli' og gotow koyon bu midgundaan dia sog koliwagan bonua koyon kobon non moguksug nog gininang ni Isus kitu' dianon.

**Og bata' ni Jairus nog glibun bu og glibunnog tinumuyok
sog glogdoy ni Isus**
Matiu 9:18-26, Mark 5:21-43

⁴⁰Dangan mikpuli' na si Isus sog dipag nog danow koyon, pigdodial ion nog modakol nog gotowanen po' pigdodomaan nilan ion. ⁴¹Tubus nion, ongon minatong sala kotow ngalan non si Jairus og polongokbit nog solabuk baloy nog poglumpukan nog bansa Hudyu. Sinumugyut ion dia ni Isus mangka non pogbubutoy nog mogunut pa si Isus dianon ditu' sog baloy nilan. ⁴²Po' dakoldakol nog bata' non nog glibun nog sopolu' pa bu dua' og tinonan non pokpatoy na.

^u **8:31** Og Abis koni, ion non ini og bonua kitu' nog sinimpan nog posinsaan nog gotowanen kitu' nog mingantu sog Mikpongong bu og posinsa dosop dia ni Kindagow.

Dadi, migunut si Isus dianon. Bu sonuk nilan ompanow, linumpukan ion nog gotowanano nog landu' na kodakol.⁴³ Bu ongon sala kotow glibun dion nog poglodasan nog dugu' sog solod nog sopulu' bu dua' ton. Diadia na ion mikpobulung nog polomulungan, tibua, da' da ion kuli'oy.⁴⁴ Bu migapas ion mokpolani dia ni Isus. Dangan dia na ion sog tolikudan ni Isus, pigdoyunan non tumuyok og sudung nog glogdoy ni Isus bu sododu'un milota' ion poglodasan.

⁴⁵ Dadi, miksak si Isus nog, "Sima og tinumuyok kitu' dianakon?"

Dangan minonsing og glam nog gotowanano koyon dion, miktalu' si Piter nog, "Motuyok a nododa', Kounutan, kobal nog glumpuk nog gotowanano koni nog milodis dianika."

⁴⁶ Tibua, long ni Isus dun, "Ongon nododa' og tinumuyok dianakon po' mibatik u sog glawas u nog ongon sala kotow dianiu og kiuli'an nog pagas u kobal non tumuyok dianakon."

⁴⁷ Dangan kisunan nog glibun koyon nog kisunan ion ni Isus, linukuban ion kobon non mokpolani ditu' ni Isus mangka sugyut dianon. Sog glumpuk nog gotowanano koyon dion, inustal non dia ni Isus bog iduma tinuyok non ma ion bu olo og migandun nog kokodag non sododu'un.

⁴⁸ Dadi, miktalu' si Isus dianon nog, "Ibun, bianan sog kopongandol mu, kiuli'an ka. Suga'id non, panow a na bu og kotikna' nog pikilan mongon dianika."

⁴⁹ Sonuk pa ni Isus moktalul', ongon og minatong og gobok tidu ditu' sog baloy ni Jairus. Long nog gotow koyon dia ni Jairus, "Og bata' mu kitu' di' nika na mosa'ut. Dadi, di' ta na pogongga'on og polopanad koyon nog mangoy pa ditu!"

⁵⁰ Tibua, midongog ni Isus og guksugan non koyon. Dadi, miktalu' ion dia ni Jairus, "Na' a mosusa. Suga'id non, tud a tibua po' og bata' nika kitu' kuli'an da."

⁵¹ Dangan minatong si Isus sog baloy ni Jairus koyon, pigondi'an non og duma gotowanano koyon mogunut sumolod lual da si Piter, si Jan, si Jems, bu og gina'ama' nog bata' koyon.⁵² Glam nog gotowanano dion sog baloy koyon mikponglangos ilan sabap dia sog bata' koyon. Tibua, long ni Isus dianilan, "Na' amu lumangos po' og bata' koni onda' patoy, sua'id non, sagya da ion mitulug."

⁵³ Dadi, pigwanwan nilan si Isus dun po' mitintu dianilan nog og bata' koyon minatoy nododa!.⁵⁴ Tibua, pilonian ni Isus og bata' koyon mangka non pogoidoy sog komot bu tolu'oy nog, "Ibun, pogbuat a."⁵⁵ Dadi, og bata' koyon mitubu' mokpuli' mangka pogbuat mogdayun. Tubus nion, dinondag ni Isus nog bogayan og bata' koyon nog ponganon.⁵⁶ Dadi, kisobu'an tokodoy mokogulang nog bata' koyon dun. Tibua, pigondi'an ilan ni Isus moguksug nog glam nog bianbian koyon.

**Pipanow ni Isus og sopulu' bu dua' sulanggu'an anan non
Matiu 10:5-15, Mark 6:7-13**

9 ¹ Pilumpuk ni Isus og sopulu' bu dua' sulanggu'an anan non koyon mangka non ilan bogoyoy nog pagas bu baya' momugow nog glam

nog glatdiwataanan bu monguli' nog gininisan nog mokosakit, ²mangka non ilan dondagoy mangoy momali pa'ali dia sog pigdotu'an nog Mikpongon bu monguli' nog ain kitu' di' mokokodag. ³Bu mangka non ilan tolu'oy nog, "Sog panow niu koyon, na' amu mogoit nog minsan olo, mama' nog tagad, og togu'an nog balan, og ponganon, og sin, bu minsan og gimolaan niu. ⁴Ditu' amu batuk sog baloy nog ain og tumolima' dianiu, asta sog gumonat amu sog koliwagan bonua koyon. ⁵Tibua, bila ngon og koliwagan bonua nog ondi' tumolima' dianiu, pokpasoy niu og glopug nog glupa' nog minokot sog botis niu bagun nilan da kosunan og tanda' nog di' amu na kosakan nog minsan olo og matong dianilan."

⁶Dadi, ginumonat og sulanggu'anan non koyon bu miguliugan ilan sog bonuaanan koyon mogustal nog Gomba'is nog Guksugan bu mokpokodag nog di' mokokodag sog bonuaanan nog kodoputan nilan.

Mibabong si Herod

Matiu 14:1-12, Mark 6:14-29

⁷Tubus nitu', si Herod, og datu' dia sog bonua nog Galili, midongog non og glam nog miinang ni Isus kitu'. Dadi, mibabong og pikilan non po' mokpoktaluu' og duma gotowanen nog si Isus dow ion non na si Jan nog Polomunyang nog mitubu' puli!. ⁸Bu dumaanan sop mokpoktaluu' ilan nog ion dow si Iladya og polomolatas kitu' nog talu' nog Mikpongon kobon nitu' mikpuli' dow ion dini. Bu ongon sop moktaluu' nog ion dow og sala kotow polomolatas dosop nog talu' nog Mikpongon kobon nitu' nog mitubu' puli!. ⁹Dadi, miktalu' si Herod nog, "Si Jan og Polomunyang kitu', piputuk u na og gulu non. Dadi, sima gidoy ion buan og gotow koyon nog kobon non modongog u og dongogan non?" Sa'an ion moleg tokodoy bosia si Herod moktongow dia ni Isus.

Piokan ni Isus lima ngibu kotow

Matiu 14:13-21, Mark 6:30-44, Jan 6:1-14

¹⁰Dangan mikponguli' og sosugu'onanan ni Isus, piguksugan nilan dianon og glam nog miinang nilan. Tubus nitu', inoit non ilan posungu' sog bonua kitu' nog ngalan non og Betsaida nog ilanilan da. ¹¹Dangan kisunan nog gotowanen koyon nog ginumonat ilan na, miglondug ilan. Dadi, tinolima' ilan ni Isus mangka non suksugoy dianilan pa'ali sog pigdotu'an nog Mikpongon bu pikodag non ain di' mokokodag.

¹²Dangan dali' na sindop ondow, minangoy ditu' non og sopulu' bu dua' sulanggu'anan non koyon mangka ilan poktaluu' nog, "Golom nika na ilan dondagoy ompanow po' bagun ilan mokoponukat nog ponganon nilan bu mokoponontong nog kobotukan nilan sog gimbolayananan sog bonua. Po' molayu' ita pa sog gimbolayan."

¹³Tibua, tinabal ilan ni Isus nog, "Amu na pogbogoy nog ponganon dianilan."

Dadi, tinumabal ilan, “Lima buk da pan bu dua' buk da og soda' nami! Lual da mangoy ami poguna sumaluy nog ponganon nog gotowanano koni.”¹⁴ Og dakol nog kolokian tibua koyon dion, lima ngibu kotow.

Bu miktalu' si Isus dianilan, “Pingkud niu og gotowanano koyon nog limalima pulu' kotow og solumpuk dun.”¹⁵ Dadi, ininang nog sulanggu'anano non koyon og dinondag non koyon dianilan bu mikponginkud ilan glam nilan.¹⁶ Tubus nitu', inimud ni Isus og lima buk pan bu dua' buk soda' koyon mangka ion tongal sog glangit bu posolomatoy dia sog Mikpongong mangka non pomotioy og pan bu soda' koyon bu pomogoyoy sog sulanggu'anano non koyon mangka nilan pomogoyoy dia sog gotowanano koyon.¹⁷ Dadi, mikpongongan og glam nilan bu mikpogbosug ilan. Ngon pa og sama' nog gotowanano koyon kuman nog laga' nog sopulu' bu dua' bogyas og miomud nog sulanggu'anano koyon dun.

Og tinalu' ni Piter pa'ali dia ni Isus
Matiu 16:13-19, Mark 8:27-29

¹⁸ Ongon tang non migyakin si Isus salasala non. Og sulanggu'anano non kitu', dion ilan da sog molani non. Sinakan non ilan nog, “Sima u gidoy long nog gotowanano dun?”

¹⁹ Tinumabal ilan nog, “Og duma mokpoktaluno' ilan nog ika dow si Jan nog Polomunyang. Og duma sop mokpoktaluno' ilan nog ika dow si Iladya. Bu og duma sop mokpoktaluno' ilan nog ika dow og solabuk polomolatas dosop nog talu' nog Mikpongong kobon nitu' nog mitubu' a puli!”

²⁰ Dadi, sinakan non sop ilan nog, “Bila buan amu, sima u gidoy?”

Tinumabal si Piter, “Ika og Kristu.”

²¹ Tubus nion, pidonsama' non tumalu' dianilan nog di' nilan tokodoy posunon dia sog minsan sima bog sima ion.²² Bu ma' long non dun, “Og Binata' sog Kilawan sumboy mosinsa tokodoy bu pogbongkison ion nog bogolalan, bu og mokokotas nog boliananan, bu og polopanadanan nog botad nog bansa Hudyu. Bu sumboy ion bunu'on. Tibua, sog kotolu ondow non motubu' da ion puli!”

²³ Tubus nion, miktalu' si Isus sog glam nilan koyon dion nog, “Simasima moleg mogunut dianakon sumboy tolikudan non og dili glegan non mangka non pisanoy og kudus non gondow gondow” bu pogunut dianakon.²⁴ Po' simasima og landu' kopogapas non nog dili kotubu' non, kobolongan da ion dun. Tibua, simasima og lamig non na bolongan og dili kotubu' non sabap sog kopokokunut non dianakon, kongonan ion dun.²⁵ Po' olo gidoy buan og glongas non nog makod nog

v 9:23 Og ma'ana nog talu' koyon nog pisanon non kudus non gondow gondow, minit motigdow kobianbianan non, di' nododa' lumota' mokokunut dia ni Isus.

gotow og daya sog tibuk nog dunya koni saka, ombolong og glimukud non? ²⁶Po' simasima og mosipog dianakon bu dia sog pomali u, akon, og Binata' sog Kilawan mosipog u dosop dianon sog tang nog kopokpuli' u, dunit silow nog kotas u dunut dosop silow nog kotas nog Gama' u nog ion og Mikpongong, bu asta og moloikatanan non kitu' nog mosigda. ²⁷Tolu'on ku dianiu, ongon dumaanan ta dini nog di' ilan pa tagad patoy taman da ondi' nilan motongow og kopogdatu' nog Mikpongong."

Miksop og bayu'bayu' ni Isus

Matiu 17:1-8, Mark 9:2-8

²⁸Ngon na bayu' walu gobi tidu tolu'on ni Isus, inoit non si Piter, si Jan, bu si Jems tumukad sog bontud mangoy mogyakin. ²⁹Sonuk ni Isus mogyakin, gomonsunoy pa miksop og bayu'bayu' non bu sinumilow og ponopoton non. Miglamag ma' nog kilat. ³⁰Gomonsunoy pa mitongow nilan dua' kotow dosop dion nog si Muses bu si Iladya. ³¹Bu ilan si'oy mikpogramag ilan dosop. Migabitabit ilan ni Isus pa'ali sog glegan nog Mikpongong nog dali' na kotuman ni Isus bianne sog kopatoy non ditu' sog Jerusalem. ³²Si Piter bu dumaanan non koyon, mikotulug ilan. Tibua, mitanud ilan bu mitongow nilan si Isus nog miglamag bu og dua' kotow koyon nog sindog non. ³³Dangan poglogonat na og dua' kotow koyon, miktalu' si Piter dia ni Isus. Long non dun, "Kounutan, ombo'sis da nog mikodini ami. Mogimung ami nog tolu buk glokowlokok. Solabuk dianika, solabuk dia ni Muses, bu solabuk dia ni Iladya." (Tibua, da' kosunoy ni Piter bog olo piktal' non koyon.)

³⁴Sonuk non koyon moktal', gomonsunoy pa og ginampol mikpotondong dianilan. Bu kiondokan ilan dangan liniputusan ilan nog ginampol koyon. ³⁵Tubus nion, ngon og talu' nog midongog nilan miktidu sog ginampol koyon nog ma' nini, "Koni og bata' u nog pinili' u. Pokinongog amu dianon." ³⁶Dangan miluksad tibua og talu' koyon, mitongow nilan sala dona ni Isus og pogindog dion. Tibua, og glam nog mitongow nog sulanggu'anen koyon, da' nilan pogobitoy sog gotowanen, minsan sala kotow si'oy.

Kiuli'an ni Isus og bata' nog pisinsa nog glatdiwata

Matiu 17:14-18, Mark 9:14-29

³⁷Dangan miglen gondow, si Isus bu og dumaanan non koyon, dinumiksun ilan tidu sog bontud bu modakol og gotowanen linumumpak dianilan. ³⁸Ongon sala kotow tidu sog glumpuk nog gotowanen koyon miktawag. Long non dun, "Polapanad, tontong nika pa su'usa og bata' u koni nog glaki nog boktung. ³⁹Pikposinsa ion nog glatdiwata. Bu gomonsunoy pa moglosek na ion mangka lakuks bu pogbula' og baba' non. Dadi, ilakad na og sinsaan non dun po' di' na mokulog dianon og

glatdiwata koyon. ⁴⁰Mikitabang u na bosia dia sog sulanggu'anan mu koyon nog bugowon nilan pa. Tibua, ondi' nilan ombugow."

⁴¹Dadi, tinumabal si Isus nog, "Amu, og gotowanen numun koni, di' amu nododa' tumud bu polongantu amu! Andun pa kopayat og gobon ku mokunul dianiu bu moglogaga dianiu? Oit mu dini og bata' mu koyon."

⁴²Dangan molani na og bata' koyon dia ni Isus, mibuksak nosop sog glupa' mangka lakus po' ma' nion og kopokposinsa nog glatdiwata koyon dianon. Dadi, binugow ni Isus og glatdiwata koyon bu kiuli'an og bata' koyon bu mangka non uokiloy dia sog gama' non. ⁴³Glam nog gotowanen koyon dion kisobu'an nog kokosog nog bay'a' nog Mikpongong.

Og kodua' ni Isus mokposun dianilanpa'ali sog kopatoy non
Matiu 17:22-23, Mark 9:30-32

Sonuk nilan koyon kosobu'an nog glam nog kohinangan ni Isus koyon, miktalu' ion dia sog sulanggu'anan non nog, ⁴⁴"Poktitukoy niu og tolu'on ku koni dianiu. Og Binata' sog Kilawan uokilon dia sog bay'a' nog gotowanen bagun mogla'at ion." ⁴⁵Tibua, og sulanggu'anan non koyon, da' nilan kosabut og ma'ana nog piktaluu' non koyon po' da' non pa posobutoy dianilan nog boyaa'an da' kadal nog pikilan nilan. Bu mondok ilan dosop moksak dia ni Isus bog olo og ma'ana nog piktaluu' non kitu'!

Sima og motas sog glam non?
Matiu 18:1-5, Mark 9:33-37

⁴⁶Mikpoksusi og sulanggu'anan koyon bog sima og motas dianilan. ⁴⁷Tibua, kisunan ni Isus og dialom pikilan nilan. Dadi, minalap ion nog bata' mangka non pindogoy sog molani non ⁴⁸mangka poktaluu' dianilan, "Simasima og tumolima' sog bata' koni bianan sog ngalan ku, tinolima' non dosop akon. Bu simasima og tumolima' dianakon, tinolima' non dosop og dinumondag dianakon mangoy dini. Po' simasima dianiu og mokpobaba' sog glam niu, ion sop og motas dia sog glam niu."

Ain ondi' sumusi dianiu, sugutan non amu
Mark 9:38-40

⁴⁹Tubus nitu', miktalu' si Jan dia ni Isus. Long non dun, "Kounutan, mikotongow ami nog gotow nog mimugow nog glatdiwataanan bianan sog ngalan mu. Dadi, pigondi'an nami po' kona' ta ion og sakup."

⁵⁰Tinumabal si Isus nog, "Na' niu ion pogondi'an po' simasima di' sumusi dianiu, sugutan non amu."

Ongon bonua sog Samaria nog da' nilan tobukoy si Isus

⁵¹Dangan dali' na og tang nog kopokpuli' ni Isus sog glangit, migapas ion mangoy sog Jerusalem. ⁵²Bu ongon piuna non ditu' sog solabuk

koliwagan bonua kitu' nog ditu' sog Samaria mangoy monolimpan nog kapit non ditu'.⁵³ Tibua, og gotowanen sog koliwagan bonua koyon ompok nog mapit si Isus dion nilan po' kisunan nilan nog si Isus posungu' mangoy sog Jerusalem.^w⁵⁴ Dangan midongog ni Jems bu si Jan og ma' nion koyon, miksak ilan dia ni Isus nog, "Kounutan, moleg a ta' nog mongoningoni ami nog kolobu'an pa nog gapuy tido sog glangit og gotowanen koyon bagun ilan mogla'at dun?"

55 Liningoy ilan ni Isus mangka non ilan pomagoy. 56 Bu miglandan ilan ompanow posungu' ditu' sog len bonua.

Og kobianbianan nog gotow ain mokokunut dia ni Isus
Matiu 8:18-22

57 Sonuk nilan koyon ompanow, ongon sala kotow miktalu' dia ni Isus. Long non dun, "Mogunut u dianika minsan ain ka angoy."

58 Tinumabal si Isus nog, "Og tinggalung togo pogonongan bu og manukmanuk togo salag. Tibua, og Binata' sog Kilawan, da'idun tanan og dolopa'an non."

59 Miktalu' si Isus sog len gotow sop nog, "Ika, pogunut a dianakon."

Tibua, tinumabal og gotow koyon nog, "Kounutan, ondi' u pa mokodunut dianika po' lobongan ku pa poguna og gama' u."

60 Dadi, tinabal ion ni Isus, "Potiang nika na ain og di' bololaga' dianilan og pigdotu'an nog Mikpongong nog ilan dona og lumobong nog bangkoy nilan. Suga'id non, ika, panow a mangka nika suksugoy pa'ali sog pigdotu'an nog Mikpongong."

61 Bu ongon dosop sala kotow miktalu', "Kounutan, mogunut u dianika. Tibua, mangoy pa poguna momuhun ditu' sog ginonglangan ku."

62 Dadi, tinabal ion ni Isus, "Simasima og mikopoktolipun na mogbagya' saka kobon non da lumingoy, di' ion omba'is tumabang moginang dia sog pigdotu'an nog Mikpongong."

Pipanow ni Isus og pitu pulu' bu dua' kotow

10 ¹Tubus nitu', og Kounutan mimili' dosop nog pitu pulu' bu dua' kotow bu piuna non dodua' kotow sog bonuaanan kitu' nog posungu' non ongoyan. ²Bu tinalu' non dianilan nog, "Moliwag og gonion. Tibua, mika'an da og polonggani. Dadi, pongoningoni amu sog gapu' nog gonion nog mokpoit ion dumungag nog polonggani dia sog gonion non koni.^x ³Dadi, panow amu na. Tibua, pongmaya' amu po' poponowon ku amu nog mama' nog nati nog bilibilinan nog mangoy

w 9:53 Og gotow Samaria bu og bansa Hudyu miglokonggit ilan. x 10:2 Og ma'ana non, og gonion koni og gotowanen koyon nog da' pa tud. Og polonggani koni, ion non ion og gotowanen kitu' nog tinumud bu pogustal nog talu' nog Mikpongong.

tumimbul dia sog glimongan. ⁴Bu na' amu mokpitang nog sin, bu og togul'an nog balanbalan, otawaka og pongyapak. Na' amu dosop mangga' mogabitbit nog gotowanen dia sog dalan. ⁵Bu bila mogdangan amu sog baloy, og tigana' tolul'on niu ma' nini, 'Popiaon og gotow sog baloy koni.' ⁶Bila ongon gotow dion nog omba'is pikilan non, og popia niu koyon mongon da dianon. Tibua, bila di', muli' da dianiu. ⁷Dion amu batuk sog baloy koyon. Bu kan niu ain pokanon dianiu bu inum niu ain pinumon dianiu. Po' og gotow nog moginang, patut nododa' tumbasan. Bu na' amu moktolopasan nog gimbolayan nog botukan niu.

⁸"Bila sop matong amu sog solabuk koliwagan bonua bu tolima'on nilan amu, kan niu ain goktob nog sinimpan dianiu. ⁹Tubus nitu!, ponguli'oy niu ain di' mokokodag sog bonua koyon. Bu talu' niu sog gotowanen dion nog, 'Og kopogbaya' nog Mikpongong molani na dianiu.' ¹⁰Tibua, bila sumolod amu sog koliwagan bonua saka di' nilan amu tolima'on, angoy amu sog tobu'an nog bonua koyon mangka niu tolul'oy nog, ¹¹'Minsan si'oy og glopug nog glupa' sog bonua niu koni nog minokot sog botisanan nami, pokpason nami po' kitu' og mokotaksi' dianiu. Tibua, ilingon nami ma' nini bagun niu kosunan og kopogbaya' nog Mikpongong molani na.' ¹²Tolu'on ku dianiu, sog gondow nog polihala' nog Mikpongong, labi pa og posakit dia sog gotowanen koyon nog di' tumolima' dianiu, gaba' nog posakit dia sog gotowanen kitu' sog bonua nog Sodom.

Kosusasusa og gotowanen nog polomungyas Matiu 11:20-24

¹³"Dadi, kosusasusa amu og gotowanen sog bonua nog Korasin bu sog bonua nog Betsaida. Po' somo' og dakol nog gingyata'an anan kitu' nog ininang u ditu' niu, dia u pa ininang sog bonua nog Tair bu Sidon, miobon ilan na bosia moglila' nog dusaanan nilan bu ponapot nog saku mangka ingkud dia sog gobuan.^y ¹⁴Tibua, bila matong na gondow nog polihola'on nog Mikpongong og gotowanen, labi pa og posakit dianiu sog posakit dia sog gotowanen kitu' sog bonua nog Tair bu bonua koyon nog Sidon. ¹⁵Bu amu og gotowanen sog Kapernaum, moleg amu si'oy ompotas asta motingku' amu sog glangit, lobu'on amu da dia sog gapuy kitu' nog ondi' ompalang."

¹⁶Bu ma' long sop ni Isus dia sog sulanggu'an anan non koyon, "Simasima og monginongog dianiu, ma'ana non minginongog ilan dosop dianakon. Tibua, ain di' tumolima' dianiu, ma'ana non di' nilan dosop akon tolima'on. Bu simasima og di' non akon tolima'on, ma'ana non di' non dosop tolima'on og dinumondag kitu' dianakon mangoy dini."

^y 10:13 Po' ma' nitu' og kopoglila' nilan nog dusaanan nilan.

Og kopokpuli' nog pitu pulu' bu dua' kotow

¹⁷Dangan mikpuli' na og pitu pulu' bu dua' kotow koyon nog pipanow ni Isus, landu' tokodoy og da'da'an nilan kobon nilan moguksug dia ni Isus. Long nilan dun, “Kounutan, minsan og glatdiwataanan migbilang ilan dianami bianaan sog ngalan mu!”

¹⁸Dadi, tinabal ilan ni Isus, “O'o doda' po' mitongow u tanan si Kindagow nog midogdag ma' nog kilat tidu sog glangit. ¹⁹Binogayan ku amu nog baya' mondogyak nog mamak bu gulasulas. Bu binogayan ku dosop amu nog baya' momondag dia sog glam nog baya' nog minanta kitu' dianiu bu da'idun og mogandun dianiu. ²⁰Tibua, na' amu mogda'da' dun nog migbilang dianiu og glatdiwataanan. Suga'id non, pogda'da' amu nog og ngalananan niu sinulat na ditu' sog glangit.”

Migda'da' si Isus

Matiu 11:25-27, 13:16-17

²¹Sog tang koyon, si Isus migda'da' tokodoy sabap sog Bolakat nog Mikpongong bu miktalu' ion nog, “Ama', ika og Pogbaya' sog pigloban nog glangit bu glupa'an. Mikposolamat u dianika po' linimod mu og kohinangan kitu' dia sog gotowanano nog sabutba'asa bu pitongow mu dia sog gotowanano kitu' nog kulang pa bosia og sabut non. O'o, Ama', ininang mu itu' po' ma' nitu' og kosu'atan ka dun.”

²²Tubus nitu', miktalu' nosop si Isus dianilan nog, “Og glam non inuakil na dianakon nog Gama' u. Da'idun og mokokilala bog sima og Bata' lual da og Gama'. Bu da'idun dosop mokokilala bog sima og Gama' lual da og Bata', bu ain og kolegan nog Bata' koyon potongowon dianon og Gama' non.”

²³Tubus nion, sinungu' ni Isus og sulanggu'anano bu tinolu'an non ilan, “Popiaon og gotow kitu' nog motongow nilan ain og mitongow niu.

²⁴Po' dini kitu' modakol og polomolatasanan bu datu'anano mogapas bosia mokotongow nog mitongow niu koyon bu mokinongog nog midongog niu koyon. Tibua, da' ilan pokotongow bu pokodongog dun.”

Og pononggi'an pa'ali sog gotow Samarianog molongas botad non

²⁵Ongon gondow non, ongon sala kotow polopanad nog botad nog bansa Hudyu minangoy ditu' ni Isus po' pogolapsobapan non ion. Long non dun dia ni Isus, “Polopanad, olo gidoy sumboy inangon ku bagun ku malap og kotubu' nog da' kopus non?”

²⁶Dadi, tinumabal si Isus, “Olo buan og tinagu' dia sog botad nog sinulat kitu' ni Muses? Olo buan og sabut nika dun?”

²⁷Tinumabal og gotow koyon, “Sumboy potigbungon mu og glolamen mu sog Pogbaya' nog ion og Diwata mu, tidu sog pusung mu, mangoy

sog glimukud mu, bu sog pagas mu, bu asta sog pomikilan mu.^z Bu kodua' non ma' nini, 'Sumboy molalam a sog sumbaloy mu mama'^a da nog glolaman mu sog dili glawas mu.'^{"a}

²⁸ Ma' long ni Isus dun, "Motud og tabal mu koyon. Dadi, inang nika og ma' nion koyon bagun mu malap og kotubu' nog da' kopus non."

²⁹ Tibua, og gotow koyon minontong nog pondayan non bagun da di' kosipogan. Dadi, sinakan non si Isus nog, "Sima buan og pogolongan koyon nog sumbaloy u?"

³⁰ Dadi, tinumabal si Isus biannean sog pononggi'an. Ma' long non dun, "Ati, ongon gondow, ongon sala kotow dinumiksun tidiu sog bonua nog Jerusalem posungu' sog Jeriku. Sonuk non ompanow, inapa' ion nog polongla'ug mangka olapoy og glam nog golota' non bu linobasan ion, mangka pogbombaloy bu gonatoy sog goksid nog dalan koyon nog moglamlam na matoy. ³¹ Tubus nion, kibianan nog sala kotow bolian nog bansa Hudyu. Dangan mitongow non gotow koyon, pigliow non bu ditu' ion minian sog dipag nog dalan. ³² Tubus nion, ongon nosop minian dion sala kotow nog pangkat ni Lebi.^b Ma' nitu' dosop ininang non. Po' dangan mitongow non gotow koyon, pigliow non dosop bu ditu' ion minian sog dipag nog dalan. ³³ Tubus nitu', ongon sala kotow nog gotow Samaria minian dion. Dangan mitongow non gotow koyon, inangoy non tontongoy. Bu dangan miimotimot non og kima'ma'an nog gotow koyon, milolat tokodoy ion dun. ³⁴ Dadi, inududan non nog glana bu galak og gangol nog gotow koyon mangka non bogbodoy. Tubus nitu', linulan non sog kuda' non og gotow koyon mangka non pitangoy sog baloy nog pogdukunan bagun non musiba' ditu'. ³⁵ Dangan migboloma' ion, tinulunan non nog dua' dinari og gapu' nog baloy koyon nog pogdukunan kobon non moktalu' nog, 'Usiba' mu pa og gotow koni solian da' u dini. Po' bila mokpuli' dini, boyadan ku da dianika ain og kipoktula'an mu nog sin mu dia sog gotow koni.'

³⁶ Tubus ni Isus suksugoy og pononggi'an koyon, sinakan non og polopanad nog botad koyon nog bansa Hudyu nog, "Dadi, sog pikilan mu dun, sog tolu ilan koyon, sima gidoy og milalam sog sumbaloy non?"

³⁷ Tinumabal gotow koyon nog, "Og gotow kitu' nog milolat bu tinumabang dianon."

Tinabal ion ni Isus, "Dadi, bog ma' nitu', angoy mu poglogilingoy og piginang nog gotow kitu'!"

Minumbaloy si Isus ditu' ni lo' Marta bu si Maria

³⁸ Dangan miglandan si Isus ilan nog sulanggu'an'an non koyon, minatong ilan sog gimbolayan. Ongon glibun dion ngalan non si Marta.

^z 10:27 Deuteronomy 6:5 ^a 10:27 Levitikus 19:18 ^b 10:32 Tidiu sog kobon nitu' og polosuku'an nog pangkatanan ni Lebi tumabang magingang sog Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongong.

Tinolima' non si Isus dia sog baloy non. ³⁹Bu si Marta, ongon gilug non nog glibun ngalan non si Maria. Si Maria minadap dia sog Kounutan po' mokinongog ion nog pomali non. ⁴⁰Tibua, si Marta kitopakan ion moksimpan nog ponganon. Dadi, minangoy ion dia ni Isus mangka poktalu' nog, "Kounutan, potiangon nika ma og gilug u koni nog gonatan non akon, saka moligot ginang u, po' ion mogingkudingkud tibua? Talu' mu pa dianon nog ongoyon non pa akon tobangoy."

⁴¹Dadi, tinabal ion nog Kounutan nog, "Marta, Marta, mosompun ka kosusa bu kosasow nog asaasa pa. ⁴²Tibua, suginis da og bololaga! Si Maria, ininang non ain ba'is inangon. Bu og mialap non koyon, onda'idun nododa' og mokalap dun dianon."

Og pomali ni Isus pa'ali sog kopogyakin
Matiu 6:9-15, 7:7-11

11 ¹Ongon og gondow non, si Isus minangoy mogyakin. Dangan midoksu' ion mogyakin, og sala kotow dia sog sulanggu'an'an non koyon mikpolani mangka poktalu' dianon nog, "Kounutan, ponadoy mu pa ami mogyakin mama' ni Jan nog pionadan non og sulanggu'an'an non mogyakin."

²Dadi, tinabal ilan ni Isus nog, "Bila mogyakin amu, ma' nini og tolu'on niu,

'Ama' nami, pogodaban og ngalan mu po' mosigda a.

Bu saba' nami dun matong na dini og kopogdatu' mu.

³Pogbogoyoy mu ami nog ponganon nami gondow gondow,

⁴Bu ompunoy mu na og dusaanan nami po' ami si'oy, ompunan nami dosop ain og mikosala' dianami.

Bu na' mu ami potiangon koyuba'an.' "

⁵Tubus nion, long ni Isus dia sog sulanggu'an'an non koyon, "Sopolati non ongon sala kotow dianiu mangoy mogbubut molos nog bogas ditu' sog pakasibata' non nog tonga' gobi mangka ion poktalu' nog,

⁶'Poboloson u pa nog bogas po' mogutom og pakasibata' u nog minatong tidu sog molayu' nog saka da'idun tanan og ompokan nami dianon.'

⁷Saka tinumabal og pakasibata' non koyon sog dialom baloy nog,

'Na' mu ami poksosowon po' mimintu' ami na bu mikponulug na og gombata'an'an nami. Dadi, ondi' u na mogbuat mangka u ika bogoyoy nog pogbubuton mu koyon.'

⁸Bu ma' long sop ni Isus, "Tolu'on ku dianiu, minsan si'oy og pakasibata' ilan ion, di' ion mogbuat mogbogoy nog ponganon dianon. Tibua, sabap sog ondi' ion motonop moguli'uli' mongoni, kotogolan da mogbuat og gotow koyon bu tulunoy dianon ain og kulang non koyon.

⁹"Dadi, tolu'on ku dianiu, pongoni amu po' bogayan amu. Ponontong amu po' motongow niu. Bu pokibuka' amu po' og bongawan buka'on

da dianiu. ¹⁰Po' simasima og mongoni, mokotabuk. Bu simasima og monontong, mokotongow. Bu simasima sop og mokibuka', og bongawan buka'on dianon.

¹¹"Sima gidoy dianiu, amu og gama', nog bila mongoni dianiu og bata' niu nog soda', bogayan niu ta' gidoy ion nog mamak? ¹²Otawaka bila mongoni ion nog bulinga dianiu, tulunan niu ta' ion nog gulasulas? Ondi!, le! ¹³Po' amu, moto amu tanan mogbogoy nog ain molongas dia sog gombata' niu nog saka bolodusaon amu. Labi na og Gama' niu sog glangit bogoyon non nododa' og Bolakat non sog ain kitu' mongoni dianon."

Si Isus bu si Belsibul

Matiu 12:22-30, Mark 3:20-27

¹⁴Ongon og gondow non, binugow ni Isus og glatdiwata nog tinumosop dia sog gotow koyon nog migbod dun. Dangan minawa' og glatdiwata koyon, mikopoktal' sop moglandan og gotow koyon. Dadi, og glam nog gotowanano nog mikotongow dun kisobu'an tokodoy. ¹⁵Tibua, og duma gotowanano dion miktal' ilan nog, "Sa'an ion kopogboya'an non og glatdiwataanan koyon po' og baya' non koyon dia miktidi sog baya' nog kounutan nog glatdiwataanan nog si Belsibul."^c ¹⁶Bu og duma gotowanano dion piglapsobapan nilan si Isus. Mingoni ilan nog gingyata' po' tontongan nilan bog dia dota' miktidi sog Mikpongan og baya' non koyon.

¹⁷Tibua, kisunan ni Isus og dialom pikilan nilan. Dadi, miktal' ion nog, "Bila og sala pigdotu'an di' moksulut, bu mokpoksusi ilan, ilan bu ilan, mogla'at ilan nododa'. Bu mama' dosop nog sala konglangan nog mokpoksual ilan bu ilan, ombinglag ilan nododa'. ¹⁸Dadi, bila og pigdotu'an ni Kindagow di' moksulut mangka poksusi ilan bu ilan, olo ma og mogandun nog kindog non? Sa'an tinalu' u ini po' bila amu og moktal', sa'an dow mokopomugow u nog glatdiwataanan po' long niu dun, binogayan u ni Belsibul nog baya'. ¹⁹Dadi, bog ma' nitu' buan nog long niu dun, og baya' u dia miktidi sog baya' ni Belsibul, ain ma gidoy buan miktidi og baya' nog gla'ayatanan niu koyon momugow dun? Dili da og gla'ayatanan niu og mokotaksi' dianiu nog di' motud og poktolu'on niu koyon. ²⁰Tibua, bila og baya' u koni momugow nog glatdiwataanan dia miktidi sog Bolakat nog Mikpongan, og ma'ana non minatong na og kopogdatu' nog Mikpongan dianiu.

²¹"Bila ongon glaki nog modasig bu misukup ion nog bosí mangka non pogipatoy og baloy non, onda'idun nododa' og mokalap nog pogongonon non. ²²Tibua, bila gubaton ion nog len glaki nog modasig pa dianon"^d

^c 11:15 Somo' ita da, og Belsibul koni, ion non ion si Kindagow. ^d 11:22 Og pogolongan koni nog gotow nog modasig, ion non ion si Kindagow. Bu og gotow kitu' nog modasig pa dianon, ion non ion si Isus.

mangka ion dagoy, og glam nog bosianan non nog sinoligan non koyon malap dianon bu og glam nog gakod non motipot nilan pogbobohogi'oy."

²³Dadi, ma' long ni Isus dun dianilan, "Simasima og di' sumolabuk dianakan, binanta non akon. Bu simasima og di' tumabang dianakan mokpolimud nog pigotowan ku, og ma'ana non, ion tanan og mogbinglag dun."

Og kopokpuli' nog glatdiwata
Matiu 12:43-45

²⁴Miktalu' nosop si Isus nog, "Bila lumuas og glatdiwata tidu sog glawas nog gotow nog sinongan non, ginangon non moglinsua'an sog ainain nog kolukan monontong nog gulolian non. Tubus nion, bila di' mokbalak, moktalu' ion nog, 'Mokpuli' u ditu' sog bakas tiniduan ku.' ²⁵Dadi, bila matong ion dion bu motongow non og tiniduan non koyon nog molonu' bu migusoyusoy, ²⁶mongonggat pa ion nog pitu buk glatdiwataanan og duma non mogonong dion nog labi pa dianon kolaton mangka ilan sangon dia sog gotow koyon. Dadi, og doksu'an nog gotow koyon labi pa kolaton sog tigana! kitu'."

Og motud nog gloliag

²⁷Dangan miluksad og piktalu' ni Isus koyon, ongon og sala kotow glibun sog glumpuk koyon miktalu' nog mosikad dia ni Isus. Long non dun, "Mogloliag og gina' nog migbata' dianika bu mikpodudu' dianika."

²⁸Tinumabal si Isus nog, "Labi pa og gloliag nog ain minginongog kitu' nog talu' nog Mikpongong bu mangka ion pokokunut dun."

Mingambat og gotowanen nog gingyata'
Matiu 12:38-42, Mark 8:12

²⁹Dangan dinumakol og gotowanen koyon nog mikpoglumpuk dia ni Isus, miktalu' ion nog, "Og gotowanen numun koni molaton ilan nog gotow. Mongambat ilan nog gingyata', tibua, da'idun lual og gingyata' nog potongowon dianilan lual da og gingyata' pa'ali dia ni Jona, og polomolatas kitu' nog talu' nog Mikpongong. ³⁰Po' kobon nitu' si Jona miimung ma' nog tanda' dia sog gotowanen sog koliwagan bonua nog Ninebe. Domikian dosop ma' nog Binata' sog Kilawan, nog miimung dosop ion nog tanda' dia sog gotowanen numun koni. ³¹Bu kobon nitu', ngon og ba'i tidu sog bonua nog Siba. Molayu' si'oy tokodoy og piktiduan non, migapas da mangoy monginongog ditu' ni Datu' Solomon nog kotoan non. Saka numun koni, ongon na dini motas pa dia ni Datu' Solomon. Dadi, sog gondow nog polihala' nog glam nog gotowanen, og ba'i kitu' mindog ion monusun nog gotowanen numun koni nog sumboy ukumon. ³²Bu ma' nitu' dosop og gotowanen sog koliwagan bonua nog Ninebe. Sog gondow nog polihala', mindog ilan dosop monusun sog gotowanen numun

koni nog sumboy ukumon. Po' ilan si'oy, dangan midongog nilan og gustalan ni Jona kobon nitu', miglila' ilan mogdayun nog dusaanan nilan. Saka numun koni, ongon na dini og motas pa dia ni Jona.

Og sulu' dia sog glawas nog gotow

Matiu 5:15, 6:22-23

³³“Da'idun og tumutud nog sulu' mangka non bunioy otawaka dugba'oy nog polonggana. Suga'id non, dia non nododa' botangoy sog motampal bagun da bila sumolod og gotowanen kodolagan ilan dun. ³⁴Domikian dosop nog ma' nitu' og mata niu, og sulu' dia sog glawas niu. Bila og mata niu da'idun og gla'at non, kosilowan nog dolag og tibuk nog glawas niu. Tibua, bila migla'at og mata niu, og tibuk nog glawas niu molokop nog modolom. ³⁵Dadi, potubudoy niu og dolag koyon dianiu nog bagun ondi' mimung nog modolom. ³⁶Po' bila milokop og tibuk nog glawas niu nog dolag, da'idun nododa' og modolom dun. Sumilow nododa' og dolag non mama' nog dolag nog sulu' kitu' nog sinumilow dianiu.”

**Pigbina'an ni Isus og parasiuanan bu og polopanadanan
nog botad nog bansa Hudyu**

Matiu 23:1-36, Mark 12:38-40, Luk 20:45-47

³⁷Dangan miluksad og pictalu' ni Isus koyon, ongon sala kotow parasiu, inonggat non si Isus mangoy kuman ditu' sog baloy non. Dadi, migunut si Isus dianon. Dangan minadap si Isus kuman, ³⁸kisobu'an og parasiu koyon dianon po' da' non unutoy og botad nog bansa Hudyu nog mangka si'oy kan sumboy mongugas poguna. ³⁹Tibua, tinolu'an ion nog Kounutan nog, “Amu og parasiuanan, bila mongugas nog saguk bu pinggan, dia da sog dibabow og ugasan niu. Tibua, og pomikilan niu miponu' nog gabak bu kolaton. ⁴⁰Gumowon amu doda' nog gotow. Da' niu ta' kosunoy nog ion og mikpongong nog dibabow non koyon, piongon non dosop ain tinagu' kitu' sog dialom non? ⁴¹Dadi, bogoy niu dia sog miskinan ain sog dialom bagun da glam non mimung molonu' dianiu.

⁴²“Kosusasusa amu, amu og parasiuanan, po' binogoy niu og kosopulu' bahagi' nog palapalaanan niu dia sog Mikpongong, tibua, pigbigya' niu og gotowanen bu di' amu molalam dia sog Mikpongong. Ininang niu bosia itu' poguna nog di' niu dosop lota'an og donsama' kitu'.

⁴³“Kosusasusa amu, amu og parasiuanan, po' bila dia amu sog baloy nog poglumpukan nog bansa Hudyu koyon, og kolegan niu dia amu pingkudoy sog gingkudan nog mokokotas nog gotow. Bu bila sog kodokolan nog gotow, kolegan niu pogodaban amu tokodoy.

⁴⁴“Bu kosusasusa amu dosop po' mama' amu nog globonganen kitu' nog da' kilolaoy nog boy'a'an kidogyakan nog gotowanen nog da' nilan tiboba'oy.”

⁴⁵Tubus nion, og sala kotow polopanad nog botad koyon nog bansa Hudyu miktalu' dia ni Isus, "Polopanad, bila ma' nion buan og talu' mu, misunu' nika buan ami tompola'oy."

⁴⁶Dadi, tinabal ion ni Isus, "Olo pa buan dun. Po' amu si'oy og polopanad amu nog botad nog bansa Hudyu, kosusasusa dosop og kodoksu'an niu po' sabap sog modakol nog bonduan dia sog po'atan niu, kibogatan og gotowanen dun saka minsan og kolongkenge, di' niu tanan potobangon mokpitang dun.

⁴⁷"Bu kosusasusa amu dosop po' piba'is niu og globonganen nog polomolatasanan kitu' nog talu' nog Mikpongong nog pimunu' nog mokogulang niu kobon nitu'. ⁴⁸Dadi, bianan sog kopokpoba'is niu nog globonganen nilan kitu', motampal dianiu nog kisu'atan amu nog kohinangan nog mokogulanganen niu kitu' nog mimunu' dianilan.

⁴⁹Dadi, sa'an itu' bianan sog kotalus non, miktalu' og Mikpongong nog, 'Popongoyon ku dianilan og polomolatasanan nog talu' u bu sosugu'onanan ku. Tibua, og duma pomunu'on nilan bu og duma sop pokposokitan nilan.' ⁵⁰Dadi, amu og gotow numun koni, kosakan amu nog dugu' nog glam nog polomolatasanan nog talu' nog Mikpongong nog pimunu' tidu pa sog kopokpongong nog dunya. ⁵¹Miktolipun sog kobunu' dia ni Abel asta sog kobunu' kitu' dia ni Sakaraya ditu' sog Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongong sog golot nog pomolasan bu dugu kitu' nog mosigda. Dadi, tolu'on ku dianiu, og gotowanen numun koni, ilan nododa' og kosakan nog glam non koni.

⁵²"Bu kosusasusa amu dosop, amu nog polopanad nog botad nog bansa Hudyu, po' inawa' niu og kunsi nog mokobuka' nog kotoan bu inapa' niu og dalan dun nog saka amu si'oy, da' amu dosop gomitoy og kotoan kitu'."

⁵³Pinipini ni Isus mawa' dion, og parasiuanan bu og polopanadanano nog botad nog bansa Hudyu koyon, minamal ilan sumusi dianon mangka nilan ion pogolapsobapoy, ⁵⁴po' bagun bila ongon og matalu' ni Isus nog di' dumalan sog pogbotadon nog gotow Hudyu, ongon og so'utan nilan dianon.

Di' ba'is ilingan og botad nog gotow nog mokpopotongow

12 ¹Dangan mimali si Isus, nginibuan nog gotowanen og mikpogbudoybudoy nog boy'a'an kindogan nilan notanan og dumaanan nilan. Dadi, pimolian ni Isus poguna og sulanggu'an'an non nog, "Pongandam amu bagun amu ondi' moit nog pokpotulin nog parasiuanan koyon, po' og polomotadon nilan mokpopotongow tibua.

²Po' da'idun og pigbuni nog ondi' ompotongow. Bu da'idun dosop og piglingod nog ondi' kosunan. ³Bu ain og tinalu' niu nog amu amu da, modongog da nog glam nog gotowanen. Bu ain og ginilom dia sog dialom nog dugu, ompulonag da dia sog kodokolan.

Sima og omba'is kondokan?
Matiu 10:28-31

4 “Glokoleanan ku, tolu'on ku dianiu, na' amu mondok nog gotowanano
 koyon nog glawas niu da og ombunu' nilan, tubus nitu' da'idun na.
 5 Suga'id non, tolu'on ku dianiu bog sima doda' og ba'is niu kondokan.
 Kondok amu sog Mikpongong. Po' ion kona' tibua togo bay'a' mongula'at
 nog glawas niu, sua'id non, minsan og glimukud niu kopogboya'an non
 nog sigbuon non dia sog danow nog gapuy. Sa'an kondok amu dianon.
 6 Pkil niu polo'ma, kona' ta' lima buk gloksayowanano nog dua' sin da
 golaga' non, da'idun nododa' solabuk si'oy dianilan, og pitiang nog
 Mikpongong. 7 Minsan og binoluan nog buk niu, kosunan nog Mikpongong
 bog andun dakol non. Dadi, na' amu mondok, po' bololaga' amu pa
 tokodoy dia sog gloksayowanano koyon.

Og kopokposun bu kopononsing dia ni Isus
Matiu 10:19-20, 10:32-33, 12:32

8 “Tolu'on ku dianiu, simasima og moktalu' dia sog gotowanano nog
 ion mikokunut dianakon, tolu'on dosop nog Binata' sog Kilawan dia sog
 sungu'an nog moloikatanano nog Mikpongong nog ion og pigotowan ku.
 9 Tibua, simasima og sonsingan non akon dia sog sungu'an nog gotowanano,
 ma' nitu' dosop og inangon ku dianilan dia sog sungu'an nog moloikatanano
 nog Mikpongong. 10 Bu simasima og mantu dia sog Binata' sog Kilawan
 bianan sog talu', kompunun da. Tibua, simasima og moglaka'laka' dia sog
 Bolakat nog Mikpongong, mologon nododa' kompunoy.

11 “Bila pitangon amu sog baloy nog poglumpukananano nog bansa
 Hudyu mangka amu ukumoy dion otawaka dia sog kounutananan bu
 duma mokotas nog gotow sabap sog kopokokunut niu dianakon, na' amu
 mosusa bog olo og tabal niu dianilan. 12 Po' sog tang koyon, og Bolakat
 nog Mikpongong og mokpanad dianiu bog olo og tolu'on niu.”

Og pononggi'an pa'ali sog sala kotow doyahan nog gumowon

13 Ongon sala kotow tidu sog glumpuk koyon miktalu' dia ni Isus nog,
 “Polopanad, bota'bota'oy nika pa tumalu' dia sog gilug u nog bohogi'an
 non na akon nog pusaka' nami.”

14 Dadi, tinabal ion ni Isus nog, “Le, da'idun og bay'a' u dun po' kona'
 u ginang og momasad nog ma' nion koyon.” 15 Mangka poktalu' si Isus
 dia sog kodokolan nog gotowanano koyon nog, “Pongmohilat amu bu
 pokpotubud amu bagun amu ondi' motaban nog gininisan nog gabak. Po'
 og kotubu' nog gotow da' dia poktidu sog kodakol nog daya non.”

16 Tubus nion, sinuksugan non ilan nog solabuk pononggi'an nog,
 “Ongon sala kotow doyahan nog sinongku'an. 17 Bu mikpikilpikil gotow

koyon bog olo og pondayan non, po' kulang og togu'an non nog songku' non koyon. ¹⁸Dadi, mipikil non nog loglagon non og dan komaliganan non koyon mangka pogimung nog mosolag nog komaliganan bagun mugat ditu' og songku' non koyon asta pa og duma pogongonon non.

¹⁹Bu long non dun dia sog pikilan non, ‘Onda' na pogonda'on ku minsan sanu ton, bu da' na lual ginangon ku lumual sog kuman, moginuminum, bu mogloliag.’

²⁰“Tibua, ma' long nog Mikpongong dianon nog, ‘Gumowon ka nog gotow! Matong na gumul mu gobi koni. Dadi, sima noma og mokakod nog piksimpan mu koyon dia sog kotubu' mu?’ ”

²¹Dadi, long ni Isus dun dia sog gotowanen koyon, “Ma' nitu' og bianaan nog gotow nog ain og mogomud nog daya non nog dia da sog glawas non dini sog kilawan, tibua, da'idun og daya non sog motaan nog Mikpongong.”

Salig amu sog Mikpongong
Matiu 6:25-34

²²Dadi, miktalu' si Isus dia sog sulanggu'anen non koyon nog, “Tolu'on ku dianiu, nog na' amu mosusa pa'ali sog kotubu' niu bog olo og ponganon niu, bu pa'ali sog glawas niu bog olo og koponapot niu. ²³Po' og kotubu', labi pa dia sog kokan. Bu og glawas niu koyon, labi pa dia sog ponopoton. ²⁴Tontong niu polo'ma og guakanan koyon. Di' ilan tanan momula otawaka gumani. Bu da'idun tanan og ponginogu'an nilan somo' ngnog og songku' nilan. Tibua, da' ilan da potiangoy nog Mikpongong. Bu bololaga' amu pa tokodoy dia sog manukmanukanan koyon. ²⁵Po' sima buan dianiu nog bianaan sog susaan non, kosukpatan non og kopayat nog kotubu' non? ²⁶Bila di' niu ma minang og ma' nion koyon nog molomu da bosia, iduma mosusa amu ma sog duma kitu'?

²⁷“Tontong niu polo'ma og kotubu' nog bulakbulakanan koyon. Da' ilan tanan ponukat otawaka pongabol nog bagun ilan mokopoglogdoy. Tibua, tolu'on ku dianiu, nog minsan si Datu' Solomon kobon nitu' nog doyahan tokodoy, da' pa sibon pokoponapot nog mokolongas ma' nog bayu'bayu' nog bulakbulakanan koyon. ²⁸Bila ma' nitu' ma og ginandun nog Mikpongong og koponapot non dia sog sigbotanan nog mitongow ta numun koni nog boloma' imungon nog tagun, labi pa ditu' og kopogusiba' nog Mikpongong dianiu. Kulang doda' og salig niu. ²⁹Dadi, na' niu potigbungon og pikilan niu dia sog kokan niu bu ginumon niu. Na' amu mosusa dun. ³⁰Po' og gotowanen koyon nog da' poktamuy dia sog Mikpongong, koyon og pigopasan nilan. Tibua, og Gama' niu sog glangit, kosunan non nog sumboy ngon nododa' dianiu dun. ³¹Suga'id non, pogopasoy niu og kopogdatu' nog Mikpongong dianiu po' pono'urban non da amu dun.”

Og daya ditu' sog glangit
Matiu 6:19-21

32 Bu ma' long ni Isus dun dia sog sulanggu'an'an non koyon nog, "Na' amu mondok mika'an amu si'oy, po' og Gama' niu sog glangit, kisu'atan ion mogbogoy dianiu nog glam non nog dia sog pigdotu'an non. 33 Dadi, poksaluy niu og pogonganon niu mangka niu bogoy og saluy non dia sog miskinananan. Po' bila ma' nitu' og ginang niu, mokalap amu nog daya kitu' nog ondi' mogla'at. Mama' amu mikomud nog daya kitu' sog glangit nog di' motipot, bu di' kongayan nog polonakow, bu di' kokoton nog gangnay. 34 Po' minsan ain og daya niu, ditu' dosop og pomikilan niu.

Poksimpan amu

35 "Dadi, poksimpan amu, bu poglogdoy amu nog mahatul, bu poliga' niu somul non og sulu' niu! 36 Ilingoy niu mama' nog sosoligananan kitu' nog migbagad ilan nog kopokpuli' nog kounutan nilan nog miktidi ditu' sog kaing bagun nilan da kobuka'an mogdayun og kounutan nilan kitu'. 37 Po' mogloliag og sosoligananan koyon nog kodotongan ilan nog kounutan nog totanud ilan pa bu misimpan ilan nog kodatong non koyon. Po' tolu'on ku dianiu nog imungon non og dili glawas non ma' nog sosoligan mangka non ilan pingkudoy dia sog glomisahan, mangka non ilan poktologadoy. 38 Bu kuntungan ilan bila misimpan ilan sog kodatong nog kounutan nilan minsan si'oy og tonga' gobi otawaka dali'ondow. 39 Sabut niu og poktolu'on ku koni. Somo' kisunan nog gapu' nog baloy og tang nog kangoy nog polonakow dia sog baloy non, oyanan non nododa' bagun da ondi' ion mokosolod. 40 Bu amu si'oy, sumboy moksimpan amu dosop po' og Binata' sog Kilawan matong sog tang nog da' niu dodomaoy."

Og pononggi'an pa'ali sog sosoligan nog kosoliganbu ondi' kosoligan
Matiu 24:45-51

41 Tubus nion, miksak si Piter dia ni Isus, "Kounutan, ami ta' tibua og tinolu'an mu nog pononggi'an mu koyon otawaka sinunu' mu ta' og glam non?"

42 Tinumabal si Isus nog, "Og sosoligan nog mokokunut bu moto momikil, ion og guokilan nog kounutan non nog baya' mogokbit bu mogusiba' dia sog pakasi sosoligananan non sog tang nog ngon kobolanon nilan dun.

43 Kuntungan og sosoligan kitu' nog kidotongan nog kounutan nog sonuk non moginang nog dinondag kitu' moginang dianon. 44 Tolu'on ku dianiu, og sosoligan koyon, uokilan nododa' ion nog baya' mogokbit sog glam nog gakod nog kounutan non koyon. 45 Tibua, bila mama' nog sosoligan kitu' nog moktalu' sog dialom pikilan non, 'E! Mobon pa datong og kounutan ku,'

mangka non ponglokposoy og pakasi sosoligananan non nog glibun laki mangka ion poglokanlokan bu piginuminum asta molangu,⁴⁶ kotokowan ion nog matong og kounutan non sog gondow nog da' non bibola'oy, bu sog tang nog da' non dodomaoy. Pogoktadon nododa' nog kounutan non koyon mangka non ion pompu'oy mosinsa sog gotowanana kitu' nog di' tumud."

⁴⁷Ma' long sop ni Isus, "Ain og sosoligan kitu' nog kisunan non bog olo og glegan nog kounutan non, saka da' poksimpan bu da' non ponglenglengoy moginang, podokolon nododa' og badas dianon. ⁴⁸Tibua, og sosoligan kitu' nog di' non sunan og glegan nog kounutan non, saka mokinang nog ginang kitu' nog koposokitan dun, bodason si'oy mika'an da. Po' bila og gotow binogayan nog modakol, pongombatan dosop ion nog modakol. Bu og gotow nog inuokilan nog mosolag nog baya!, mosolag dosop og dodomaan dianon."

Mikokonia gotow sabap sog tud nilan dia ni Isus

Matiu 10:34-36

⁴⁹Tubus nion, miktalu' nosop si Isus. Long non dun, "Minangoy u mokpitang nog gapuy dini sog dunya. Bu saba' u dun tutudan na. ⁵⁰Tibua, mangka si'oy datong, ongon pa poguna og bunyag nog kobianan ku. Ombogat pikilan ku solian nog da' u pa kobianoy. ⁵¹Balu' niu dun, minangoy u ta' dini mokpitang nog gomigus sog dunya? Kona!. Suga'id non, og gotowanana mimung nog di' ilan mokpoksulut dun. ⁵²Moktidu sog numun kitu', ongon og lima kotow sog sala konglangan ondi' moksulut. Og dua' kotow di' sumulut sog tolu kotow bu og tolu kotow di' sumulut sog dua' kotow. ⁵³Bu og gama' bu og gombata' non nog glaki, ondi' ilan dosop moksulut. Bu og gina' ilan nog gombata'anan non nog glibun, di' ilan dosop moksulut. Bu ongon dosop og kolibunanan nog ondi' ilan moksulut nog ponugangan nilan nog glibun."

Og gindanan posungu' matong

Matiu 16:2-3

⁵⁴Tubus nitu', miktalu' si Isus dia sog gotowanana nog, "Amu koyon, bila motongow niu nog mongitoman sog bukid, kosunan niu nog mogdipi' posungu', bu mogdipi' doma. ⁵⁵Bu bila sop moyup gutala', moktalul' amu dosop nog posungu' na mokpodos, bu motuman doma. ⁵⁶Amu og gotow nog sagya tibua mokpopotongow! Kosunan niu mogustal og gindanan sog glangit bu sog glupa'an, saka di' niu ma sunan mogustal og mitongow niu numun kitu'!"

Poglokopia amu nog minanta dianiu

Matiu 5:25-26

⁵⁷"Iduma ondi' niu ma inangon og dili pikilan niu kitu' nog omba'is inangon?

58 "Bila mikosala' a sog pakasi mu saka pitangon non ika ditu' sog gukum, dia amu pa sog dalan, sumboy pogopasan mu na nog moglokopia amu. Po' bila muakil non na ika sog gukum, og gukum og muakil dianika sog pogaid nog kolobusuan. Tubus nitu', ion na kumolobusu dianika. 59 Tolu'on ku dianika, ondi' a nododa' mokolua bog di' mu da koboyadan og glam nog kosola'an mu."

Sumboy moglila' amu nog dusaanan niu

13 ¹Sog tang koyon, ongon gotowanen miguksug dia ni Isus pa'ali dia sog gotow Galilianan nog pimunu' ni Pilatu (og gubernador dia sog bonua nog Judia) sonuk nilan momalas ditu' sog Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongong.

²Tinumabal si Isus nog, "Olo ma og pikilan niu dun? Sa'an ma' nitu' og kibianbianan nilan po' bolodusaon ilan pota' gaba' nog duma gotow Galilianan? ³Tolu'on ku dianiu, ondi'! Po' tontal da di' amu moglila' nog dusaanan niu, matoy amu dosop mama' nilan. ⁴Bu kitu' sop buan og sopolu' bu walu kotow kitu' nog mikpomatoy kobal nog kibuksakan ilan nog baloy nog molawa ditu' sog Siloam. Sa'an ma' nitu' og kibianbianan nilan po' bolodusaon ilan pota' gidoy gaba' nog duma gotowanen ditu' sog Jerusalem? ⁵Ondi' dosop! Po' tolu'on ku dianiu, tontal da ondi' amu moglila' nog dusaanan niu, amu si'oy matoy dosop ma' nilan."

Og pononggi'an pa'ali sog kayu nog da' pogbunga

⁶Tubus nitu', sinuksugan non ilan nog solabuk pononggi'an. "Ongon sala kotow mimula nog kayu dia sog binalan non, ngalan non igera. Ongon gondow non, inangoy non tontongoy bog migbunga nota' og pomulan non koyon. Saka onda' pa pogbunga. ⁷Dadi, sinakan non og polongusiba' nog pomulan non koyon nog, 'Iduma? Olo gidoy og migandun nog kayu koyon nog da' ma sibon pogbunga saka midopot na tolu ton? Pigdodomaan ku bosia nog mogbunga na.' Dadi, dinondag non monaga' dia sog migusiba' koyon dun, po' bagun da di' mogasta og glupa' nog pigindogan nog kayu koyon. ⁸Tibua, tinumabal og polongusiba' koyon nog, 'Di' ta pa sokali' ponoga'on po' usiba'on ku pa soton si'oy bu togua'an ku nog ponglombu' nog pomulan bagun mogbunga. ⁹Tibua, bila matong sog len ton di' pa mogbunga, ombaris na ponoga'on.'

Kuli'an non og boktut nog glibunsog Gondow nog Pogulali

¹⁰Sog tang nog Gondow nog Pogulali, mikpanad si Isus ditu' sog solabuk baloy nog poglumpukan nog bansa Hudyu. ¹¹Ongon sala kotow glibun dion nog di' mokodag solod nog sopolu' bu walu ton po' kobal nog glatdiwata. Dadi, migboktut tanan ion dun nog boyaan ondi' non mologdong og glawas non. ¹²Dangan mitongow ion ni Isus, sinabi non ion

nog mokpolani pa dianon mangka non ion tolu'oy nog, "Dada', kiuli'an na og di' mu koyon kokodag." ¹³Dunut dinoponan non og glibun koyon, bu sododu'un milogdong non na og boktut non. Dadi, og glibun koyon miksganglit dia sog Mikpongong.

¹⁴Tibua, og kounutan kitu' sog baloy nog poglumpukan nilan koyon, miglolingit ion po' ngen pikodag ni Isus saka og Gondow nog Pogulali. Dadi, tinalu' non dia sog gotowanen koyon nog, "Sog pitu ondow, binogayan ita gonom ondow moginang nog ginang ta. Bu bila moleg amu kumodag angoy amu dini sog solod nog gonom ondow koyon, kona' sog Gondow nog Pogulali!"

¹⁵Tibua, tinabal ion ni Isus nog, "Amu, mokpopotongow amu tibua! Minsan amu, ongoyon niu da ubaduy og kuda' niu otawaka sapi' niu mangka niu pinumoy sog Gondow nog Pogulali. ¹⁶Dadi, minsan si'oy og Gondow nog Pogulali, ondi' ta' gidoy mogusoy nog tobangan og glibun koni nog ion og pangkat ni Apu' Abraham nog pisinsa ni Kindagow sog solod nog sopulu' bu walu ton?"

¹⁷Dadi, kisipogan og glam nog sinumusi koyon dianon dion. Tibua, og duma gotowanen dion migloliag ilan sog glam nog kohinangan ni Isus koyon nog kosobu'sobu'!

Og pononggi'ananan pa'ali sog glongow bu pokpotulin
Matiu 13:31-33, Mark 4:30-32

¹⁸Tubus nitu', miksak si Isus nog, "Olo bayu'bayu' nog pigdotu'an nog Mikpongong bu olo kopononggi'an ku dun? ¹⁹Dia u kopononggi' sog bata'bata' longow nog pimula nog gotow dia sog binalan non, nog dangan tinumubu' miimung nog kayu boyan og pangaanan non pogopunan tanan nog manukmanukanan."

²⁰Bu miktalu' nosop si Isus nog, "Ain pa kopononggi' og pigdotu'an nog Mikpongong? ²¹Ompononggi' u dosop dia sog mika'an nog pokpotulin nog pan nog linimbual nog sala kotow glibun dia sog pitu gantang tapung asta miksagot ilan na nog tapung koyon boyan tinumulin dun."

Og mosikut nog bongawan
Matiu 7:13-14,21-23

²²Solian ni Isus ompanow posungu' sog Jerusalem, minian ion dia sog modakol nog bonuaanan bu gimbalayan mokpanad dia sog gotowanen.

²³Sintak nion, ongon sala kotow miksak dia ni Isus nog, "Kounutan, mika'an ta' da og gotowanen nog mogawon tidu sog dusa nilan?"

²⁴Tinumabal si Isus nog, "Pogapas amu tokodoy sumolod sog mosikut nog bongawan po' tolu'on ku dianiu nog modakol og sumuloy sumolod, tibua, ondi' ilan mokosolod. ²⁵Po' bila migbuat bu pinintu' na nog gapu' nog baloy koyon og bongawan non koyon, matag amu tibua mogindog

sog glowasan mokibuka' dianon nog ondi' non amu buka'an po' long non dun, ondi' non amu kilolaan bu ondi' non kosunan bog ain amu mikpoktidu. ²⁶Dadi, tumabal amu nog, ‘Kounutan, migadap ita potanan kuman bu minum bu mikpanad a pa tanan ditu' sog bonua nami!’ ²⁷Tibua, tobalon non amu nog ondi' non amu kilolaan bu ondi' non kosunan bog ain amu mikpoktidu. Suga'id non, tolu'an non amu nog, ‘Pokpolayu' amu dianakon, glam niu koyon nog bolodusaon!’ ”

²⁸Bu long sop ni Isus dun, “Moglulad amu bu mongolongot og ngisianan niu sog gondow kitu' nog motongow niu dion si Apu' Abraham, si Apu' Isak, si Apu' Jakub, bu og glam nog polomolatasanan nog talu' nog Mikpongong nog ditu' ilan sog pigdotu'an nog Mikpongong. Saka amu, ditu' amu sog glowasan. ²⁹Bu modakol dosop og gotowanana nog mikpoktidu sog pat pigyulu nog dunya madap kuman ditu' sog pigdotu'an nog Mikpongong. ³⁰Bu tolu'on ku dianiu nog ongon gotowanana nog mibinaya' nog mimung mokuna ilan, bu ongon sop og mikuna nog mimung ombinaya' ilan.”

Milolat si Isus sog gotowanana dia sog Jerusalem
Matiu 23:37-39

³¹Sog tang koyon, ongon og parasiuanan minangoy dia ni Isus mangka ilan poktalu' nog, “Sumboy mawa' a dini sog bonua koni po' si Datu' Herod moleg munu' dianika.”

³²Tibua, tinumabal si Isus nog, “Angoy niu talu' dia sog gotow kitu' nog modolut nog akon, momugow nododa' nog glatdiwataanan bu pokodagon ku ain di' kitu' mokokodag gondow koni bu boloma'. Bu sog kotoluondow non, modopot u na og pogdopoton ku kitu'. ³³Sa'an sumboy nododa' mogdayun u gondow koni, bu boloma', asta dinglag, po' sumboy ditu' nododa' bunu'oy og polomolatas nog Mikpongong sog Jerusalem.”

³⁴Ma' long sop ni Isus dun, “O Jerusalem, Jerusalem, og gotowanana mu, pimunu' nilan og polomolatasanan nog talu' nog Mikpongong. Bu pimatuh nilan ain og dinondag non mangoy dion nika. Miobon u na bosisa moleg lumumpuk nog gotowanana mu bagun ku ilan musiba', mama' nog dolukan nog dugba'an non nog gokpak non og gititanan non. Tibua, ompok ilan dun. ³⁵Tontong mu numun kitu', og baloy mu tinolikudan na nog Mikpongong. Tolu'on ku dianika nog ondi' mu nododa' akon motongow mokpuli' asta matong gondow kitu' nog mokpoktaluu' og gotowanana mu nog, ‘Pipia og minangoy dini bianne sog ngalan nog Mikpongong!’ ”

Kiuli'an ni Isus og gotow nog di' mokodagsog Gondow nog Pogulali

14 ¹Sog tang nog Gondow nog Pogulali, si Isus inonggat nog sala kotow nog motas sog parasiuanan mangoy kuman sog baloy non.

Bu ongon gotowanen dion, piktima'anan nilan mahatul og poginangon ni Isus. ²Bu sog sungu'an non koyon, ongon sala kotow dion nog di' mokodag nog mimaga' og botis bu komot non. ³Dadi, miksak si Isus dia sog polopananan koyon nog botad nog bansa Hudyu bu sog parasiuanan koyon dion nog, "Dia sog Botad nog sinulat, pigondi'an ita ta' momulung bila og Gondow nog Pogulali?" ⁴Tibua, da' pogonekonek og gotowanen koyon. Dadi, pigoidan ni Isus og gotow koyon nog di' mokodag mangka non poboi'oy mosakit non bu dondagoy ompanow.

⁵Tubus nion, miksak si Isus dianilan, "Bila gidoy ongon og bata' niu otawaka potubu'on niu molabu' sog gluang nog modalom, saka motang sog Gondow nog Pogulali, ondi' niu ta' pogdoyunan tumabang?" ⁶Og gotowanen koyon onda' nosop pokotabal.

Di' pia og mokpolabilabi

⁷Dangan mitongow ni Isus og gotowanen koyon dion nog migunauna ilan mingkud dia sog gingkudan nog mokotas nog gotow, pimolian non ilan bianan sog pononggi'an. ⁸Long non dun, "Bila pinosunan amu nog kaing, saka matong amu na dia sog baloy koyon nog piglokologya'an, na' amu mogunauna mingkud dia sog gingkudan nog mokokotas nog gotow. Po' bila gomonsunoy ongon pa lumual gotow matong nog motas pa dianiu, ⁹og miglokologya'an koyon nog mikposabut sog dua' amu, mangoy ion moktalu' dianiu nog, 'Pingkudon ta pole og gotow konia sog pigingkudan mu koyon.' Dadi, kosipogan amu dun bu dia amu pingkudoy sog gingkudan nog sempel sempel nog gingkudan. ¹⁰Suga'id non, bila posobutan amu nog kaing, dia amu pongingkud sog sempel sempel nog gingkudan bagun amu ongoyon nog miglokologya'an koyon mangka non amu tolu'oy, 'Le, dinian ka ingkud sog gingkudan nog mokokotas nog gotow.' Dadi, kolele kosipogan amu dun, pogodaban amu tanan nog gotowanen dun. ¹¹Po' ain og mokpotas nog dili glawas non, poboba'on nog Mikpongong. Tibua, ain og gotow nog poboba'on non og bolotabat non, potason ion."

¹²Tubus nitu', tinalu' ni Isus dia sog parasiu koyon nog migonggat dianon nog, "Bila mongonggat a moktasondowan otawaka moglobungan nog ain tibua og pakasibata'anan mu, otawaka og pigilugananan mu, bu og pigoloan mu, otawaka pongdoyahan kitu' nog sumbaloyanan mu, bila ma' nion og ginangon mu, onggaton nilan dosop ika mangoy kuman sog baloy nilan. Bu kosuli'an nilan dosop ika nog miinang mu koyon dianilan. ¹³Tibua, bila moglokologya'an ka, og posunan mu ain og miskinananan, bu og dadayanan, bu og pingka'anan, bu og butaanen kitu'. ¹⁴Bu popiaon ka nog Mikpongong dun. Po' minsan si'oy di' nilan ika kotumbasan, kotumbasan ka da bog matong gondow kitu' nog potubu'on puli' nog Mikpongong og gotowanen kitu' nog midulus."

Og kopogonggat nog Mikpongong ondi' ba'is bolibadan
Matiu 22:1-10

¹⁵ Dangan midongog nog sala kotow gadap nilan koyon kuman, miktalu' ion dia ni Isus nog, "Kuntungan og gotowanano koyon nog mokadap dia sog kologya'an nog Mikpongong ditu' sog pigdotu'an non."

¹⁶ Tinumabal si Isus nog, "Ongon sala kotow og miksimpan nog mosolag nog kologya'an bu modakol og pimosunan non nog gotow.
¹⁷ Dangan minatong na og gondow nog kologya'an non koyon, dinondag non og kisonggulan non nog ongoyon na og gotowanano kitu' nog pimosunan non mangoy moktaluu' nog misimpan na og binolokan. Dadi, miapanow og kisonggulan non koyon. ¹⁸ Tibua, dangan pigobitan nog kisonggulan koyon dia sog gotowanano og talu' nog kounutan non koyon, glam nilan, minontong ilan nog da'awa nilan nog ma' long nog sala kotow koyon dun, 'Ongon misaluy u nog glupa' nog sumboy ongoyon ku pa tontongoy. Dadi, talu' mu pa ditu' non nog di' u da mokangoy ditu!'
¹⁹ Tubus nion, miktalu' sop og sala kotow koyon nog, 'Ongoyon ku pa suloyoy mokpoguyud nog bagya' og sopulu' buk sapi' koyon nog sinaluy u bogu koni. Dadi, talu' mu pa ditu' non nog di' u da mokangoy ditu!'. ²⁰ Bu ngon dosop og miktalu' nog, 'Ondi' u nododa' mokotua' sog kologya'an koyon po' bogu ami da koingoy nog duoy u.' ²¹ Dadi, og kisonggulan koyon minuli' bu mangka non pogobitoy dia sog kounutan non koyon og glam nog da'awaanan nog gotowanano kitu'.

"Dangan midongog nog gapu' nog baloy koyon og gustalan nog kisonggulan non koyon, miglolingit ion dun. Dadi, dinondag non nosop og kisonggulan non koyon mogdali' mangoy sog dalananan bu sog ain mokolili' kitu' sog koliwagan bonua koyon bu oitoy dini og sosuku motongow non nog miskinan, og daday, og buta, bu og pingka!"

²² "Dangan minatong ion tidu mangoy nog gotowanano kitu', miktalu' ion nog, 'Kounutan, dini na og dinondag nika kitu' nog ongoyon ku. Tibua, modakol pa og sama' gingkudananan nog da' kingkudoy nog gotow.'

²³ "Dadi, dinondag non nosop og kisonggulan non koyon nog, 'Panow a pa mokpuli' mangka a angoy ditu' sog dalananan bu kobukidan, mangka mu togol monggat og gotowanano nog molumpak nika bagun omponu' nog gotow og baloy u koni. ²⁴ Po' tolu'on ku dianiu nog og gotowanano kitu' nog pisobutan ku moguna, da'idun minsan sala kotow si'oy dianilan, og mokinam nog piksimpan ku koni nog ponganon!'"

Og bianbian nog moksulanggu' dia ni Isus
Matiu 10:37-38

²⁵ Tubus nion, dangan miapanow si Isus, landu' kodakol nog gotowanano og migunut dianon. Dadi, sinungu' non ilan mangka ion poktaluu' nog,

²⁶“Ain og moleg mogunut dianakon, ondi' ion mimung nog sulanggu' u taman da ondi' non potongowon og glolamen non dianakon nog labilabi pa sog glolamen non sog mokogulang non, bu sog duoy non, bu sog gombata' non, bu sog pigilugan non, bu minsan sog dili glawas non.

²⁷Bu ain ondi' mokpisan nog kudus non bu pogunut dianakon, di' dosop mimung nog sulanggu' u.

²⁸“Po' sopolati non, ongon dianiu og moleg mokpasok nog molawa nog baloy. Mokpikilpikil pa poguna ion mangka non gonta'oy bog andun og golaga' non, bagun non kosunan bog andun og golaga' nog baloy non koyon bila modoksu'. ²⁹Po' bila posokon non og baloy non koyon saka di' non modoksu', pogundaundaan ion nog gotowanen ain og mokotongow nog ganglag non koyon. ³⁰Kobon nilan moktalau' nog, ‘Og gotow koni, guma'usga'us pa mokpasok nog baloy non saka di' non dosop omba'ug.’

³¹“Otawaka mama' dosop nog datu' nog posungu' ilan mogbunu' nog pakasi datu' non. Og sala kotow datu' koyon sopulu' ngibu da og dakol nog sundalu non. Saka og pakasi datu' non sop koyon dua' pulu' ngibu dakol nog dianon. Mangka si'oy antu mogbunu' og sala kotow datu' koyon, mokpikilpikil pa ion poguna bog mokantu dota' og sundaluanan non koyon nog sopulu' ngibu da dakol non. ³²Bu bila moganta' non nog ondi' doda' ion mokantu mogbunu', sumboy ongon og dondagon non lumumpak dia sog pakasi datu' non koyon, mangoy mongoni nog kopoglogomigus nog ditu' ilan pa sog molayu'. ³³Domikian dosop ma' nitu' amu, bila ondi' niu bolongan og glam nog dili dianiu, ondi' amu dosop mimung nog sulanggu' u.

Og masin

Matiu 5:13, Mark 9:50

³⁴“Og masin, omba'is. Tibua, bila molubas na og nanam non, da'idun nododa' og pondayan dun bagun masin pa mokpuli'. ³⁵Dadi, da'idun na og potugyan dun minsan si'oy sog glupa', lual da lobakon na. Dadi, ain togo tolinga, sumboy pokinongogan non og piktalau' u koni!”

Og pononggi'an pa'ali sog bilibili nog mibolong

Matiu 18:12-14

15 ¹Ongon gondow non, sonuk ni Isus momali, modakol og polongabatanan nog buis bu og gotowanen kitu' nog iningolanan nilan nog bolodusaon, miglumpuk ilan monginongog nog gustalan ni Isus. ²Tibua, og parasiuanan bu polopanadanan nog botad nog bansa Hudyu, mikpokumodumod ilan nog, “Og gotow koni tumolima' ma nog gotow nog bolodusaon bu madap ma kuman dianilan!”

³Dadi, miktalau' si Isus dianilan binianan sog pononggi'an. ⁴“Sopolati non, og sala kotow dianiu, ngnon og bilibilianan non sogatus kodakol,

saka mibolong og solabuk dun. Olo ma gidoy og ginangon non? Gonatan non nododa' og siam pulu' bu siam bilibilianan non koyon sog pongoksaban nilan mangka non ponontongoy og solabuk bilibili non kitu' asta motongow non. ⁵Bu bila mitongow non na, loliagon nododa' tokodoy ion dun ⁶mangka non bolungoy muli!. Bila matong ion sog baloy, polumpukon non og pakasibata'anan non bu sumbaloyanan non mangka ion poktalu' dianilan nog, 'Moksamasama ita niu mogloliag po' mitongow u na og bilibili u kitu' nog mibolong.'

⁷"Tolu'on ku dianiu, domikian dosop nog ma' nitu' landu' og da'da'an ditu' sog glangit sabap sog sala kotow og bolodusaon moglila' nog dusa non, gaba' nog siam pulu' bu siam kotow kitu' nog balu' nilan midulus ilan na nog da'idun na balan nilan moglila' nog dusa nilan."

Og pononggi'an pa'ali sog sin nog mibolong

⁸Tubus nion, miguksug nosop si Isus nog len pononggi'an nog, "Ongon og sala kotow glibun nog togo sin nog sopulu' lad, mibolong og solad sin dun. Olo ma gidoy og ginangon nog glibun koyon? Tumutud ion nog sulu' mangka non siligoy og baloy non koyon bu ponontongoy mahatul og sin non koyon asta motongow non. ⁹Bu bila mitongow non na, mangka non polumpukoy og pakasibata'anan non bu sumbaloyanan non mangka ion poktalu' dianilan nog, 'Moksamasama ita niu mogloliag po' mitongow u na og sin ku kitu' nog mibolong.'

¹⁰"Tolu'on ku dianiu nog, domikian dosop nog ma' nitu' ongon da'da'an dia sog sungu'an nog moloikataanan nog Mikpongong nog sala kotow bolodusaon og moglila' nog dusa non."

Og pononggi'an pa'ali sog glolamon nog gama'

¹¹Tubus nion, miguksug nosop si Isus nog len pononggi'an nog, "Ongon gotow nog togo bata' dua' kotow nog lunsan laki. ¹²Ongon gondow non, og kongudan koyon, pingambat non bahagi' non dia sog gama' non. Dadi, pigbahagi' nog gama' non koyon dianilan og pogonganon nilan. ¹³Da' ion kobon, og kongudan koyon piksaluy non og glam nog bahagi' non koyon mangka ion awa!. Minangoy ion ditu' sog molayu' nog bonua mangka non solapoy moktula' og sin non koyon.

¹⁴"Dangan mitipot non na poktula'oy og glam nog sin non koyon, og bonua koyon nog dinotongan non, misugat nog minit nog gutom. Dadi, kilogonan ion. ¹⁵Migbubut ion mogonong dia sog sala kotow sog bonua koyon. Dadi, dinondag ion mangoy ditu' sog kudal nog babuyanan. Bu og ginangon non ditu' og mokpokanpokan nog babuyanan koyon. ¹⁶Kobal nog kigutoman ion tokodoy, moleg na tanan ion bosia kuman nog kan nog babuyanan koyon asta ombosug. Po' da'idun mogbogoy dianon nog ponganon nog minsan mika'an si'oy.

¹⁷“Sintak non nion, mipikil non og glopangan non bu kilobotan non nog og glam nog sosoligan nog gama' non mikpoksawadsawad tanan og ponganon nilan. Saka ion agonagon na unusan. ¹⁸Dadi, long non dun, ‘Golom u na ini uli' ditu' sog gama' u mangka u poktalu' nog, Ama', mikodusu u tidu dianika bu kosolag non sog Mikpongong. ¹⁹Dadi, di' u na patut nog ingolanan u pa nog bata' mu. Suga'id non, imung mu na akon mama' nog sosugu'on mu koyon.’ ²⁰Dadi, migbuat ion mangka uli' ditu' sog gama' non.

“Dangan minatong ion sog bonua non, molayu' pa, kinilolaan na ion nog gama' non. Bu sabap sog landu' tokodoy og glolatan non dia sog bata' non koyon, ginobok non kumokop dunut pingolokan non. ²¹Tibua, miktalu' og bata' non koyon, ‘Ama' mikodusu u dianika kosolag non sog Mikpongong. Dadi, ondi' u na patut nog ingolanan u pa nog bata' mu akon.’

²²“Tibua, onda' ion tobaloy nog gama' non. Suga'id non, dinondag non og sosoligananan non mangoy nog molongas nog gimolaan non mangka posolugoy dianon, mangka posolugoy nog pinolok, ilan nog pongyapak. ²³Tubus nitu', dinondag non ilan mangoy malap nog nati nog sapi' kitu' nog piglombu' nilan mangka nilan sumboli'oy po' moglokologya'an ilan. ²⁴Po' long nog gama' non koyon, ‘Og bata' u koni minatoy na, tibua, mitubu'. Bu miobon na ion ombolong, tibua, numun kitu' mitongow na.’ Dadi, miktolipun ilan doda' mokpogloliag.

²⁵“Solian nilan koyon moglamilami, og bata' non kitu' nog gulangbata' ditu' pa sog binalan. Dangan minuli' ion, pinipini non matong sog baloy nilan koyon, kisobu'an ion nog midongog non og glomian bu og mogigal. ²⁶Dadi, sinabi non og sala kotow kisonggulan nilan mangka ion ponginongan bog olo og piginang nilan koyon dion. ²⁷Tinumabal og kisonggulan nilan koyon, ‘Og kongudan mu kitu' minuli' na dion. Dadi, sabap sog da'da'an nog gama' mu nog minuli' bu omba'is da glawas non, dinondag non ami moksumbali' nog nati nog sapi' kitu' nog pikpolombu' mangka poglokologya'an.’

²⁸“Dadi, linolingitan tokodoy dun og bata' non koyon nog gulangbata' bu ompok na tanan ion mogdangan sog baloy nilan koyon. Tibua, inangoy ion pogomo'omu'oy nog gama' non nog sumolod na. ²⁹Sokali' miktalu' og bata' non koyon, ‘Tontong mu polo'ma, Ama!. Da' a sunoy bog sanu ton u na mokpulipon dianika. Bu onda' u sibon ponusi sog glam nog glegan mu. Tibua, da' nika tanan akon sibon bogoyoy nog minsan si'oy og nati nog kambing bagun ami mokopogloliag nog pakasibata'an an ku. ³⁰Tibua, og bata' nika koyon nog pigbusa' non og gakod nika dia sog kolibunanan kitu' nog ponungkagon, dangan minuli' ion dini, kododali' mu tanan monumbali' nog nati nog sapi' nog pikpolombu' mu!'

³¹“Dadi, tinumabal og gama' non koyon, ‘Ika, og bata' u, onda' a sibon pokulog dianakon. Bu og glam nog pogongonon ku ika dosop og gapu’

non. ³² Sa'an sumboy ita moglokologya'an bu poglololiag po' sabap sog kongudan mu koyon nog minatoy na, tibua, numun kitu' mitubu!. Bu miobon na ion ombolong, tibua, numun koni mitongow na.' ”

Og pononggi'an pa'ali sog sosoligan nog bolopondayan

16 ¹Bu miguksug nosop si Isus nog pononggi'an dia sog sulanggu'anan non koyon nog, “Ongon sala kotow og doyahan nog sinumbung dianon og sosoligan non nog pigbusa' non og sin nog kounutan non koyon. ²Dadi, tinugun non ion mangka non sakoy nog, ‘Olo og midongog u koni pa'ali dianika? Bila ma' nion, tulun mu dianakon og glam nog dinondag u kitu' mogusiba' dianika. Po' moktidu sog gondow koni, di' u na ika imungon nog sosoligan ku.’

³“Dadi, migdialominawa og glaki koyon, ‘Olo noma gidoy ini og pondayan ku? Piawa' u noma nog kounutan ku. Di' u posop mokogaga moginang nog ombogat. Bu mosipog u dosop monontoli'. ⁴Tibua, ma' nini og pondayan ku dun po' bagun da minsan da'idun si'oy og ginangon ku, tolima'on u da nog gotowanen dia sog baloy nilan.’ ⁵Dadi, pinugun non og glam nog togo gutang kitu' dia sog kounutan non koyon mangka non sakoy monala kotow dianilan bog andun og gutanganan nilan dia sog kounutan non. Dadi, sinakan non og mikuna koyon bog andun og gutang non, ⁶‘Akon, mikutang u sogatus bu nom pulu' lata nog glana.’ Dadi, long nog glaki koyon, ‘Koni og dakol nog gutang mu nog misulat. Ingkud a pa podali' mangka nika sop og dakol non mangka mu boyadoy tibua walu pulu' lata.’ ⁷Tubus nitu', sinakan non nosop sala kotow bog andun og gutang non. Dadi, tinumabal ion nog, ‘Sogatus saku og bogas.’ Tinumabal sosoligan koyon nog, ‘Koni og dakol nog gutang mu nog misulat. Ingkud a pa podali' mangka nika sop og dakol non bu boyadoy mu tibua walu pulu' saku.’ ”

⁸Dadi, long sop ni Isus dun, “Og sosoligan koyon nog di' kosoligan, pigdongya'an ion nog kounutan non koyon sabap sog kopondayan non. Po' og gotowanen nog kinilawan koni, moto ilan sumu'at nog batuk nilan pikilan, gaba' nog gotowanen dia sog kodolagan. ⁹Dadi, tolu'on ku dianiu, gamit niu og gakod niu dini sog dunya koni tumabang sog pakasiotow niu nog kilongan bagun da bila motipot na og gakod niu koyon, motolima' amu ditu' sog pogonongan nog da'idun kopus non.

¹⁰“Simasima og kosoligan sog mika'an, kosoligan dosop sog modakol. Bu simasima og moto monglimbung nog mika'an, moto dosop monglimbung nog modakol. ¹¹Dadi, bila ondi' amu kosoligan mogusiba' nog gakod dini sog dunya, ondi' amu dosop kosoligan nog Mikpongong mogusiba' nog tantu daya ditu' sog glangit. ¹²Bu bila ondi' amu kosoligan mogusiba' nog balan nog duma niu dini, sima ma mogbogoy dianiu nog tantu gakod niu kitu'?

¹³ “Tolu'on ku dianiu, ondi' nododa' mogusoy og gulipon nog dua' buk og gapu' non. Po' bila ma' nitu', mimung nog pokongitan non og sala kotow mangka non kololamoy og sala kotow. Otawaka, mokokunut sog sala kotow mangka pongantu sog sala kotow. Di' mogusoy nog tigbungon niu og pikilan niu dia sog Mikpongong bu tigbungoy dosop dia sog pilak.”

Ondi' nododa' moksop og talu' nog Mikpongong
Matiu 11:12-13, 5:31-32, Mark 10:11-12

¹⁴ Dangan midongog nog parasiuanan nog ma' nion koyon, pigwanwanan nilan si Isus po' bololaga' tokodoy dianilan og sin. ¹⁵ Dadi, tinolu'an ilan ni Isus nog, “Bila dia amu sog sungu'an nog gotowanen, balu'balu' mokolongas amu. Tibua, og Mikpongong, kosunan non da og dialom pikilan niu. Po' og glam nog bololaga' tokodoy dia sog sagyaotow, molomu' dun og Mikpongong.

¹⁶ “Og Botad kitu' nog binogoy nog Mikpongong dia ni Muses asta sog polomolatasanan kitu' nog talu' nog Mikpongong kobon nitu', inustal itu' taman da dia ni Jan nog Polomunyang. Tidu ditu', og Gomba'is nog Guksugan pa'ali sog pigdotu'an nog Mikpongong inustal na bu sala dua' og gotowanen mogagow mampu' dun. ¹⁷ Tibua, og Botad kitu', da' nododa' og piksopan non sotoktang si'oy. Molomu pa ponda'on og glangit bu glupa'an, tibua, og Botad kitu' ondi' nododa' kokulangan mika'an si'oy.

¹⁸ “Po' bigya' pa og botad nog ma' nini, nog simasima og glaki molong nog glibun non mangka pogduoy sog len, mokodusia ion dun po' ma'ana non mimabal ion nog len glibun. Bu og glaki si'oy kitu' nog migduoy dia sog bituanon koyon mokodusia dosop ion dun.”

Og doyahan bu si Lasarus

¹⁹ Miguksug nosop si Isus nog pononggi'an non nog, “Ongon sala kotow doyahan nog minapot nog landu' pokologan nog ponopoton bu molongas tokodoy og kotubu' non. ²⁰ Bu ongon sala kotow og sontoli' dion, og ngalan non si Lasarus. Milokop og glawas non nog nuka. Bu dia ion pigbotang sog molani nog bongawan nog baloy nog doyahan koyon. ²¹ Miksaba' ion bosia kuman nog momu si'oy nog mokpogdogdag tidu sog glomisahan nog doyahan koyon. Bu pokponila'an tanan nog gayamanan og nuka non koyon. ²² Sintak non, minatoy og miskinan koyon. Dadi, inangoy nog moloikataanan mangka nilan oitoy ditu' sog molani ni Abraham. Da' kobon golot non, minatoy dosop og doyahan koyon mangka lobongoy. ²³ Ditu' ion mikangoy sog kosinsaan nog pogonongan nog mikpomatoy. Dangan tinumingag, mitongow non sog molayu' si Abraham nog dia sog molani non si Lasarus. ²⁴ Dadi, mikilolat ion dia ni Abraham nog, ‘Apu' Abraham, kololatoy mu pa su'usa akon. Bu dondag mu pa si Lasarus nog tokmo'on non pa og sung si'oy nog tondu' non dia sog tubig

mangka non potolongoy dia sog dila' u bagun u pa kotigdowan dun. Po' di' u na mogaga og gapuy koni nog landu' kinit.'

25 "Tibua, tinabal ion ni Abraham nog, 'Bata' u, pikil nika polo'ma nog kinobon pa nog ditu' a pa sog glupa'an. Glam nog momis molombu' nog kotubu' sog glupa'an miakod mu. Tibua, si Lasarus, miglogaga ion nog glam nog sinsaan kobon non sog glupa'an. Dadi, numun kitu' si Lasarus, omba'is na og kibotangan non dini bu ika nosop og moglogaga nog sinsaan. 26 Bu kodua' non, ondi' nododa' mokobian ain og moleg tumolipag posungu' dion otawaka posungu' dini, po' moliwag bu kodalom nog glikpa sog golot ta koyon.'

27 "Tinumabal og doyahan koyon nog, 'Bog ma' nitu' buan Apu' Abraham, pongonion ku pa su'usa dianika nog dondag mu pa si Lasarus mangoy ditu' nami. 28 Po' ongon pa lima kotow pigilugananan ku ditu'. Bu sumboy kopomolian non pa ilan po' bagun ilan pa su'usa ondi' mokangoy dini sog kibona'an ku koni nog sinsaan.'

29 "Tinumabal si Abraham nog, 'Ditu' na og Botad nog sinulat ni Muses bu og polomolatasanan kitu' nog talu' nog Mikpongong. Dadi, ditu' ilan na ponginongog.'

30 "Tibua, og doyahan koyon tinumabal nog, 'Ondi' ilan nododa' tumud bu mokokunut dun Apu', lual da ngon mogbuat tidu sog patoy mangoy mogustal dianilan mangka ilan pa poglila' nog dusaanan nilan.'

31 "Tibua, tinumabal si Abraham nog, 'Bila ondi' ilan mokinongog bu pomilang sog pomali nog sinulat ni Muses bu duma polomolatasanan kitu', ion non da, ondi' ilan dosop tumud nog minsan si'oy ongon mogbuat tidu sog patoy.' "

Og kopogolig nog dusa
Matiu 18:6-7,21-22, Mark 9:42

17 ¹ Miktalu' si Isus dia sog sulanggu'an anan non koyon nog, "Mologon nog di' pongyuba'an og gotow. Tibua, kondokondok tokodoy og doksu'an sog ain mikongulan kitu' sog duma non nog boy'a'an mokodusa dun. ² Golom na lentengoy nog gilingan batu og glig non mangka lobu'oy sog dibaba' dagat, gaba' nog moit non mokodusa og sala kotow gombata'an anan koni." ³ Dadi, pokpotubud amu nog kohinangan niu!

"Bu bila ongon pakasi tanud niu nog mokosala' dianiu, pomag niu. Tubus nitu', bila moglila' ion, ompunoy niu. ⁴ Bu bila mikosala' ion dianiu pitu kali sondow, tubus nitu' mangoy moglila' dosop kobon non, sumboy ompunan niu dosop."

Og kopongandol

⁵ Dadi, miktalu' nosop og sosugu'onanan non koyon nog, "Kounutan, popagon mu pa og kopongandol nami."

^e 17:2 Og pigolong koni ni Isus nog gombata'an anan, ion non og gotowanen kitu' nog moguya' pa og kopongandol nilan.

⁶Tinumabal si Isus nog, “Bila ongon kopongandol niu nog minsan si’oy nog mama’ nog glongow nog mustasa kobata’, kotolu’an niu og kayu koni nog, ‘Kolungad a bu kopasok ditu’ sog dagat,’ bu mogbilang da dianiu.”

Og polosuku'an nog sosugu'on

⁷Bu long sop ni Isus dianilan, “Bila ongon sala kotow dianiu togo sosugu’on mogbagya’ otawaka mogipat nog bilibilianan, bila matong sosugu’on niu koyon tidu sog ginang non, ondi’ mu nododa’ onggaton ion mangoy kuman. ⁸Suga’id non, tolu’an mu pa tanan ion nog, ‘Imala a na bu poksimpan ka nog globungan ku mangka mu akon tologadoy, tubus nitu’, mangka a pa sukli kuman.’ ⁹Bu og sosugu’on ondi’ do’itan nog posolomatan nog miinang non po’ koyon nododa’ og polosuku’an non dia sog kounutan non. ¹⁰Domikian dosop dianiu nog bila modoksu’ niu inangoy og ain dinondag dianiu, sumboy tolu’on niu, ‘Sagya ami da nog sosugu’on, ininang nami tibua ain og polosuku’an nami.’ ”

Og sopolu' kotow gipulon nog kiuli'an ni Isus

¹¹Dangan posungu’ si Isus sog Jerusalem, ditu’ ion minian sog tigad nog bonua nog Samaria bu Galili. ¹²Pinipini non matong sog gimbalayan koyon, linumpak ion nog sopolu’ kotow nog gipulon. Mikpogindog ilan dia sog molayu’ ¹³mangka ilan poktalu’ nog mosikad nog, “Kounutan Isus! Kololat a pa su’usa dianami!”

¹⁴Dangan mitongow ni Isus og gotowanen koyon, tinolu’an non ilan nog, “Angoy niu potongow og glawas niu sog boliananan.” Dadi, mipanow ilan. Bu sonuk nilan ompanow, kiuli’an ilan. ¹⁵Sala kotow dianilan, dangan mibatik non nog kiuli’an gipul non, mikpuli’ ion ditu’ ni Isus kobon non moksanglit nog mosikad sog Mikpongong. ¹⁶Bu minomba’ ion sog sungu’an ni Isus mangka pokposolamat dianon. Og gotow koyon og gotow Samaria. ¹⁷Dadi, sinakan ion ni Isus nog, “Kona’ ta’ nog sopolu’ kotow amu og kiuli’an kitu’? Ain noma og siam kotow dun? ¹⁸Iduma sala mu doma og mikopikil mokpuli’ dini mokposolamat dia sog Mikpongong, saka kona’ a tanan og Huduy?” ¹⁹Tubus nion, tinolu’an ion ni Isus nog, “Pogbuat a le, mangka a uli’. Sa’an kiuli’an ka po’ sabap sog kopongandol mu.”

Og kodatong nog kopogdatu' nog Mikpongong Matiu 24:23-28,37-41

²⁰Si Isus sinakan nog parasiuanan koyon dion bog nanu doda’ datong og kopogdatu’ nog Mikpongong. Dadi, tinumabal si Isus nog, “Bila matong og kopogdatu’ nog Mikpongong, di’ motongow nog gotow. ²¹Dadi, da’idun mokopoktalu’ nog, ‘Dini na’, otawaka, ‘Kitu’ na! Po’ og kopogdatu’ nog Mikpongong dion na niu.”

²²Tubus nion, miktalu' nosop si Isus dia sog sulanggu'an'an non koyon nog, "Matong da og gondow nog saba' niu dun, motongow niu na bosia og sondow si'oy og Binata' sog Kilawan mogdatu' na. Tibua, ondi' niu pa ion motongow. ²³Bu ongon moktalu' dianiu nog, 'Dion na ion!' otawaka, 'Dini na ion!' Tibua, na' amu mogbilang mangoy tumontong dun. ²⁴Po' bila matong na og gondow nog pogdatong nog Binata' sog Kilawan, ompononggi' sog kilat nog gomonsunoy pa diadia pogbusiat tido sog silangan mangoy sog sindopan. ²⁵Tibua, mangka si'oy og ma' nion koyon, mokopian poguna ion posinsaon tokodoy bu pogbongkison ion nog gotowanen numun koni.

²⁶"Sog kodatong nog Binata' sog Kilawan, og glangkalangka nog gotowanen mama' dosop nog polomotadon nog gotowanen kitu' sog masa ni Nowa kobon nitu'. ²⁷Po' og piginangon nilan, mikpoglokanlokan, mikpoginuminum, bu mimogduoy, asta sog gondow nog sinumolod si Nowa sog gagyung kitu' nog inimung non. Dadi, dangan minatong og glayas, og gotowanen koyon sog glowasan, mitipot ilan pomogla'at. ²⁸Bu ma' nitu' dosop og masa ni Lot kobon nitu'. Og piginangon nog gotowanen mikpoglokanlokan bu mikpoginuminum, mikpogdagangdagang, mikpogimula, bu mimogimung ilan nog baloy. ²⁹Tibua, sog gondow kitu' nog ginumonat si Lot sog bonua koyon nog Sodom, gomonsunoy pa migdupi' na nog gapuy bu asupri boy'a'an og glam nog gotowanen dion sog bonua koyon mitipot ilan pomatoy. ³⁰Bu domikian dosop ma' nitu' og gondow nog potongowon na og Binata' sog Kilawan.

³¹"Bu sog gondow koyon, og gotow, bila kotangan nog dia ion sog glowasan nog baloy non, ondi' na mokotagad sumolod mangoy mongalap nog balan non. Domikian dosop nog ain dia sog binalan non, di' na dosop mokotagad muli' sog baloy non. ³²Poktitukoy niu tibua og kibianbianan nog duoy ni Lot.^f ³³Dadi, simasima og mogapas nog dili kotubu' non, kobolongan ion dun. Tibua, simasima lamig non bolongan og dili kotubu' non, kongonan nog kotubu' nog da' kopus non. ³⁴Tolu'on ku dianiu, ongon dua' kotow miguboy sog glonsuan non, og gobi koyon sala kotow oiton bu og sala kotow ombagak. ³⁵Bu dua' kotow glibun, solian nilan gumiling, og sala kotow oiton bu og sala kotow sop ombagak. [³⁶Bu ongon dosop dua' kotow glaki, ditu' ilan sog binalan, og sala kotow oiton bu og sala kotow sop ombagak.]"

³⁷Dadi, og sulanggu'an'an ni Isus koyon miksak nog, "Kounutan, ain mobuan ion kinang?"

Dadi, tinabal ilan ni Isus nog, "Ain og kibotangan nog bangkoy, ditu' dosop pogdopu'oy kuman nog guakanan."

^f 17:32 Sog kopolaguy nilan tido sog Sodom, pigondi'an ilan lumingoy nog Mikpongong. Tibua, da' pogbilang og duoy ni Lot nog boy'a'an miktimaloy ion masin nog tinumogas.

Og pononggi'an pa'ali sog balulibun bu og polomasad

18

¹Tubus nitu', migustal nosop si Isus sog sulanggu'anan non koyon bianaan sog pononggi'an bagun ilan ondi' modali' kotonop mogyakin bu di' ombolong og dodomaan nilan. ²Long non dun, "Sog solabuk bonua ongon og sala kotow polomasad dion nog ondi' mondok sog Mikpongong bu da'idun og ba'asa non sog pakasiotow non. ³Bu ongon sop og balulibun dion nog kobon non mokpuli'puli' na dia sog polomasad koyon moktalu' nog, 'Na' mu akon pogulaban nog botad nog pigdang u koyon dianika.' ⁴Og sumbungan nog balulibun koyon miobon na. Tibua, og polomasad koyon ondi' non ponglenglengan masad. Sintak non, og polomasad koyon mikpikilpikil nog minsan na ondi' ion mondok sog Mikpongong otawaka onda'idun og ba'asa non sog pakasiotow non, ⁵sumboy tobangan non da og balulibun koyon po' gomonsunoy kowa'an ion nog ponutus sabap nog mosasow ion nog kopokpuli'puli' notibua og glibun koyon dianon."

⁶Ma' long nog Kounutan dun dia sog sulanggu'anan non koyon, "Tontong niu polo'ma og piginang nog polomasad koyon nog mogbigya' nog gotow, ⁷labi pa ditu' og Mikpongong nog sumugut dia sog pigotowan non nog mingoningoni dianon gobi gondow. Di' ilan nododa' potiangon, ⁸suga'id non, tobangan non nododa' ilan mogdayun. Tibua, sog tang nog kopokpuli' nog Binata' sog Kilawan dini sog dunya, ongon dota' gidoy og kodotongan non nog gotowanano nog mingandol dia sog Mikpongong?"

**Og pononggi'an pa'ali sog sala kotow parasiu
bu og sala kotow polongabat nog buis**

⁹Bu miguksug nosop si Isus nog pononggi'an non dia sog gotowanano kitu' nog balu' nilan dun midulus ilan na bu mokpotaspotas ilan dia sog pakasiotow nilan. ¹⁰"Ongon dua' kotow og minangoy mogyakin sog Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongong. Og sala kotow koyon og parasiu, bu og sala kotow sop koyon og polongabat nog buis. ¹¹Og parasiu koyon minindog mangka ion pogyakin nog, 'Mikpongong, mikposolamat u po' di' u mama' nog duma gotow nog mabak, otawaka molimbung, otawaka momabal nog kona' non duoy. Solamat po' di' u dosop mama' nog polongabat nog buis koyon. ¹²Bu dua' kali u tanan pokpuasa sog sala semana. Bu migbogoy u nog kosopulu' bahagi' nog glam nog sukatan ku.'

¹³"Tibua, og polongabat nog buis koyon, dangan migyakin, ditu' ion minangoy sog goksukoksuk bu di' tanan tumongal sog glangit kobon non moksampak nog gigdob non mangka poktalu' nog, 'Mikpongong, kololatoy mu pa akon po' akon og gotow nog bolodusaoon.'"

¹⁴Ma' long ni Isus dun dianilan, "Tolu'on ku dianiu nog og polongabat koyon nog buis, minuli' ion nog midulus, kona' og parasiu kitu'. Po' ain

og mokpotas nog bolotabat non, poboba'on ion. Tibua, ain og mokpobaba' nog bolotabat non, potason ion."

Pipia ni Isus og gombata'anan
Matiu 19:13-15, Mark 10:13-16

15 Tubus nitu', ongon og gotowanen nog mikpogoit nog gombata'anan nilan dia ni Isus bagun non ilan kodoponan.^g Tibua, dangan mitongow nog sulanggu'anan ni Isus og ma' nion koyon, pimag nilan og gotowanen koyon. **16** Tibua, sinabi ni Isus og gombata'anan koyon mangoy dianon mangka ion poktalu' sog gotowanen koyon nog, "Potiang niu og gombata'anan koyon mokpolani dianakon. Na' niu ilan pogondi'an. Po' ma' nog gombata'anan koyon, og gotowanen nog misakup sog pigdotu'an nog Mikpongong. **17** Tolu'on ku dianiu, nog simasima og di' mama' nog bata' og kotabuk non nog kopogdatu' nog Mikpongong, ondi' nododa' mokampu' sog pigdotu'an non."

Og sala kotow doyahan
Matiu 19:16-30, Mark 10:17-31

18 Tubus nitu', ongon sala kotow glaki og kounutan nog Hudyu minangoy moksak dia ni Isus nog, "Polopanad, omba'is a tokodoy. Olo gidoy sumboy inangon ku bagun ku malap og kotubu' nog da' kopus non?"

19 Tinumabal si Isus nog, "Iduma ingolanan mu ma akon nog omba'is? Saka da'idun og omba'is lual da og Mikpongong? **20** Kosunan mu da og dondagananen nog Mikpongong nog sinulat ni Muses nog, 'Na' a momabal nog kona' mu duoy, bu na' a momunu', bu na' a monakow, bu na' a tumaksi' nog gloput, bu pogbotadoy mu og gina'ama' mu.'"^h

21 Tinumabal og glaki koyon nog, "Glam non koyon pigunut u na tidu pa sog kika'an ku."

22 Dangan midongog ni Isus og tabal non koyon, tinolu'an non og gotow koyon nog, "Ngon pa solabuk kulang mu nog sumboy inangon mu. Angoy mu poksaluy og glam nog pogonganon mu mangka mu pomogoy og saluy non dia sog miskinananan po' mogdaya a dun ditu' sog glangit. Tubus nitu', pokpuli' a mangka a pogunut dianakon."

23 Tibua, dangan midongog nog glaki koyon og talu' ni Isus koyon, mipangu' ion dun po' doyahan ion tokodoy. **24** Dadi, pigbontayan ni Isus glaki koyon bu poktalu' nog, "Mologon doda' tokodoy og gotow nog doyahan nog mokampu' ion dia sog pigdotu'an nog Mikpongong.

25 Molomu pa kobian nog kamel dia sog gluang nog dialum, gaba' nog doyahan, og kampu' non dia sog pigdotu'an nog Mikpongong."

^g **18:15** Og ma'ana nog dopon ni Isus koyon, mogunut og popia non dianilan.

^h **18:20** Exodus 20:12-16

²⁶Dadi, og gotowanen nog mikodongog nog talu' ni Isus koyon, miksak ilan dianon nog, "Bila ma' nitu', sima ma buan og motabang?"ⁱ

²⁷Tinumabal si Isus nog, "Ain og di' minang nog gotow, inangon da nog Mikpongong."

²⁸Tubus nion, miksak si Piter dianon nog, "Dadi, ami buan nog lamig nami na tanan binolong og glam nog pogongonon nami bu pogunut dianika."

²⁹Tinumabal si Isus nog, "Tolu'on ku dianiu, ain ginonatan non og baloy non, og duoy non, og pigilugan non, og mokogulang non, otawaka minsan gombata'anan non sabap sog kampu' non dia sog pigdotu'an nog Mikpongong, ³⁰mokotabuk ion nog labi pa tokodoy ditu' og sugda dun dianon minsan si'oy solian non pa dini sog dunya. Bu sog binaya' nog gondow, mokalap ion nog kotubu' nog da' kopus non."

Pidonsama' nosop ni Isus tumalu' pa'ali sog kopatoy non

Matiu 20:17-19, Mark 10:32-34

³¹Tubus nitu', pinitang ni Isus og sopulu' bu dua' sulanggu'anan non koyon sog molayu'lhayu' mangka non ilan tolu'oy nog, "Posungu' ita lo' ini sog Jerusalem bu glam nog sinulat nog polomolatasanan nog talu' nog Mikpongong kobon nitu' nog pa'ali dia sog Binata' sog Kilawan posungu' na motuman ditu'. ³²Po' uokilon ion dia sog gongkoman nog gotowanen nog kona' bansa Hudyu bu mangka nilan ion pogwanwanoy bu solapsolapoy, bu mangka nilan pogdula'oy. ³³Bu tubus nion, pogdonogon nilan ion mangka nilan bunu'oy. Tibua, sog kotolu ondow non, motubu' da ion mokpuli!"

³⁴Tibua, og glam nog piktalu' ni Isus koyon, onda' kosabut nog sulanggu'anan non koyon po' og ma'ana non milingod pa dianilan. Sa'an da onda' nilan kosabut og piktalu' non kitu'.

Kiuli'an ni Isus og buta

Matiu 20:29-34, Mark 10:46-52

³⁵Dangan dali'dali' ilan na datong sog bonua nog Jeriku, ongon og buta dion pogingkud dia sog goksid nog dalan kobon non monontoli!. ³⁶Dangan mibatik non nog modakol og mikpomian, miksak ion bog olo nitu!. ³⁷Dadi, ongon tinumabal nog, "Og minian koyon si Isus, og gotow Nasaret."

³⁸Dadi, miktalu' og buta koyon nog mosikad nog, "Isus! Pangkat ni Apu! Dabid. Kololatoy mu pa akon!" ³⁹Dadi, pimag ion nog gotowanen mokuleke', ain sog gunan ni Isus. Tibua, posisaya' non tanan posikadoy og tawag non nog, "Pangkat ni Apu! Dabid! Kololatoy mu pa su'usa akon!"

ⁱ 18:26 Balu' nog gotowanen dun, sa'an mogdaya og gotow po' kisu'atan og Mikpongong dianilan.

⁴⁰Dadi, migindog si Isus mangka non dondagoy mokpitang ditu' non og gotow koyon. Dangan milani tibua dianon, sinakan ion ni Isus nog,
⁴¹"Olo og kolegan mu nog inangon ku dianika?"

Tinumabal og gotow koyon nog, "Kounutan, moleg u nog mokotongow u mokpuli!"

⁴²Dadi, miktalu' si Isus dianon nog, "Bog ma' nitu' buan, mokotongow a na. Sabap sog kopongandol mu kiuli'an ka na dun." ⁴³Bu sododu'un og gotow koyon mikotongow. Tubus nion, migunut ion dia ni Isus, kobon non mokposolamat bu moksanglit sog Mikpongong. Dangan mitongow ion nog kodokolan nog gotowanen koyon dion, miksanglit ilan dosop dia sog Mikpongong.

Si Isus bu si Sakius

19 ¹Dangan minatong na si Isus ilan nog sulanggu'anan non sog koliwagan bonua nog Jeriku, minian ilan tibua dion, ²ongon og gotow dion ngalan non si Sakius, og kounutan nog polongabatanan nog buis bu doyahan ion. ³Bu moleg ion tumontong dia ni Isus. Tibua, sabap sog kodakol nog gotow, ondi' non motongow si Isus po' ompandak ion. ⁴Dadi, ginumobok ion sog gunan nog gotowanen koyon mangka pomonek sog ditas nog kayu nog ngalan non Sikamur, bagun non motongow si Isus po' posungu' ion mian dion. ⁵Dangan mitondong si Isus dianon, tinongalan non si Sakius mangka poktalul' dianon nog, "Sakius, pogdali' a monog dini po' gondow koni, sumboy monguli'an u sog baloy mu." ⁶Dadi, migdali' lumoklus si Sakius mangka non tolima'oy si Isus ditu' sog baloy non dunut landu' og da'da'an non. ⁷Dangan mitongow nog gotowanen sog glumibut og ma' nion koyon, mikpokumodumod ilan nog, "Og gotow koni tumibaba' ma monumbaloy sog gotow nog bolodusao."

⁸Tibua, si Sakius, minindog ion mangka poktalul' dia sog Kounutan nog, "Kounutan, moktolipun numun kitu', og glam nog pogonganon ku sopoginonga' dun bogoyon ku dia sog miskinananan. Bu bila mikolimbung u dia sog gotowanen, uli'on ku dianilan pat kali nog ma' nitu' golaga' non."

⁹Dadi, miktalu' si Isus dianon nog, "Og gondow koni minatong na og tabang nog Mikpongong dia sog solod nog baloy koni. Po' ma' nini si'oy og gotow koni, og pangkat da ni Apu' Abraham. ¹⁰Po' sa'an minangoy dini sog dunya og Binata' sog Kilawan po' monontong ion nog ain mibolong kobal nog dusa nilan bagun ilan da mogawon."

Og pononggi'an pa'ali sog sin nog bulawan *Matiu 25:14-30*

¹¹Sonuk nog gotowanen mokinongog dia ni Isus, miguksug ion nog pononggi'an po' molani ilan na sog Jerusalem. Bu balu' nog gotowanen

koyon dun og kopogdatu' nog Mikpongong dali' na datong. ¹²Dadi, long ni Isus dun, "Ongon og motas nog gotow nog minangoy sog molayu' nog bonua bagun ion motondu' mogdatu' mangka si'oy ion uli". ¹³Tibua, mangka si'oy ion gonat, pilimud non poguna og sopulu' kotow nog sosoligananan non mangka non ilan pomogoyoy monolabuk nog sin nog bulawan sog monala kotow dianilan kobon non momilin dianilan nog sin koyon gomiton nilan po' bagun mogbata' solian nog da' pa ion datong. ¹⁴Tibua, pikongitan ion nog salu bonua non. Dadi, dangan mikolikudlikud tibua ion, ongon pilondug nilan nog gotowanano nog moktalu' ditu' nog ompok ilan nog ion og mogdatu' dianilan. ¹⁵Tibua, miimung da ion nog datu' mangka ion uli'. Dangan minatong ion dia sog bonua non koyon, tinugun non og pimogayan non kitu' nog sin nog bulawan po' bagun non kosunan bog andun og guntung nog monala kotow dianilan.

¹⁶"Og tigana' matong nog sosoligan non miktalu' nog, 'Kounutan, og solabuk sin nog bulawan nog binogoy mu kitu' dianakon, mikuntung u dun laga' sopulu' sin nog bulawan.'

¹⁷"Dadi, tinumabal og kounutan non koyon nog, 'Kisu'atan u tokodoy nog ginang mu koyon. Omba'is a doda' nog sosugu'on. Dadi, kosoligan ka ma sog bata'bata' balan, uokilon ku dianika og mogokbit dia sog sopulu' koliwagan bonua.'

¹⁸"Tubus nion, minatong dosop og kodua' sosoligan non mangka poktalu' nog, 'Kounutan, og solabuk sin nog bulawan nog binogoy mu kitu' dianakon, mikuntung u dun laga' lima sin nog bulawan.'

¹⁹"Tinumabal sop og kounutan non koyon nog, 'Dadi, uokilon ku dianika og mogokbit dia sog lima buk koliwag bonua.'

²⁰"Tubus nion, minatong dosop og sala kotow sosoligan non mangka poktalu' nog, 'Kounutan, koni og sin kitu' nog tinulun mu dianakon. Pinutus u ini mahatul nog munsala mangka u bunioy ²¹sabap sog gondok u dianika. Po' kosunan ku nog ika lenlen a nog gotow. Mongalap a minsan kona' nika dili gapu' non. Bu gumani a nog kona' nika og mimula dun.'

²²"Tinumabal og kounutan non koyon nog, 'Ika, molaton ka nog sosugu'on! Og talu' mu koyon muli' dianika. Long mu pa dun nog akon lenlen u nog gotow nog mongalap u nog kona' u gapu' non bu gumani u nog kona' u og mimula dun. ²³Iduma da' nika mobuan togu'oy sog bangku og sin koyon bagun mogbata' mangka u si'oy olapoy dianika bila matong u na?' ²⁴Mangka og kounutan non koyon poktalu' dianilan nog pogindog dion nog, 'Alap niu og sin koyon dianon mangka niu bogoyoy dia sog sosoligan kitu' nog mikuntung nog sopulu' sin og bulawan.'

²⁵"Tibua, tinumabal og gotowanano koyon, 'Kounutan, iduma ma' nion ma nog saka, ongan na tanan sopulu' sin bulawan non?'

²⁶“Dadi, tinumabal og kounutan nilan koyon nog, ‘Tolu'on ku dianiu, ain ongon dianon, dungagan pa dianon. Tibua, ain da'idun dianon, minsan og dakoldakol non na owa'on pa dianon. ²⁷Bu kitu' si'oy og minanta dianakon nog ompok kitu' pogdotu'an dianakon, oit niu dini mangka niu bunu' dini sog sungu'an ku.’”

Og ba'asa dia ni Isus kosolod non ditu' sog Jerusalem
Matiu 21:1-11, Mark 11:1-11, Jan 12:12-19

²⁸Dangan midoksu' ni Isus suksugoy og pononggi'an non koyon, miguna ion ompanow posungu' ditu' sog Jerusalem sog gunan nog glumpuk nog gotowanen koyon. ²⁹Dangan dali' na ion sog Betpage nog molani sog bonua nog Betani, dia sog pun bilid nog bulud nog Olibu, dinondag non moguna ditu' og dua' kotow sulanggu'anen non koyon. Bu miktalu' ion nog, ³⁰“Angoy amu sog gimbolayan koyon. Bu bila matong amu dion, mokotongow amu nog nati nog asnu' inikotan nog onda' pa sibon sokoyoy. Ubad niu bu oit niu dini. ³¹Bu bila ongon og moksak dianiu bog iduma ubadon niu ma og nati koyon, tabal niu nog ongon og kobalan nog Kounutan dun.”

³²Dadi, mipanow og dua' kotow koyon bu mitongow nilan doda' og glam nog piktalu' ni Isus kitu' dianilan. ³³Dadi, inubad nilan og gikot nog nati koyon. Solian nilan mubad dun, miktalu' og gapu' non nog, “Olo og balan niu mubad nog nati nami koyon?”

³⁴Tinumabal ilan nog, “Ngon og kobalan nog Kounutan dun.”

³⁵Dadi, inoit nilan og nati koyon ditu' ni Isus, mangka nilan onigoy nog glogdoy nilan og tolinting non mangka nilan posokoyoy si Isus dion. ³⁶Dangan pipanow na ni Isus og nati koyon, og gotowanen koyon dion, pingdondam nilan og sulagbon nilan dia sog dalan koyon nog bianan ni Isus. ³⁷Dangan dali'dali' na datong si Isus sog koliwagan bonua nog Jerusalem dia sog diksunan sog bulud nog Olibu, landu' kodakol og sulanggu'anen non, og glam nilan mikpoksanglit ilan nog mosikad sog Mikpongong dunut da'da'an nilan sabap sog glam nog kosobu'sobu' nog piginang ni Isus nog mitongow nilan. ³⁸Long nilan dun, “Pipia og datu' nog minangoy na dini bianan sog ngalan nog Mikpongong! Ongon gomigus sog glangit bu kotas nog gadab dia sog Mikpongong!” ³⁹Bu ongon og parasiuanan dion sog glumpuk koyon. Miktalu' ilan dia ni Isus nog, “Polopanad, pomag mu pa mokuleke' og pigotowan mu koyon!”

⁴⁰Tibua, tinabal ilan ni Isus nog, “Tolu'on ku dianiu, bila ondi' ilan mokuleke', og batuanan og sumukli mogekes.”

Piksogowan ni Isus og gotowanen sog Jerusalem

⁴¹Pinipini nilan matong sog Jerusalem, dangan mitongow ni Isus og koliwagan bonua koyon, miksogow ion, ⁴²kobon non moktalu' nog,

j 19:30 Og asnu koni mama' nog bayu'baya' nog kuda'!

“Omba’is bosia somo’ misabut niu gondow koni bog olo bianan dun bagun matong og kotikna’ sog bonua niu koni. Tibua, numun kitu’ milingod na dia sog mata niu. ⁴³ Po’ matong gondow nog gubaton amu nog banta niu, poglibutan nilan amu mahatul sog bonua niu koni bagun da’idun mokopolaguy dianiu ⁴⁴ mangka nilan amu pongulo’atoy bata’ mogulang dianiu. Bu asta og baloyanan sog bonua niu koni, tipoton monggoba’ nog bantaanan niu. Sa’an ma’ nion og kobianbianan niu kobal nog da’ niu kilolaoy og kodatong nog Mikpongong dianiu.”

Si Isus minangoy sog Baloy nog Poktomuyandia sog Mikpongong
Matiu 21:12-17, Mark 11:15-19, Jan 2:13-22

⁴⁵ Dangan minatong si Isus sog Jerusalem, sinumolod ion sog glomalomaan nog Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongong mangka non pomugowoy og gotowanen koyon nog mikpogdaggangdagang dion ⁴⁶ kobon non moktalu’ dianilan nog, “Sinulat dia sog Kitab og talu’ nog Mikpongong, nog og baloy non, og baloy nog pogyokinan.^k Tibua, inimung niu nog glihanan nog polonakowanen.”

⁴⁷ Gondow gondow og piginangon ni Isus momali dion sog Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongong. Bu og mokokotas nog boliananan, bu og polopanadanan nog botad nog bansa Hudyu, bu og kobogolalan dion sog bonua koyon, piksipian nilan bosia munu’ si Isus. ⁴⁸ Tibua, da’idun og bianan nilan dun po’ glam nog gotowanen koyon dion minginongog mahatul dia sog gustalan non.

Sinak nilan og piktiduan nog baya’ ni Isus
Matiu 21:23-27, Mark 11:27-33

20 ¹Ongon gondow non, si Isus mikpanad dia sog gotowanen sog Baloy nog Poktomuyan koyon dia sog Mikpongong bu migustal pa’ali sog Gomba’is nog Guksugan. Solian non mokpanad, og mokokotas nog boliananan, bu og polopanadanan nog botad nog bansa Hudyu, asta og kobogolalan dion, minangoy ilan dion ni Isus ²mangka ilan poksak nog, “Olo og baya’ mu moginang nog ma’ nion koyon? Bu sima migbogoy nog baya’ koyon dianika?”

³Tinabal non ilan nog, “Sakan ku dosop amu. Talu’ niu dianakon ⁴sima og migbogoy nog baya’ dia ni Jan nog Polomunyag nog momunyag nog gotowanen? Og Mikpongong ta’ otawaka og gotow?”

⁵Dadi, miksinaksakoy ilan, nog ilan bu ilan bog olo og tabal nilan sog sak ni Isus koyon. Ma’ long nilan dun, “Bila ini tolu’on ta nog dia tidu sog Mikpongong og baya’ ni Jan, tobalon non ita nog iduma buan onda’ ita ma tud dianon? ⁶Tibua, bila sop tolu’on ta nog tidu dia sog gotow og

^k 19:46 Isaya 56:7

baya' non koyon, gomonsunoy og gotowanen koni dini mokpogbuat ilan mangka nilan ita botuoy. Po' og tud nilan si Jan, ion og polomolatas nog talu' nog Mikpongong." ⁷Dadi, tinumabal ilan nog ondi' nilan kosunan bog ain miktidi og baya' non koyon.

⁸Dadi, miktalu' sop si Isus nog, "Bila ma' nitu', ondi' u sop posunon dianiu bog sima og migbogoy dianakon nog baya' nog mokopoginang u nog ma' nini koni."

Og pononggi'an pa'ali sog gotowanannog minaksa nog glupa'

Matiu 21:33-46, Mark 12:1-12

⁹Tubus nion, miguksug nosop si Isus nog len pononggi'an sog gotowanen koyon dion. Ma' long non dun, "Ongon og gotow nog togo lupa' nog pimulanan non nog bolagon nog ngalan non og paras. Tubus nitu', piaksa non sog gotowanen, mangka ion panow sog len bonua. ¹⁰Dangan minatong na og tang nog pongpu'on na og bunga nog pomulan non koyon, dinondag non sala kotow sosoligan non mangoy mongabat nog bahagi' non ditu' sog gotowanen kitu' nog minaksa nog pomulan non koyon. Tibua, dangan ion minatong ditu', pigdanog nog gotowanen koyon mangka nilan dondagoy muli' nog da'idun tanan og mipitang non. ¹¹Tubus nitu', dinondag non nosop og len sosoligan non mangoy mongabat. Tibua, pigdanog nilan dosop ion bu solapsolapoy mangka nilan dondagoy muli' nog da'idun mipitang non. ¹²Dadi, dinondag non nosop og kotolu mangoy mongabat. Tibua, ma' nitu' dosop og piginang nilan dianon mangka nilan ion bugowoy.

¹³"Dadi, miktalu' og gapu' nog glupa' koyon nog, 'Olo gidoy og pondayan ku? Ma' nini og pondayan ku! Popongoyon ku og bata' u ditu' nog kololaman ku po' tingala pogodaban nilan pa ion.'

¹⁴"Tibua, dangan mitongow nilan og bata' non koyon, mikpoksitalu' ilan nog, 'Koyon na, og bata' nog gapu' nog glupa' koni. Bunu'on ta ion bagun da ita na og mokakod nog glupa' non koni.' ¹⁵Dadi, pigloguyud nilan ditu' sog molayu' mangka nilan bunu'oy."

Dadi, ma' long ni Isus dun, "Olo gidoy og gondunon nog gapu' nog glupa' koyon dianilan? ¹⁶Ongoyon non pomunu'oy og minaksa koyon mangka non bogoyoy og glupa' non koyon dia sog len gotowanen."

Og gotowanen koyon nog minginongan dia ni Isus, dangan midongog nilan og talu' non koyon, mikponabal ilan nog, "Polosili le og ma' nion koyon!"

¹⁷Dadi, pigbontayan ilan ni Isus mangka non ilan sakoy nog, "Dadi, bila ma' nitu' buan, olo ma gidoy og poksabut niu sog sinulat kitu' dia sog Kitab nog, 'Og batu kitu' nog mosolag nog pigbongkis nog polongimung nog baloy, miimung tanan nog bololaga' nog polongkapan sog glam non."¹

¹ 20:17 Salmu 118:22

¹⁸ Simasima og ombuksak sog batu koyon molupot nododa' og glawas non. Bu ain sop og kolobu'an nog batu koyon, ompusat og glawas non dun."

Og sak pa'ali sog kopogbayad nog buis
Matiu 22:15-22, Mark 12:13-17

¹⁹ Dangan ion ma' nion, og polopanadanano nog botad nog bansa Hudyu bu og mokokotas nog boliananan koyon, moleg ilan bosia mukpa' dia ni Isus nog sododu'un po' misabut nilan nog ilan pigdolilan ni Isus koyon. Tibua, ondi' nilan dosop minang po' mondok ilan sog kodokolan nog gotowanano koyon dion. ²⁰ Dadi, piktim'aanan nilan si Isus bu tinumindan ilan nog gotow nog balu'balu' moktantu ilan, po' og pondayan nilan bagun nilan mosa'ut si Isus bianne sog talu' non mangka nilan ion uokiloy dia sog baya' nog gubernador. ²¹ Dadi, miksak og gotowanano koyon dia ni Isus nog, "Polopanad, kosunan nami nog og piktal' mu koyon bu og pokponadon mu koyon dianami modulus. Bu kisunan nami dosop nog ondi' a mogbigya' nog gotow. Bu og pikpanad mu dumalan dia sog polomotadon nog glegan nog Mikpongong. ²² Dadi buan, mogbayad ita ta' nog buis dia ni Sisar otawaka ondi'?"

²³ Tibua, kisunan ni Isus bog olo og punan nilan koyon moksak. Dadi, tinabal non ilan nog, ²⁴ "Potongowoy niu dow akon nog sin. Sima og glodawan nog tinagu' dia sog sin koyon? Bu sima og ngalan nog sinulat koyon dion?"

²⁵ Long nilan dun, "Si Sisar ma."

Miktal' si Isus nog, "Dadi, bogoy niu dia ni Sisar ain dianon. Bu bogoy niu dosop dia sog Mikpongong ain dianon."

²⁶ Dadi, og gotowanano koyon, ondi' nilan kopogolapsobapan si Isus dia sog kodokolan nog gotowanano bianne sog talu' non. Bu sabap sog kisobu'an ilan dun, da' ilan pokopogonekonek nog tabal ni Isus koyon.

Og sak pa'ali sog kopokpotubu' nog gotowanano tidu matoy
Matiu 22:23-33, Mark 12:18-27

²⁷ Ongon sadusiuanan dion minangoy moksak ditu' ni Isus. Og gotowanano koyon ondi' ilan tumud nog ongon motubu' tidu matoy. Dadi, miksak ilan dia ni Isus nog, ²⁸ "Polopanad, ma' long nog sinulat kitu' ni Muses dianita nog bila sala kopogduayan nog matoy og glaki non nog saka da'idun og bata' nilan, sumboy og balulibun koyon pogduoyon nog pimikitano bagun da bila mogbata' ilan, mimung da ma' nog bata' nilan nog glaki non kitu' tigana'. ²⁹ Ati, ongon pitu kotow mogilug nog lunsan laki. Og gulangbata' koyon dianilan migduoy nog saka minatoy nog da' ilan pa pogbata'. ³⁰ Tubus nitu', pigduoy nosop nog dumapit sog gulangbata' ³¹ og balulibun koyon saka minatoy nosop nog da' ilan pa pogbata'. Tubus nitu', pigduoy nosop ion nog kotolu. Asta mipogduoy

non og pitu kotow pomogilug koyon nog mikpomatoy ilan saka da' ilan pogbata'. ³²Da' ion kobon, og balulibun koyon minatoy dosop. ³³Dadi, bila matong gondow nog potubu'on og gotowanana tidu matoy, sima ma og glaki nog glibun koyon saka og pitu kotow koyon mikobian mogduoy dianon?"

³⁴Tinumabal si Isus nog, "Og gotowanana numun koni dini sog dunya glibun laki mokpogduoy. ³⁵Tibua, sog binaya' nog gondow, ain og patut potubu'on nog Mikpongong tidu matoy, ondi' ilan na mokpogduoy ³⁶po' mama' ilan na nog moloikatanan nog Mikpongong po' ondi' ilan na matoy. Bu sabap nog pitubu' ilan na nog Mikpongong tidu matoy, miimung ilan na nog gombata'anan nog Mikpongong. ³⁷Po' minsan si Muses mokotaksi' nog ngon og motubu' tidu matoy. Po' kobon nitu', sinulat non og talu' nog Mikpongong nog midongog non dia sog polompung nog mitongow non mikpoglila'. Iningolanan ni Muses og Pogbaya' nog ion og poktomuyon kitu' ni Abraham, ni Isak, bu ni Jakub.

³⁸"Og ma'ana nog tinalu' non kitu', og Mikpongong, kona' ion og poktomuyon nog ain minatoy, suga'id non, ain og totubu'. Po' ain og gotow nog dia non, og glam nilan totubu'."

³⁹Dadi, og duma polopanadanan nog botad nog bansa Hudyu mikpoktalu' nog, "Polopanad, misugat tokodoy og tabal nika koyon!"
⁴⁰Bu da'idun na ginumilu' moksak mokpuli' dianon.

Og sak pa'ali sog Kristu
Matiu 22:41-46, Mark 12:35-37

⁴¹Tubus nion, miksak si Isus dia sog polopanadanan koyon nog botad nog bansa Hudyu nog, "Olo gidoy og poktolu'on koyon nog og Kristu nog ion og pangkat ni Dabid? ⁴²Saka dia sog bobatan nog sinulat ni Dabid ma' nini og tinalu' dun, 'Og Pogbaya' miktalu' dia sog Kounutan ku, ingkud a sog dapit glintu u ⁴³asta imungon ku og bantaanan mu nog gindogan nog botis mu."^m

⁴⁴Dadi, bila si Dabid, iningolanan non ma og Kristu nog Kounutan non, olo ma og kipongkatoy ni Dabid dianon?"

Og gustalan pa'ali sog polopanadanan nog botadnog bansa Hudyu
Matiu 23:1-36, Mark 12:38-40

⁴⁵Sonuk nog glam nog gotowanana mokinongog dia ni Isus, miktalu' ion dia sog sulanggu'anen non nog, ⁴⁶"Pokpotubud amu dia sog polopanadanan nog botad nog bansa Hudyu po' loliagon ilan monapot nog ponopoton nog molambak bila mokpanowpanow ilan po' moleg ilan pogodaban bu golunon nog gotowanana bila dia ilan sog kosompagan. Bu

^m 20:43 Salmu 110:1

bila dia ilan sog baloy nog poglumpukan nog bansa Hudyu, kolegan nilan dia ilan pingkudoy sog gingkudan nog mokokotas nog gotow. Bu ma' nitu' dosop bila dia ilan sog kologya'an. ⁴⁷Bu ginang nilan moglimbung dia sog balulibunan bagun nilan malap og gakodanan nilan. Tubus nitu', bila mogyakin ilan, popoyaton nilan tokodoy po' balu'balu' molongas ilan da nog gotow. Tibua, sog gunan nog gondow, ombogat tokodoy og polihala' nog Mikpongong dia sog gotowanana koyon nog ma' nion."

Og bogoy nog balulibun sog Mikpongong

Mark 12:41-44

21 ¹Dangan tinumingag si Isus, mitongow non og doyahananan solian nilan mokponulod nog bogoy nilan dia sog poktugu'an nog bogoy sog Mikpongong nog dia sog Baloy nog Poktomuyon koyon. ²Bu mitongow non dosop og balulibun nog miskinan tinumulod nog bogoy non dia sog Mikpongong golaga' nog dua' lad sin. ³Dadi, miktalu' si Isus nog, "Tolu'on ku dianiu, og binogoy nog balulibun koyon labi pa dia sog bogoy nog duma gotowanana koyon dion. ⁴Po' og doyahananan koyon, sa'an mikobogoy ilan po' ngon dianilan. Tibua, og balulibun koyon, tinipot non mogbogoy og glam nog sukatana non."

Og gindanan nog gimpusan nog gondow

Matiu 24:1-14, Mark 13:1-13

⁵Ongon dumaanan ni Isus dion nog pigdolit nilan og Baloy koyon nog Poktomuyan nog landu' na kolongas og bantuk non po' pimotangan nog batu koyon nog mokpogdilapdilap bu pingdo'itdo'itan nog pimogoy nog gotowanana dia sog Mikpongong. ⁶Dadi, miktalu' si Isus nog, "Og glam nog mitongow niu koyon, ngon gondow non, minsan solabuk si'oy og polongkapan non koyon nog batu, da'idun nododa' mosama' dun dia sog kibotangan koyon po' glam non koyon motipot pomoktugban."

⁷Dadi, miksak og gotowanana koyon dia ni Isus nog, "Polopanad, nanu gidoy ion kotuman? Bu olo og gindanan dun nog posungu' na motuman og pigolong mu koyon?"

⁸Tinumabal si Isus nog, "Pokpotubud amu bagun amu di' kolimbungan. Po' modakol og matong nog gomiton nilan og ngalan ku. Tolu'on nilan nog ilan dow og Kristu. Bu moktalu' ilan dosop nog minatong na og tang nog dali' na bungkas. Tibua, na' amu tokodoy mogunut dun. ⁹Bu bila ongon og modongog niu nog mogbunu' bu og sasow, na' amu kondokan dun po' og glam non koyon sumboy nododa' mian pa poguna. Tibua, kona' pa ion og doksu'an."

¹⁰Bu long pa ni Isus dun, "Og binonsaan mokpogbunu' ilan bu ilan. Bu og pigdotu'an mantu dosop sog len pigdotu'an. ¹¹Bu ongon dosop mian nog mosikad nog glinug, bu og gunus, bu og mosakit sog ainain nog

bonua. Bu modakol og kosobu'sobu' bu kondokondok nog gindanan nog motongow tidu sog glangit.

¹²“Tibua, mangka si'oy datong og glam nog pogolongan ku koni, pongukpa'an amu mangka solapsolapoy. Tubus nitu', mangka nilan amu pitangoy sog baloyanan nog poglumpukan nog bansa Hudyu po' ukumon nilan amu bu kolobusuoy. Pitangon nilan dosop amu dia sog kodotu'ananan bu gubernadoranan sabap sog kopokokunut niu dianakon. ¹³Bu koyon og biana niu mokopoguksug nog Gomba'is nog Guksugan dianilan. ¹⁴Tibua, sog da' pa datong og tang koyon, popagon niu og pomikilan niu. Bu na' amu mosusa bog olo og tabal niu dianilan. ¹⁵Po' bogayan ku da amu nog kotoan bagun amu moto tumabal dianilan, bagun da og minanta kitu' dianiu, di' nilan amu kontuan. ¹⁶Bu sog tang koyon, minsan og mokogulang niu, bu og putupusodanan niu, bu og pigoloanan niu, bu og pakasibata'anana niu, ilan tanan og mogdang dianiu dia sog gukum. Bu og duma dianiu pomunu'on nilan tanan. ¹⁷Bu pokongitan amu nog glam nog gotowanen sabap sog kopokokunut niu dianakon. ¹⁸Tibua, onda'idun da minsan sobalu si'oy og buk niu og mogla'at.ⁿ ¹⁹Sa'an popagon niu og kopongandol niu po' bila mokogaga amu, malap niu og kotubu' nog da' kopus non.”

Pidonsama' ni Isus tumalu' og kopogla'atnog koliwagan bonua nog Jerusalem
Matiu 24:15-21, Mark 13:14-19

²⁰Bu ma' long sop ni Isus dun, “Bila motongow niu na nog og Jerusalem poglibutan na nog sundaluanan nog banta nilan, dion kosunan niu na nog og bonua koyon dali' na lo'atoy. ²¹Bu sog tang koyon, ain og mikpogonong kitu' sog bonua nog Judia, sumboy mokpolaguy ilan na sog kobukidan. Bu ain og mikpogonong sog koliwagan bonua nog Jerusalem, sumboy lumuas ilan na. Bu ain sop dia sog glowasan, sumboy di' ilan na sumolod puli!. ²²Po' ion non ion og pigolong kitu' nog posinsa og kotumanan nog sinulat kitu' dia sog Kitab. ²³Sog tang koyon, kololatlolat ain bodosanan bu ain og tigubata' po' ngon og kolumbeketan nilan. Po' landu' og sinsaan dia sog bonua koni sabap sog polihala' nog Mikpongong dia sog gotowanen koyon. ²⁴Bu og duma dianilan pomunu'on biana sog kalis. Bu og duma pomihagon mangka pitangoy sog glam nog bonuaanan sog gliwag nog dunya. Bu og Jerusalem poglogekon na nog gotowanen nog kona' Hudyu, asta motoktub na og kopogbaya' nilan sog bonua koyon.”

Og kopokpuli' nog Binata' sog Kilawan
Matiu 24:29-35, Mark 13:24-31

²⁵Ma' long sop ni Isus, “Bu ongon og gindanananan nog kosobu'sobu' dia sog gondow, dia sog bulan, bu dia sog bitunanan. Bu ain dia sog

ⁿ **21:18** Og ma'ana non, matoy ilan si'oy, og glimukud nilan motabang da.

glupa'an, ngon og binonsaan nog mosusa bu kondokan sabap sog doguk nog nabok sog dagat nog landu' na koluksang. ²⁶Bu og gotowanano sog tang koyon, kowa'an ilan nog tulik sabap sog gondok nilan po' mosusa ilan bog olo gidoy og kodoksu'an nog mokpogdatong koni sog dunya. Po' minsan og gondow bu og bulan bu og bitunanan, moksop na og botang nilan. ²⁷Sog tang koyon, motongow nilan og Binata' sog Kilawan posungu' matong mogunut dia sog ginampol, bu dunut landu' silow og kotas nog baya' non. ²⁸Dadi, bila moktolipun na motuman og glam nog piktal' u koni dianiu, simpan niu og pomikilan niu bu pogloliag amu po' dali' amu na gowonoy nog Mikpongong."

²⁹Tubus nitu', miguksug nosop si Isus nog pononggi'an dianilan, "Pikil niu polo'ma og kayu koyon nog ngalan non og igera, bu asta glam nog kayuanan. ³⁰Bila motongow niu nog mibogudawon na, kosunan niu na nog dali' na og timpu podos. ³¹Domikian dosop nog bila motongow niu na og glam nog piktal' u koni mituman na, kosunan niu nog dali' na datong og kopogdatu' nog Mikpongong.

³²"Po' tolu'on ku dianiu, mangka si'oy kotipot pomatoy og gotowanano numun koni, motuman na og glam nog piktal' u koni dianiu. ³³Og glangit bu glupa'an solianlian da, tibua, og talu' u moksampoyumul nododa!"

Sumboy mongmohilat

³⁴Bu miktal' sop si Isus nog, "Pokpotubud amu tokodoy bagun og pikilan niu di' moit sog gloliag nog dinunya, mama' nog moglangulangu, otawaka kosusa nog kotubu' niu. Po' bila matong og gondow nog matong u, gomonsunoy kotokowan amu dun, mama' nog mitaban amu nog giman. ³⁵Po' og gondow koyon matong nododa' sog glam nog gotowanano sog gliwag nog dunya koni. ³⁶Sa'an sumboy kobon non pongmohilat amu mangka amu pogyakin bagun amu bogayan nog Mikpongong nog pagas moglogaga nog glam nog posungu' koyon matong, bu bagun amu dosop mokopongadap dia sog Binata' sog Kilawan."

³⁷Dadi, gondow gondow si Isus mokpanad dia sog Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongong. Bu bila gobi, ditu' ion pogonong sog bulud nog Olibu. ³⁸Bu og gotowanano sop, mosolom ilan ditu' sog Baloy nog Poktomuyan mangoy monginongog nog gustalan ni Isus.

Migupakat ilan pa'ali sog kobunu' nilan dia ni Isus
Matiu 26:1-5, Mark 14:1-2, Jan 11:45-53

22 ¹Sog tang koyon, dali' na datong og kologya'an nog bansa Hudyu nog ngalan non Pan Nog Da' Potulinoy bu og kodua' ngalan non og Liniusan. ²Og mokokotas nog boliananan bu og polopanadanano nog botad nog bansa Hudyu, kobon non monontong ilan nog pondayan nilan bagun nilan ombunu' si Isus po' mondok ilan mokpogulek og gotowanano.

Minangoy si Judas mogupakat ditu' sog mokokotasnog boliananan
Matiu 26:14-16, Mark 14:10-11

³Tubus nitu', og sala kotow sog sopulu' bu dua' sulanggu'anana ni Isus koyon nog si Judas Iskariot, sinongan ni Kindagow. ⁴Dadi, minangoy si Judas sog mokokotas nog boliananan bu dia sog kounutananan nog polongipat nog Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongan. Inangoy non ilan upokatoy bog olo og bianaan non muakil dia ni Isus dianilan. ⁵Dadi, dangan midongog nog gotowanano koyon og talu' ni Judas, mikpogda'da' ilan, bu piksolobukan nilan nog tindanan nilan ion. ⁶Bu dangan sinumangu' na si Judas dun, pingontongan non nog pondayan bagun non muakil si Isus dianilan nog mondomb di' kosunan nog gotowanano.

Og gimpusan ni Isus bu og sulanggu'anana nonmogadap moglobungan
Matiu 26:17-25, Mark 14:12-21, Jan 13:21-30

⁷Dadi, minatong og gondow nog kologya'an nilan koyon nog Pan Nog Da' Potulinoy. Bu og gondow koyon, momalas ilan dosop nog nati nog bilibili nog sinimpan dia sog ginang nilan koyon nog ngalan non Liniusan. ⁸Dadi, sinugu' ni Isus og dua' kotow sulanggu' non nog si Piter bu si Jan, nog mangoy ilan moksimpan nog globungan nilan nog iningolanano nilan Liniusan.

⁹Dadi, miksak ilan nog, "Ain nika ma ami dondagoy moksimpan nog globungan koyon?"

¹⁰Tinumabal si Isus nog, "Bila matongamu sog koliwagan bonua koyon, ongon lumumpak dianiu nog glaki pokpisan nog ba'ling. Bu pogunut amu sog baloy nog ain solodan non. ¹¹Bu mangka niu talu' sog gapu' nog baloy koyon nog, 'Og Polopanad miksak bog ain dow og dugu kitu' nog poglobunganano nilan nog sulanggu'anana non sog gondow nog Liniusan?' ¹²Bu potongowon non da dianiu og mosolag nog dugu dia sog ditas nog baloy koyon sog kodua' lengkat non. Sagad na og glam non ditu' og botangan niu nog globungan. Ditu' niu pogasip og glam non."

¹³Dadi, mibanow og sulanggu'anana koyon bu mitongow nilan doda' og glam nog piktalu' ni Isus kitu' dianilan. Dadi, pigasip nilan og globungan koyon nog iningolanano nog Liniusan.

Miglobungan na si Isus ilan nog sulanggu'anana non
Matiu 26:26-30, Mark 14:22-26, 1 Korintu 11:23-25

¹⁴Dangan miglobungan ilan na, si Isus ilan nog sosugu'onanano non, mikpongadap ilan na dia sog dulang koyon. ¹⁵Miktaluu' si Isus dianilan nog, "Ma' nini lo' og glegan ku tokodoy nog mangka u si'oy kosinsa, mogadap ita pa poguna kuman nog dulang koni nog Liniusan. ¹⁶Tolu'on ku dianiu, nog ondi' u na kuman dun mokpuli' tontal da nog di' motuman og tantu ma'ana nini ditu' sog pigdotu'an nog Mikpongan."

¹⁷Inimud ni Isus og saguk koyon dion bu posolomatoy sog Mikpongong mangka ion poktal' dianilan nog, "Tabuk niu ini mangka niu pogbabahagi!. ¹⁸Po' tolu'on ku dianiu, nog ondi' u na minum nini mokpuli' tontal da di' matong og pigdotu'an nog Mikpongong."

¹⁹Mangka non nosop imudoy og pan koyon bu posolomatoy sog Mikpongong mangka non pomitakoy bu pomogoyoy dianilan kobon non moktal' nog, "Koni og glawas u nog bogoyon ku nog poglokat dianiu. Inang niu ini nog pomondoman niu dianakon."

²⁰Bu ma' nitu' dosop, dangan mitubus ilan moglobungan, inimud non nosop og saguk kitu' mangka poktal' nog, "Og saguk koni og tanda' nog bogu pasad nog Mikpongong dianiu bu og dugu' u nog ombuyus miimung og pagon non dia sog kobo'isan niu. ²¹Tibua, og gotow kitu' nog posungu' muakil dianakon sog gla'at, migadap ami kuman numun kitu'! ²²Po' og Binata' sog Kilawan matoy nododa' po' ma' nitu' og baya' nog Mikpongong. Tibua, kondokondok tokodoy og doksu'an nog gotow koyon nog mongula'at dianon."

²³Dadi, mikpoksinsaksakoy ilan bu ilan bog sima gidoy ion og pogolongan non koyon.

Migagow ilan bog sima motas dianilan

²⁴Tubus nitu', mikpoksusi og sulanggu'an'an non koyon bog sima dianilan mimung og motas. ²⁵Dadi, miktalu' si Isus dianilan nog, "Og kodotu'an nog kona' Hudyu, pogboya'an nilan og pigotowan nilan. Bu ain og mikpogbaya' kitu', ginolal nilan og dili glawas nilan nog Musiba' nog Pakasi non. ²⁶Tibua amu, na' amu moglogiling dianilan. Suga'id non, ain og motas dianiu, sumboy ion ma' nog kongudan sog glam non. Bu ain og moglokounutan, sumboy ion ma' nog sosugu'on. ²⁷Po' sima buan og motas, og kinuman otawaka og migdulang koyon dianon? Motas nododa' ain og kinuman. Tibua akon, dini u nog mikologad u dianiu.

²⁸Po' amu og minunung dianakon sog glam nog glogon nog kibianbianan ku. ²⁹Dadi, bogayan ku amu nog baya' moglokounutan mama' dosop nog binogoy nog Gama' u dianakon nog baya' moglokounutan ³⁰bagun amu da mokadap dianakon kuman bu minum dia sog pigdotu'an ku. Bu mingkud amu dosop sog gingkudan datu' mongukum dia sog sopulu' bu dua' pangkat ni Apu' Israel."

Pidonsama' ni Isus tumalu' nog sonsingan ion ni Piter *Matiu 26:31-35, Mark 14:27-31, Jan 13:36-38*

³¹Tubus nion, miktalu' si Isus dia ni Piter nog, "Simun, pokinongog a. Si Kindagow tinugdak nog Mikpongong sumisig dianiu po' bagun kosunan bog sima og mosiboy. ³²Tibua, pigyokinan ku ika Simun, dia sog Mikpongong nog ondi' ombolong og tud mu. Tibua, gumuya' si'oy og

kopongandol mu, sog tang nog mokpuli' a dianakon, pongimogonoy mu og kopongandol nog pigilugananan mu koni."

³³Tinumabal si Piter nog, "Kounutan ku, unungan ku nododa' ika minsan si'oy sog kolobusuan asta sog kopotayan."

³⁴Tinabal ion ni Isus nog, "Tolu'on ku dianika Piter, mangka si'oy poktukala' og manuk bombus, tolu kali mu na akon sonsingoy nog di' mu akon kilolaan."

³⁵Tubus nion, sinakan ni Isus og sulanggu'an'an non koyon nog, "Sog dinondag u kitu' amu ompanow nog pigondi'an ku amu mokpitang nog sin, bu og togu'an nog balan, bu og pongyangapak, kionda'an amu ta' nog minsan olo?"

Sokali' ilan tinumabal, "Onda' ma!"

³⁶Dadi, miktalu' si Isus, "Motud ion. Tibua, numun koni miksop na. Dadi, ain dianiu nog togo sin otawaka togo togu'an nog balan, sumboy pitangon non bila ompanow. Bu ain dianiu nog da'idun og kalis non, sumboy poksaluy non og glogdoy non bagun pa mokosaluy nog kalis.

³⁷Po' tolu'on ku dianiu nog sumboy motuman dianakon og sinulat kitu' sog Kitab nog, 'Sinunu' ion dia sog mokolaton nog gotow.'^o Po' og sinulat kitu' pa'ali dianakon, posungu' na motuman."

³⁸Tubus nitu', miktalu' og sulanggu'an'an koyon nog, "Kounutan, ongon og dua' buk kalis nami dini."

Dadi, tinumabal si Isus, "Pada na!"

Minangoy mogyakin si Isus sog bulud nog Olibu

Matiu 26:36-46, Mark 14:32-42

³⁹Tubus nitu', linumuas si Isus mangka angoy sog bulud nog Olibu po' ma' nitu' og kiloyaman non. Bu og sulanggu'an'an non migunut dianon.

⁴⁰Dangan minatong ilan sog bulud koyon, miktalu' si Isus dianilan nog, "Pogyakin amu bagun amu ondi' koyuba'an."⁴¹ Mangka ion angoy sog molayu'layu' lomon lomon mosampot lobakoy nog batu mangka inglu'ud mogyakin nog, ⁴²"Ama', somo' mosu'at da dianika, na' mu na akon pobianon sog sinsaan ku koni posungu!. Tibua, sumboy kona' og glegan ku og motuman, suga'id non, og glegan mu."⁴³ Bu og moloikat tidu sog Mikpongong tinumua' dion mongimagon dianon. ⁴⁴Sabap sog kobogat nog susaan non koyon, posisaya' ion ponamal mogyakin boy'a'an mikpoktolong tanan og gulas non mama' nog dugu!. ⁴⁵Dangan migbuat ion tidu mogyakin, mikpuli' ion ditu' sog sulanggu'an'an non bu mitongow non ilan nog mikponulug sabap sog glupugan nilan momikil nog susaan nilan koyon. ⁴⁶Dadi, miktalu' si Isus nog, "Iduma ion mokponulug amu ma? Pogbuat amu na mangka amu pogyakin bagun amu ondi' koyuba'an."

^o 22:37 Isaya 53:12

Og kukpa' dia ni Isus

Matiu 26:47-56, Mark 14:43-52, Jan 18:3-12

⁴⁷Sonuk pa ni Isus moktalu', mikponua' na og modakol nog gotowanana. Bu og sala kotow sog sopulu' bu dua' sulanggu'anana ni Isus nog ngalan non si Judas, og minulu' dia sog gotowanana koyon. Bu miglandan ion mokpolani dia ni Isus mangka non ollokoy. ⁴⁸Tibua, sinakan ion ni Isus nog, "Judas, bianne ta' sog galok mu koyon og kopongula'at mu dia sog Binata' sog Kilawan?"

⁴⁹Dangan mitongow nog dumaanan ni Isus og posungu' koyon inangon dianon, miksitalu' ilan nog, "Kounutan, olo ma' nini, ponigbason nami na ilan nog kalis nami koni?" ⁵⁰Bu og sala kotow dianilan tinigbas non og sosoligan koyon nog kounutan nog boliananan dion boy'a'an misikpoy tanan og tolinga non dapit sog glintu.

⁵¹Dadi, miktalu' si Isus nog, "Pada na!" Bu kobon ni Isus mikap nog tolinga nog glaki koyon, bu kiuli'an doma.

⁵²Tubus nion, tinolu'an ni Isus og mokokotas nog boliananan, bu og kounutananan nog polongipat nog Baloy nog Poktomuyan, bu og kobogolalan koyon dion nog minangoy mukpa' dianon nog, "Og polongla'ug u ta' nog mangoy amu dini nakon nog mokpogoit amu poma nog kalisana bu og bobombalan? ⁵³Gondow gondow mokunul ita dia sog Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongong, saka da' niu poma akon ukpa'oy ditu'? Tibua, koni minatong na doda' og tang po' mogbaya' pa og baya' nog kodoloman."

Sinonsingan ni Piter si Isus

Matiu 26:57-58,69-75, Mark 14:53-54,66-72, Jan 18:12-18,25-27

⁵⁴Tubus nion, inukpa'an nilan na si Isus mangka nilan pitangoy ditu' sog baloy nog kounutan nog boliananan. Bu miguyukuyuk si Piter dia sog binaya' non. ⁵⁵Dangan minatong ilan sog glomalomaan nog baloy koyon, miktagun og gotowanana sog titonga' mangka ilan pongingkud dion po' minalang ilan. Si Piter sop koni mikpolani dion mangka ampu' mingkud monalang dianilan. ⁵⁶Ongon og sala kotow glibun og sosoligan dion. Dangan mitongow non si Piter nog minampu' dion, pigimotimot non ion mangka poktalu' nog, "Og gotow koni, og duma dosop nog inukpa'an koyon."

⁵⁷Tibua, si Piter minonsing nog, "Kona' bole! Di' u tanan ion kilolaan."

⁵⁸Da' kobon, mitongow nosop ion nog len gotow bu tinolu'an dosop ion nog, "Ika si'oy, og duma a modosop nilan!"

Tibua, tinumabal si Piter nog, "Kona' u bole!"

⁵⁹Da' nosop ion kobon, ongon nosop gotow nog dinoksol non tumalu' dia ni Piter nog, "Ain sog motud, og gotow koni, og duma non nododa' po' salu bonua ilan nog gotow Galili!"

⁶⁰Tibua, tinumabal nosop si Piter nog, “Tolu'on ku dianika, da'idun tokodoy og sinisabut u nog poktolu'on mu koyon!” Sintak non, sonuk pa ni Piter moktalu', gomonsunoy miktukala' og manuk. ⁶¹Dadi, tinontong mogdayun ni Isus si Piter bu migbangmata ilan. Bu kilobotan mogdayun ni Piter og glam nog tinalu' ni Isus kitu' dianon nog, “Mangka si'oy poktukala' og manuk bombus, tolu kali mu na akon sonsingoy nog di' mu akon kilolaan.” ⁶²Dadi, linumi si Piter mangka poglulad.

Sinolapsolap nilan si Isus
Matiu 26:67-68, Mark 14:65

⁶³Og gotowanen koyon nog migipat dia ni Isus, sinolapsolap nilan ion mangka nilan pokposokitoy. ⁶⁴Bu binunti nilan ion mangka nilan sakoy, “Atuk mu dow buan bog sima og sinumuntuk koyon dianika!” ⁶⁵Bu miglologinis pa nog tompola' og gininang nilan dia ni Isus.

Si Isus piadap dia sog polongukumanan
Matiu 26:59-66, Mark 14:55-64, Jan 18:19-24

⁶⁶Dangan migboloma' ion, og kobogolalan nog bansa Hudyu, bu og mokokotas nog boliananan, bu og polopanadanan nog botad nog bansa Hudyu, miglumpuk ilan. Bu si Isus pinitang sog sungu'an nilan, mangka nilan ion poksumodiaoy nog, ⁶⁷“Talu' mu bog motud ta' doda' nog ika og Kristu!”

Tinumabal si Isus nog, “Bila tolu'on ku dianiu, ondi' amu da tumud dun. ⁶⁸Bu bila sakan ku amu, ondi' niu dosop akon tobalon. ⁶⁹Tibua, moktolipun numun kitu', og Binata' sog Kilawan pingkudon na ion dia dapit sog glintu nog Pogbaya' nog ion di' kobotukan.”

⁷⁰Dadi, og gotowanen koyon mikpoglongag ilan moksak nog, “Bila ma' nitu' buan, og Bata' a buan nog Mikpongong?”

Tinumabal si Isus nog, “Ma' nog tinalu' niu koyon.”

⁷¹Dadi, mikpoktalu' og gotowanen koyon nog, “Onda'idun na kobalan ta nog duma pa taksi' po' midongog ta na og dili talu' non!”

Si Isus piadap dia ni Pilatu
Matiu 27:1-2,11-14, Mark 15:1-5, Jan 18:28-37

23 ¹Tubus nitu', og glam nog mikpoglumpuk koyon dion mikpogbuat ilan mangka nilan pitangoy si Isus ditu' ni Pilatu. ²Dangan minatong ilan ditu', sinumbung nilan ion. Ma' long nilan dun, “Inukpa'an nami og gotow koni po' pinulu'an non og gotowanen sumimoy dia sog botad nami bu pigondi'an non ilan mogbayad nog buis dia ni Datu' Sisar. Bu long non dun, ion dow og Kristu nog Tinondu' nog Mikpongong Mogdatu’!”

³Dadi, sinakan ni Pilatu si Isus nog, “Motud ta' nog ika og datu' nog bansa Hudyu?”

Tinumabal si Isus nog, "Mama' nog tinalu' mu koyon."

⁴Dadi, si Pilatu miktalu' dia sog mokokotas nog boliananan koyon bu dia sog kodokolan nog gotow nog, "Da'idun mitongow u nog motud og sumbungan niu koyon dianon."

⁵Tibua, tinogol nilan da itu' dianon nog, "Og gotowanen sog gliwag nog Judia misasow sabap sog pikpanad non. Miktolipun ion ditu' sog Galili asta midopot dini sog Jerusalem koni."

Si Isus piadap dia ni Datu' Herod

⁶Dangan midongog ni Pilatu og ma' nion koyon, sinak non dianilan nog si Isus og gotow Galili ta!. ⁷Dadi, dangan kisunan non nog si Isus dia misakup sog pigdotu'an ni Herod, dinondag non mogoit si Isus ditu' ni Herod. Po' kitangan nog ditu' dosop ion sog Jerusalem.

⁸Dangan mitongow ni Herod si Isus, kisu'atan tokodoy ion dun po' miobon na nog pongosamon non ion nog moktongow ilan ni Isus. Po' sabap sog midongog non pa'ali dia ni Isus, dodomaan non nog motongow non ion moginang nog ginang nog kosobu'sobu!. ⁹Dadi, modakol og sak ni Herod dia ni Isus. Tibua, da' ion tabal. ¹⁰Bu dion dosop og mokokotas nog boliananan, bu og polopanadanen nog botad nog bansa Hudyu, bu minamal ilan moksumbung pa'ali dia ni Isus. ¹¹Dadi, si Herod bu og sundaluanan non, pigwanwan nilan si Isus bu pogundaundaoy mangka nilan posolugoy nog ponopoton nog datu' mangka non dondagoy nog pitangon nilan mokpuli' si Isus ditu' ni Pilatu. ¹²Bu miktolipun sog gondow koyon, si Herod ilan ni Pilatu nog migbanta bosia, miglokopia na.

Si Isus piadap nosop dia ni Pilatu

Matiu 27:15-26, Mark 15:6-15, Jan 18:38-19:16

¹³Dangan minatong ilan ditu' ni Pilatu, pilumpuk non og mokokotas nog boliananan, bu og kobogolalan nog bansa Hudyu, bu og gotowanen,

¹⁴mangka ion poktalu' dianilan nog, "Koni, inoit niu dini nakon og gotow koni mangka amu poktalu' nog ion dow og piksobapan nog sa'an misasow og gotowanen dun. Dadi, sinakan ku ion kopia sog sungu'an niu. Tibua, onda'idun motongow u sog sumbungan niu dianon nog komotudan ion dun. ¹⁵Bu minsan si Herod ma' nitu' dosop. Sa'an pipuli' non dini nami og gotow koni. Dadi, og gotow koni, da'idun miinang non nog patut ion bunu'on. ¹⁶Suga'id non, tugdakon ku ion nog pogdonogon ion tibua mangka u ion na poluasoy."

[¹⁷Giap matong og kologya'an koyon nog iningolanen nog Liniusan, ongon sala kotow og kinolobusu nog poluason.] ¹⁸Tibua, og gotowanen koyon mikpoglongag ilan moglogapis nog, "Bunu' mu ion! Poluas mu si Barabas dianami!" ¹⁹(Si Barabas, sa'an ion mikolobusu po' ion og miglokounutan moksasow sog koliwagan bonua koyon bu mikobunu!).

²⁰Tibua, si Pilatu, og kolegan non bosia nog poluason si Isus. Dadi, pinuli'an non mogbubut dianilan. ²¹Tibua, posisaya' nilan tanan posikadoy og kopoglogapis nilan nog, “Kudus mu ion! Kudus mu ion!”

²²Tibus nion, sog kotolu kali non, miktalu' nosop si Pilatu nog, “Iduma? Olo buan og sala' nog miinang nog gotow koni? Akon, ondi' u ion tokodoy kotongowan nog sala' nog boy'a'an patut ion bunu'on dun. Dadi, tuggakon ku nog pogdonogon ion mangka ion poluasoy.”

²³Tibua, og gotowanen koyon posisaya' nilan tanan posikadoy og gapis nilan nog sumboy ion kuduson. Dadi, sabap sog da' ilan na lota' moglogapis ²⁴mipikil ni Pilatu nog tuggakon non na dianilan og glegan nilan koyon. ²⁵Dadi, piluas non dianilan og gotow kitu' nog kounutan moksasow sog bonua koyon bu mikobunu' po' ma' nitu' og pigbubut nilan, mangka non uokiloy si Isus dia sog ain glegan nilan kitu' dianon.

Si Isus linansang sog kudus

Matiu 27:32-44, Mark 15:21-32, Jan 19:17-27

²⁶Dadi, pinitang nilan lumiu si Isus posungu' sog glowasan nog koliwagan bonua koyon. Sintak nilan ompanow, mitongow nilan si Simun nog gotow Sirini tidu sog bukid posungu' sog Jerusalem. Ginanggut nilan mangka nilan popisanoy nog kudus bu podunutoy dia sog binaya' ni Isus. ²⁷Bu modakol og gotowanen mikpogunut dianon, bu asta og kolibunanan nog mikponglangos dianon. ²⁸Bu liningoy ni Isus og kolibunanan koyon mangka non ilan toluyog nog, “Amu, kolibunanan dini sog Jerusalem, na' niu akon longosan. Suga'id non, kosusa amu nog glawas niu bu gombata'anan niu. ²⁹Po' ongon gondow non, mokpoktalu' amu nog mogda'da' og kolibunanan kitu' nog da' sibon pogbata' bu da' sibon pogdudu'oy. ³⁰Sog gondow koyon, mokpoktalu' og gotowanen dia sog kodungusan nog, ‘kodigbu amu dianami!’^p ³¹Bila ininang ma nog gotowanen og ma' nini koni sog sonuk nog kayu milow pa, olo gidoy og mogandun dun sog gunanunan koyon bila migangu na.”

³²Ngon dosop dua' kotow og mokolaton og kohinangan non nog sunu'on nilan munu' dia ni Isus. ³³Dangan minatong ilan sog bonua koyon nog iningolanen og Bakuk nog Gulu, dion nilan kinudus si Isus, bu asta og dua' kotow kitu' nog mokolaton og kohinangan nilan. Og sala kotow dia dapit sog glintu, sala kotow sop dia dapit sog bibang.

³⁴Tibus nion, miktalu' si Isus nog ma' nini, “Ama', ompunoy mu ilan po' onda' nilan kosunoy og gininang nilan koni.”

Tibus nion, pigbabahagi' nilan og ponopoton non koyon bianne sog moglogindanan.

³⁵Bu og kodokolan nog gotowanen koyon dion, mikpogindog ilan mogbantoy bu og kobogolalan koyon pigwanwan nilan ion. Ma' long

^p 23:30 Hosea 10:8

nilan dun, "Mitabang non og duma gotow. Dadi, bila motud nog ion doda' og pinili' kitu' nog Mikpongon nog Kristu, tontongan ta bog kotobangan non ta' doda' og dili glawas non!"

³⁶ Bu mikpolani dianon og sundaluanan koyon mangka nilan ion pogwanwanoy bu tinulunan nilan ion nog glanggow ³⁷kobon nilan moktalu' nog, "Bila motud nog ika doda' og datu' nog bansa Hudyu, tobangoy mu dow buan og glawas mu!"

³⁸ Bu ongon sinulat nog pitapok sog kudus dia sog ditas nog gulu non nog ma' nini, "Koni og Datu' nog Bansa Hudyu."

³⁹ Tubus nion, og sala kotow kitu' molaton og kohinangan non nog pidopa sog kudus, pigwanwan non si Isus. Long non dun, "Kona' ta' nog ika dow og Kristu? Bila motud, tobangoy mu dow buan og dili glawas mu asta ami."

⁴⁰ Tibua, og sala kotow koyon, pimag non og duma non koyon nog, "Iduma moktalu' a ma nog ma' nion? Di' a ta' mondok dia sog Mikpongon nog ita migbatuk og koukuman dianita? ⁴¹Saka ion, da'idun tokodoy og miinang non nog molaton. Tibua ita, og gininang koni dianita og tumbas ini nog kohinangan ta."

⁴² Tubus nion, miktalu' og gotow koyon dia ni Isus nog, "Isus, pikil nika da akon su'usa bila matong a na ditu' sog pigdotu'an mu."

⁴³ Dadi, tinabal ion ni Isus, "Tolu'on ku dianika, gondow koni mokunul ita ditu' sog pogonongan kitu' nog landu' kolongas."

Og kopatoy ni Isus

Matiu 27:45-56, Mark 15:33-41, Jan 19:28-30

⁴⁴ Midopot tasondow, migdolum og tibuk nog bonua asta ginonga' monog gondow. ⁴⁵Po' og gondow onda' silow. Bu og ponopoton kitu' nog modikpol nog bolot sog Baloy nog Poktomuyan dia sog Mikpongon, mibogyang piginonga!. ⁴⁶Bu si Isus miktalu' nog mosikad nog, "Ama', uokilon ku na dianika og glimukud u!" Miluksad tibua og talu' non koyon, mitoktus ion.

⁴⁷Og kounutan sop nog sundaluanan koyon, dangan mitongow non og bianbian nog kopatoy ni Isus koyon, mikopoksanglit ion dia sog Mikpongon, mangka ion poktalu' nog, "Motud doda' midulus og gotow koni!" ⁴⁸Dangan mitongow nog glam nog gotowanen koyon nog miglumpuk mogbantoy dion og bianbian koyon, mikponguli' ilan kobon nilan moksampak nog gigdob nilan kobal nog susaan nilan. ⁴⁹Tibua, og glam nog gotowanen nog mikosun dia ni Isus asta og kolibunanan kitu' nog mikpogunututut dianon tidu pa sog Galili, mikpogindog ilan sog molayu'layu' mogbantoy nog glam nog bianbian koyon.

Og kolobong dia ni Isus

Matiu 27:57-61, Mark 15:42-47, Jan 19:38-42

⁵⁰ Bu ongon sala kotow dion og ngalan non si Jusep. Ion si'oy og polongukum dosop og sakup nog gukum nog bansa Hudyu. Omiba's

ion nog gotow bu midulus. ⁵¹ Da' ion solabuk nog gupakat nilan koyon bu kohinangan nilan koyon. Bu migdodama ion nog pigdotu'an nog Mikpongong. Ditu' ion miktidu sog Arimatea nog sakup nog bonua nog Judia. ⁵² Inangoy non pogbubutoy ditu' ni Pilatu og bangkoy ni Isus. ⁵³ Dadi, inangoy non polusoy og bangkoy ni Isus koyon dia sog kudus bu putusoy nog bulus, mangka non botangoy og bangkoy koyon sog globong kitu' nog donsama' na linuangan nilan dia sog pampang nog da'idun pa linobong dun. ⁵⁴ Og gondow koyon gondow Dyoma'at. Mogboloma' ion og Gondow nog Pogulali.

⁵⁵ Bu og kolibunanan koyon nog mikpogunut dia ni Isus tidu sog Galili, mikpogunut ilan dosop dia ni Jusep mangoy lumobong dia ni Isus. Dadi, mitongow nilan ain ion tinagu' bu og bayu'bayu' nog kolobong dianon. ⁵⁶ Tubus nitu', minuli' ilan mangka ilan poksimpan nog pogomut bu og glana momut. Tibua, dangan minatong og Gondow nog Pogulali, minulali ilan po' inunut nilan og botad.

Mitubu' si Isus tidu matoy
Matiu 28:1-8, Mark 16:1-8, Jan 20:1-10

24 ¹Dangan migdali'ondow nog moglogondow Dumingga, og kolibunanan koyon, minangoy ilan ditu' sog binotangan nog bangkoy ni Isus. Bu pinitang nilan og piksimpan nilan kitu' nog pogomut. ²Dangan minatong ilan dion, mitongow nilan og batu kitu' nog piktimpong nog globong ni Isus, nog linilid na. ³Bu dangan sinumolod ilan, mitongow nilan nog da' na dia og bangkoy ni Isus kitu'. ⁴Dadi, sonuk nilan koyon mogindog nog kisobu'an ilan, gomonsunoy pa ongon dua' kotow kolokian nog mikpoglamarag og ponopoton nilan nog minindog sog molani nilan. ⁵Dadi, sabap sog gondok nilan koyon dun, mikpongomba' ilan sog glupa!. Tibua, og kolokian koyon miktalu' nog, "Iduma ponontongan niu ma og gotow nog totubu' sog globong? ⁶Onda' ion dini po' mitubu' ion puli'. Poktitukoy niu og talu' non kitu' dianiu kobon nog ditu' pa ion niu sog Galili nog, ⁷og Binata' sog Kilawan, sumboy uokilon dia sog gongkoman nog gotowanano nog bolodusao bu kudusoy asta matoy. Tibua, sog kotolu ondow non motubu' da ion mokpuli!"

⁸Dadi, ugat nilan pa kolobotoy og tinalu' non kitu'. ⁹Bu dangan minuli' ilan tidu sog globong ni Isus, inuksugan nilan og glam nog kibianbianan nilan koyon dia sog sopulu' bu sala bu sog duma sulanggu'anan non. ¹⁰Og miguksug koni dun dia sog sosugu'onanan non si Maria Magdalena, si Jana, bu si Maria nog gina' ni Jems, bu asta og duma nilan pa nog kolibunanan. ¹¹Tibua, og gotowanano koyon, onda' ilan tud dun po' og guksugan nilan koyon, balu' nog gotowanano koyon dun, sagya da pigimungimung. ¹²Tibua, si Piter, dangan midongog non og guksugan

koyon, migdayun ion mogbuat mangka gobok posungu' sog linobongan kitu' dia ni Isus. Bu dangan minatong ion ditu', sinolip non mogdayun. Tibua, da'idun og mitongow non, lual da og saput kitu' nog putus nog glawas ni Isus. Dadi, minuli' ion nog kisobu'an bog olo og bianbian koyon.

Dia sog dalan posungu' sog Emaus
Mark 16:12-13

¹³Og gondow koyon, ngon og dua' kotow dianilan mipanow posungu' sog bonua nog Emaus. Og bonua koni moglamlam sopolu' bu sala kilumitru og glayu' non tidu sog Jerusalem. ¹⁴Solian nilan koyon ompanow, og pigobitobitan nilan pa'ali sog glam nog bianbian ni Isus. ¹⁵Sintak nilan koyon mogabitabit, sina'ut ilan ni Isus mangka dolagan dianilan. ¹⁶Tibua, onda' ion pokpokilala dianilan.

¹⁷Minginongogan ion dianilan nog, “Olo lo' ma og bitan niu koyon nog solian niu ompanow?”

Dadi, migindog ilan nog bayu'bayu'anan nilan misusa. ¹⁸Og sala kotow koyon nog og ngalan non si Kleopas miktalu' dianon nog, “Sala mu da bayu' og doksa' sog Jerusalem nog onda' pokosun pa'ali sog bianbian kitu' sog timpu koni.”

¹⁹Long sop ni Isus dun, “Iduma? Olo buan og pogolongan niu koyon?”

Dadi, tinumabal ilan nog, “Og pa'ali dia ni Isus nog ion og gotow Nasaret. Ion og polomolatas nog talu' nog Mikpongong nog og talu' non bu ginang non bolokatan dia sog motaan nog Mikpongong bu sog glam nog gotowanano. ²⁰Tibua, og mokokotas nog boliananan bu og bogolalanan nami, pigdang nilan ion dia sog gukum nog bagun og koukuman dianon bunu'on. Bu kinudus nilan ion asta matoy. ²¹Tibua, migdodama ami bosia dianon nog ion og tumabang dia sog bansa Israel. Bu doma, og gondow koni kotolu ondow non na tidu minang og glam non koyon. ²²Bu ngon pa doma og kisobu'an ami dun pa'ali sog guksugan nog dumaanan nami nog kolibunanan. Po' dangan minangoy ilan ditu' sog linobongan dia ni Isus komun dali'ondow, ²³da' nilan na kotongow og bangkoy non. Minangoy ilan moguksug dianami nog, ongon dua' buk moloikat nog Mikpongong nog mikpotongow dianilan bu miktalu' nog si Isus mitubu' na puli'. ²⁴Dadi, ongon dumaanan nami nog minangoy sog globong kitu' bu mitongow nilan nog mama' doda' nog guksugan nog kolibunanan kitu'. Tibua, da' nilan ion kotongow ditu'.”

²⁵Miktalu' si Isus nog, “Astaga! Landu' amu doda' kologon posobutan bu di' amu mosompun tud nog pictalu' nog glam nog polomolatasan nog talu' nog Mikpongong kobon nitu'. ²⁶Po' og Kristu koni, sumboy nododa' ion mosinsa poguna mangka non si'oy kotabuk og kotas nog baya' mogdatu' sog glam nog gotow.” ²⁷Tubus nion, inustal ni Isus

dianilan og glam nog sinulat sog Kitab pa'ali dianon nog tinolipunan dia sog sinulat ni Muses bu sog glam nog polomolatasanan nog talu' nog Mikpongong.

²⁸ Bu dangan dali' ilan na datong dia sog gongayan nilan koyon, si Isus migbalu'bali' nog moglandan pa sog gunan. ²⁹ Tibua, tinogol nilan ion monggat. Long nilan dun, “Dini a na nami po' gobi na.” Dadi, migunut ion dianilan.

³⁰ Dangan migadap ilan na kuman, inimud ni Isus og pan mangka non posolomatoy sog Mikpongong, mangka non pomotioy bu bogoyoy dianilan. ³¹ Dadi, mibuka' og tinontongan nilan bu ugat nilan pa ion kilolaoy. Tubus nitu', mibolong na ion dia sog tinontongan nilan. ³² Bu migabitabit ilan nog, “Sa'an poma landu' og da'da'an ta kobon non kitu' mogabitabit dianita sog dalan bu mogustal nog talu' nog Mikpongong dia sog Kitab.”

³³ Dadi, migbuat ilan mangka ilan pokpuli' mogdayun sog Jerusalem. Bu kidotongan nilan ditu' og sopulu' bu sala bu duma gotowanano nog mikpoglumpuk dion. ³⁴ Bu og gotowanano koyon, mikpoktalu' ilan sog dua' kotow koni nog, “Motud doda' nog mitubu' puli' og Kounutan ta kitu' po' mikpotongow tanan ion dia ni Simun.” ³⁵ Dadi, og dua' kotow koni piguksugan nilan dosop sog glam nilan koyon dion og kibianbianan nilan sog dalan bog olo migandun kokilala nilan dia ni Isus. Po' kinilala nilan ion bianan sog kopomoti non nog pan.

Mikpotongow si Isus dia sog sulanggu'anan non

Matiu 28:16-20, Mark 16:14-18, Jan 20:19-23, Piginang 1:6-8

³⁶ Sonuk nilan koyon moguksug pa'ali sog bianbian nilan kitu', gomonsunoy pa, dion na ion pogindog sog titonga' nilan bu miktalu' ion nog, “Kotikna' mongon dianiu.”

³⁷ Tibua, kiondokan ilan tokodoy po' balu' nilan dun og mitongow nilan koni og molimatoy non. ³⁸ Dadi, miktalu' ion dianilan nog, “Iduma kondokan amu ma bu mogdu'a' dua' ma og pikilan niu? ³⁹ Tontong niu polo'ma og komotanan ku bu og botisanan ku. Ion non ini, akon! Tuyok niu polo'ma bagun niu kosunan nog akon, kona' u doda' og molimatoy. Po' og molimatoy, da'idun og gungod non bu og tulan non. Di' ma' nog mitongow niu koni dianakon.”

⁴⁰ Solian non koyon moktalu' dun, pitongow non og komotanan non bu og botisanan non. ⁴¹ Tibua, da' ilan pa tud dun po' sabap sog miksagot og pikilan nilan nog gloliag bu kisobu'an ilan. Dadi, miksak si Isus dianilan nog, “Ongon ta' misimpan niu dini nog ponganon?” ⁴² Bu binogayan nilan doma ion nog soda' nog milutu!. ⁴³ Dadi, tinabuk ni Isus mangka non kanoy dia sog sungu'an nilan koyon.

⁴⁴ Tubus nion, miktalu' si Isus dianilan nog, “Og kibianbianan ku koni, ion non og tinalu' u kitu' dianiu kobon nog kopokunul ta pa, nog sumboy

motuman og glam nog sinulat kitu' pa'ali dianakon nog sinulat ni Muses kitu', bu og sinulat nog polomolatasanan nog talu' nog Mikpongong, bu asta og sinulat ni Dabid dia sog Salmu pa'ali dianakon."

⁴⁵ Mangka ni Isus buka'oy og pomikilan nilan bagun nilan mosabut og ma'ana nog glam nog tinalu' nog Mikpongong kitu' nog sinulat dia sog Kitab. ⁴⁶ Ma' long non dun dianilan, "Sinulat dia sog Kitab nog og Kristu, sumboy nododa' mosinsa. Tibua, sog kotolu ondow non, motubu' ion mokpuli' tidu matoy. ⁴⁷ Bu sumboy ustalon bianne sog ngalan non dia sog glam nog binonsaan moktolipun dini sog Jerusalem, og kopoglila' bu og kopongampun nog dusaanan. ⁴⁸ Amu og monaksi' nog glam nini. ⁴⁹ Bu popongoyon ku dianiu og pinasad nog Gama' u nog bogoyon non dianiu. Dadi, pogbagad amu dini sog koliwagan bonua nog Jerusalem koni asta tumona' dianiu og Bolakat nog Mikpongong."

Miktolabang si Isus sog glangit

Mark 16:19-20, Piginang 1:9-11

⁵⁰ Tubus nitu', inoit ni Isus og sulanggu'an'an non koyon ditu' sog molani nog Betani mangka non ogotoy og komot non dianilan po' popiaon non ilan. ⁵¹ Sonuk non koyon mokpopia dianilan, ginonatan non ilan po' piiknat na ion sog glangit. ⁵² Tubus nion, tinamuy nilan ion mangka ilan uli' sog Jerusalem nog landu' og da'da'an nilan. ⁵³ Bu kobon non mangoy ilan dia sog Baloy nog Poktomuyan po' moksanglit ilan dia sog Mikpongong.